

**GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
MIASTA I GMINY JELCZ-LASKOWICE
NA LATA 2026-2035**

MAJ 2026

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Analiza gminy Jelcz-Laskowice na tle województwa dolnośląskiego	5
2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych na terenie gminy	17
2.1. Wstęp.....	17
2.2. Metodologia identyfikacji stanu kryzysowego oraz wyznaczenia obszaru rewitalizacji	18
2.3. Wyniki diagnozy stanu kryzysowego w gminie.....	23
2.4. Obszar zdegradowany	25
2.5. Szczególna koncentracja negatywnych zjawisk	27
2.6. Obszar rewitalizacji.....	28
3. Diagnoza obszaru rewitalizacji.....	32
3.1. Wprowadzenie.....	32
3.2. Sfera społeczna	33
3.3. Sfera gospodarcza	35
3.4. Sfera infrastrukturalna	37
3.5. Potencjały	40
4. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji	41
5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk.....	42
6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	53
6.1. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w GPR	53
6.2. Proces identyfikacji projektów	53
6.3. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	53
6.4. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych ...	54
7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	57
8. Szacunkowe ramy finansowe GPR wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych	58
9. Struktura zarządzania realizacją GPR	59
9.1. Struktura zarządzania.....	59
9.2. Komitet Rewitalizacji.....	59
10. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji.....	61
10.1. Znaczenie i formy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji	61
10.2. Opis procesu konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszarów	64
10.3. Opis procesu konsultacji społecznych dotyczących projektu GPR.....	66

10.4.	Uspołecznienie procesu rewitalizacji	67
10.5.	Opiniowanie GPR przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4a i 4b ustawy o rewitalizacji.....	70
10.6.	Opis procedury Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko.....	73
11.	System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.....	74
11.1.	Monitoring i ewaluacja.....	74
11.2.	System wprowadzania modyfikacji GPR	77
11.3.	Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji.....	77
12.	Określenie niezbędnych zmian w uchwałach – programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	78
13.	Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 Ustawy o rewitalizacji (Komitet Rewitalizacji).....	78
14.	Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania	78
15.	Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	78
15.1.	Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy	78
15.2.	Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany.....	78
15.3.	Miejscowy Plan Rewitalizacji.....	78
15.4.	Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	78
	Spis rysunków.....	79
	Spis tabel	79
	Spis załączników.....	80

Wprowadzenie

W efekcie przemian społeczno-gospodarczych w wielu miejscowościach doszło do degradacji technicznej i funkcjonalnej infrastruktury, jak i zabudowy, zwłaszcza mieszkaniowej. Nastąpiła również erozja stosunków społecznych i doszło do powstania licznych problemów gospodarczych.

Na ten stan nakładają się niekorzystne procesy demograficzne i przestrzenne, wśród nich przede wszystkim: niekontrolowane rozpraszanie zabudowy i spadek liczby mieszkańców, a także dominacja indywidualnego transportu samochodowego. Sytuacja ta wymaga zdecydowanego i konsekwentnego przeciwdziałania tym zjawiskom.

Odpowiedzią na te wyzwania jest rewitalizacja – rozumiana jako wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania integrujące interwencje na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Działania te, prowadzone na podstawie programu rewitalizacji powinny być skoncentrowane terytorialnie i realizowane z udziałem interesariuszy.

Niniejszy dokument – „*Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035*” – stanowić będzie zatem kluczowy element gminnej polityki przestrzennej w perspektywie do roku 2035.

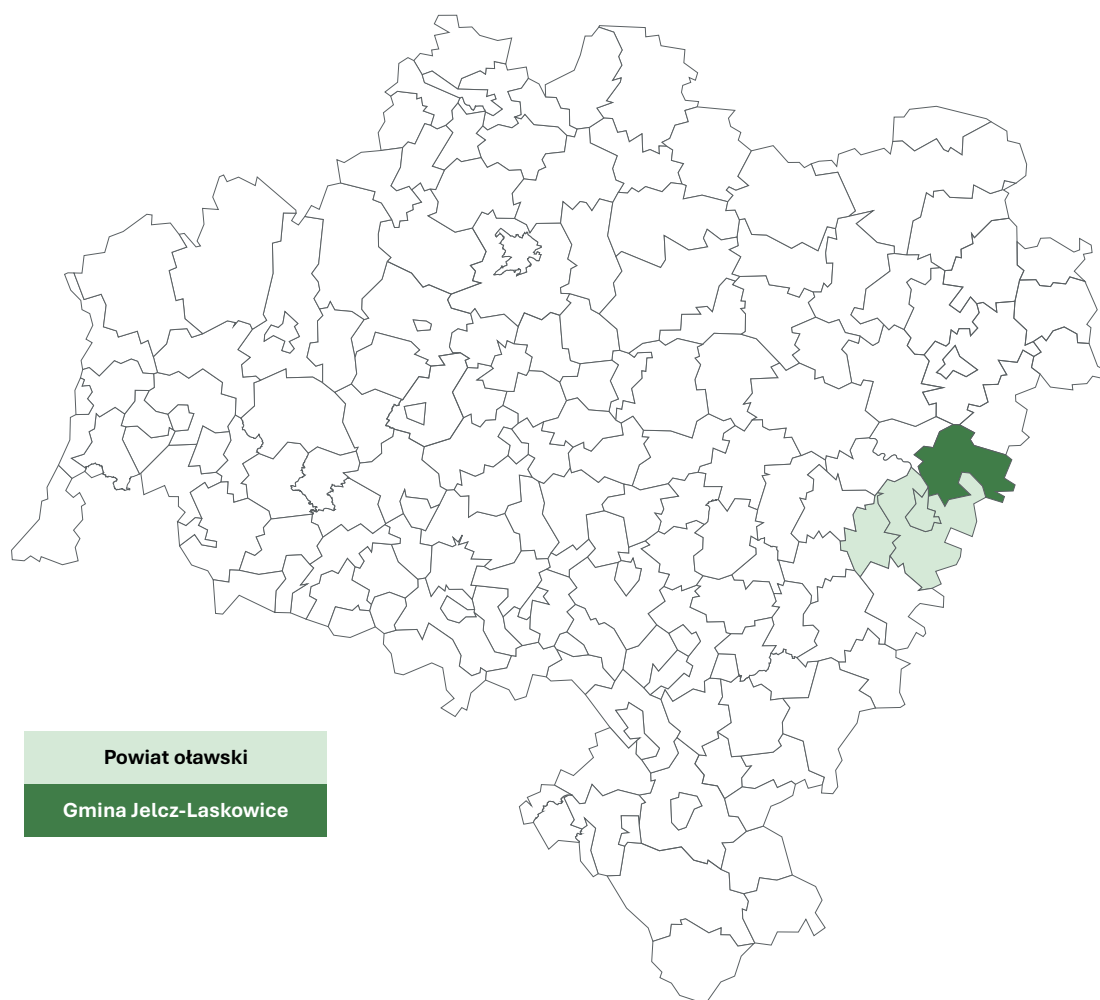
Program rewitalizacji w sposób kompleksowy (łączy sferę społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną) i skoordynowany przyczyniać się będzie do poprawy sytuacji na terenach rewitalizowanych oraz będzie podnosić jakość życia osób tam mieszkających i podmiotów tam funkcjonujących.

Głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych ujętych w GPR będą środki publiczne, w tym również pochodzące z budżetu Unii Europejskiej.

1. Analiza gminy Jelcz-Laskowice na tle województwa dolnośląskiego

Lokalizacja gminy

Gmina Jelcz-Laskowice to gmina miejsko-wiejska zlokalizowana we wschodniej części województwa dolnośląskiego. Wchodzi w skład powiatu oławskiego i graniczy z gminami: Czernica, Oleśnica, Bierutów i Oława. Składa się z 15 wsi i miasta Jelcz-Laskowice. Miasto, pełniące funkcję ośrodka administracyjnego gminy, jest położone w odległości około 25 km od Wrocławia w kierunku południowo-wschodnim, 20 km od Oleśnicy w kierunku południowym i 12 km na północ od najbliższego miasta Oławy. Jelcz-Laskowice leży przy drodze wojewódzkiej nr 455 łączącej Wrocław z Oławą i przy linii kolejowej nr 277 łączącej Wrocław Brochów z Opolem Groszowicami. Powierzchnia gminy wynosi 16 810 ha (32% powierzchni powiatu), a powierzchnia miasta 1760 ha. W południowo-zachodniej części gminy rzeka Odra tworzy Odrzańską Drogę Wodną.

Rysunek 1. Położenie gminy Jelcz-Laskowice na tle województwa dolnośląskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map.

Demografia

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego – liczba ludności w gminie miejsko-wiejskiej Jelcz-Laskowice na przestrzeni ostatnich lat ma tendencję rosnącą. Na koniec grudnia 2023 r. w gminie mieszkało 23 712 osób. W stosunku do 2022 r. liczba ludności gminy wzrosła o 51 osób (0,2%), a w stosunku do 2021 r. uległa zwiększeniu o 76 osób (0,3%). Chociaż wzrost jest stosunkowo niewielki, jest to zjawisko pozytywne, zwłaszcza biorąc pod uwagę spadającą liczebność ludności na tle średniej dla Dolnego Śląska.

Gmina charakteryzuje się zróżnicowaną strukturą ludności pomiędzy obszarem miejskim a wiejskim. W 2023 r. miasto zamieszkiwały 15 004 osoby, co stanowiło 63,3% ogółu ludności gminy, podczas gdy na obszarze wiejskim liczba ludności wynosiła 8 708 osób. Warto zauważyć, że w ciągu dwóch lat liczba ludności w mieście zmniejszyła się o 230 osób (spadek o 1,5%), natomiast na obszarze wiejskim liczba mieszkańców wzrosła o 306 osób (wzrost o 3,6%). Tego typu zmiany mogą wskazywać na trend suburbanizacyjny, gdzie mieszkańcy miasta decydują się na osiedlenie się na wsi.

Tabela 1. Liczba ludności w latach 2021-2023 – stan na 31 grudnia

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	Różnica (2023-2021)
Gmina Jelcz-Laskowice – ogółem	23 636	23 661	23 712	76
– mężczyźni	11 614	11 616	11 619	5
– kobiety	12 022	12 045	12 093	71
– miasto	15 234	15 109	15 004	- 230
– obszar wiejski	8 402	8 552	8 708	306
Dolny Śląsk – ogółem	2 897 737	2 888 033	2 879 271	-18 466

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P1336).

Znaczącymi czynnikami, które wpływają na kształtowanie się bilansu ludnościowego miasta i gminy Jelcz-Laskowice i jej profilu demograficznego są: ruch naturalny określający zmiany w liczbie ludności (urodzenia i zgony) i występujące w gminie procesy migracyjne.

W 2023 r. w gminie Jelcz-Laskowice wartość wskaźnika „urodzenia żywe na 1000 osób” wynosiła 8,52 i była najniższą wartością w analizowanym okresie. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w 2022 r. (10,56). Jednocześnie w 2022 r. najwyższą wartość osiągnął wskaźnik „zgony na 1000 osób” (10,01), natomiast w 2023 r. spadł do 9,53. W ostatnich latach w gminie dominował ujemny przyrost naturalny, z wyjątkiem 2022 r., kiedy to osiągnął wartość dodatnią (0,55). Najniższą wartość wskaźnika odnotowano w 2023 r. (-1,01), co było jednocześnie najgorszym wynikiem w analizowanym okresie.

Tabela 2. Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 osób w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	Różnica (2023-2021)	
Gmina Jelcz-Laskowice	Urodzenia żywe	9,14	10,56	8,52	-0,62
	Zgony	9,82	10,01	9,53	-0,29
	Przyrost naturalny	-0,68	0,55	-1,01	-0,33
Dolny Śląsk	Urodzenia żywe	8,42	7,86	6,77	-1,65
	Zgony	13,91	12,48	11,17	-2,74
	Przyrost naturalny	-5,49	-4,62	-4,40	1,09

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P3428).

Należy zwrócić uwagę na niekorzystną sytuację demograficzną gminy w zakresie przyrostu naturalnego. W 2023 r. wskaźnik ten wyniósł -1,01 i był niższy niż w 2021 r., co wskazuje na pogorszenie sytuacji demograficznej. Jednocześnie wynik gminy pozostawał wyraźnie korzystniejszy niż średnia dla województwa dolnośląskiego, która w 2023 r. wyniosła -4,40.

W latach 2021–2023 wskaźnik urodzeń żywych w gminie Jelcz-Laskowice utrzymywał się na poziomie wyższym niż średnia dla Dolnego Śląska, mimo spadku z 9,14 w 2021 r. do 8,52 w 2023 r. W tym samym okresie w województwie odnotowano bardziej dynamiczny spadek tego wskaźnika, z 8,42 do 6,77. Dane te wskazują na zmniejszającą się liczbę urodzeń zarówno w gminie, jak i w całym regionie, przy jednocześnie relatywnie korzystniejszej sytuacji gminy Jelcz-Laskowice na tle województwa.

Wskaźnik zgonów na 1000 mieszkańców w gminie jest niższy niż średnia regionalna – w 2021 r. osiągnął 9,82, podczas gdy na Dolnym Śląsku wyniósł on 13,91. Choć liczba zgonów spadła w obu przypadkach po 2021 r., w 2023 r. wskaźnik ten nadal był niższy w gminie Jelcz-Laskowice (9,53) niż w regionie (11,17), co może wskazywać m.in. na lepszą dostępność do usług opieki zdrowotnej w porównaniu do regionu.

Analizując dane dotyczące ruchu migracyjnego w gminie Jelcz-Laskowice w latach 2021-2023, można zauważyć wyraźną poprawę sytuacji. W badanym okresie na obszarze gminy saldo migracji ogółem wykazywało tendencję wzrostową, przechodząc z wartości bliskiej zeru w 2021 r. (0,08) do wyraźnie dodatniego wyniku w 2023 r. (3,37). Podobna poprawa nastąpiła w przypadku salda migracji wewnętrznych – w 2021 r. było ono ujemne (-0,43), lecz w kolejnych latach osiągnęło wartości dodatnie, wynoszące 1,39 w 2022 r. i 3,12 w 2023 r. Saldo migracji zagranicznych w badanym okresie było zmienne – w 2021 r. wyniosło 0,51, spadło do wartości ujemnej w 2022 r. (-0,17), a w 2023 r. wzrosło do 0,25. W latach 2021-2023 saldo migracji ogółem w gminie Jelcz-Laskowice wyraźnie wzrosło, co oznacza poprawę o 3,29 p.p. Wynik ten jest lepszy niż średnia dla województwa (1,40), co świadczy o rosnącej atrakcyjności gminy jako miejsca do zamieszkania. Pozytywne dane dotyczące migracji mogą wynikać z faktu, że gmina Jelcz-Laskowice staje się atrakcyjnym miejscem osiedlania. Sprzyja temu bliskość Wrocławia, a także dostępność usług, komunikacji i miejsc pracy zarówno w samym Wrocławiu, jak i na terenie gminy.

Tabela 3. Ruch migracyjny na 1000 osób w latach 2021-2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023	Różnica (2023-2021)
Gmina Jelcz-Laskowice	Saldo migracji ogółem	0,08	1,22	3,37	3,29
	Saldo migracji wewnętrznych	-0,43	1,39	3,12	3,55
	Saldo migracji zagranicznych	0,51	-0,17	0,25	-0,26
Dolny Śląsk	Saldo migracji ogółem	1,23	1,24	1,40	0,17
	Saldo migracji wewnętrznych	1,14	1,28	1,25	0,11
	Saldo migracji zagranicznych	0,09	-0,04	0,15	0,06

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P1350).

W gminie Jelcz-Laskowice widoczny jest wzrost wartości współczynnika obciążenia demograficznego. W latach 2021-2023 stosunek liczby dzieci (0-14 lat) i osób w starszym wieku (65 i więcej lat) do liczby osób w wieku 15-64 lata wzrósł z 28,1 do 31,8 (wzrost o 13,2%). Proces ten widoczny jest również na tle regionu. W latach 2021-2023 wartość współczynnika obciążenia demograficznego wzrosła na Dolnym Śląsku z 30,3 do 32,4 (wzrost o 6,9%).

Tabela 4. Współczynnik obciążenia demograficznego w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	Różnica (2023-2021)
Gmina Jelcz-Laskowice	28,1	30,1	31,8	3,7
Dolny Śląsk	30,3	31,3	32,4	2,1

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P2426).

Reasumując, powyższe dane wskazują, że w gminie proces starzenia się społeczeństwa zachodzi szybciej niż w regionie. W dłuższej perspektywie może powstać luka demograficzna. Wówczas kolejne roczniki osiągające wiek aktywności zawodowej nie będą w stanie zastąpić osób opuszczających rynek pracy, a to grozi spowolnieniem rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Sfera społeczna

Analiza funkcjonowania lokalnego rynku pracy ma kluczowe znaczenie dla diagnozy sfery społecznej. Zaburzenia w jego funkcjonowaniu mogą prowadzić do utrzymującego się bezrobocia, co przyczynia się do wzrostu ubóstwa i nasilenia zjawisk wykluczenia społecznego.

Wskaźnik bezrobocia mierzony jako udział zarejestrowanych bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Jelcz-Laskowice w latach 2021-2023 był niższy niż średnia dla województwa dolnośląskiego. W 2023 r. wskaźnik ten wynosił 2,7% w porównaniu do 3,1% na Dolnym Śląsku. Na przestrzeni analizowanych trzech lat wskaźnik ten ulegał wahaniom – w 2022 r. wzrósł z 2,5% (2021) do 2,9%, a w 2023 r. obniżył się do 2,7%.

Tabela 5. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	– ogółem	2,5	2,9	2,7
	– mężczyźni	2,0	2,5	2,4
	– kobiety	3,1	3,4	3,1
Dolny Śląsk	– ogółem	3,4	3,2	3,1
	– mężczyźni	3,0	2,8	2,9
	– kobiety	3,9	3,5	3,4

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P2670).

W przypadku mężczyzn wskaźnik bezrobocia w gminie Jelcz-Laskowice w 2023 r. wynosił 2,4%, co stanowi wartość niższą niż średnia wojewódzka, która wyniosła 2,9%. Dla kobiet wskaźnik wynosił 3,1% w 2023 r., nieznacznie odbiegając od wartości wskaźnika dla regionu, która wyniosła 3,4%.

Na terenie gminy Jelcz-Laskowice funkcjonują gospodarstwa domowe wymagające wsparcia. W okresie 2021-2023 zmniejszyła się liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej, w tym również gospodarstw znajdujących się poniżej kryterium dochodowego.

W 2021 r. z pomocy korzystało 369 gospodarstw, natomiast w 2023 r. pomocą objęto 339 gospodarstw domowych. Oznacza to spadek (o 8,1%). Na przestrzeni lat 2021-2023 zmniejszyła się również ze 176 do 156 liczba gospodarstw domowych znajdujących się poniżej kryterium dochodowego i korzystających z pomocy społecznej.

W latach 2021–2023 wartość wskaźnika „Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności” w gminie Jelcz-Laskowice systematycznie się zmniejszała – z 260 w 2021 r., przez 243 w 2022 r., do 240 w 2023 r. W całym analizowanym okresie wskaźnik ten pozostawał poniżej średniej dla Dolnego Śląska, która wynosiła odpowiednio 274, 252 i 252.

Tabela 6. Pomoc społeczna w latach 2021-2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	369	350	339
	– w tym poniżej kryterium dochodowego	176	170	156
	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	260	243	240
Dolny Śląsk	Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności	274	252	252

Źródło: opracowanie na podstawie: tablice danych GUS BDL (P3536, P3870).

Ogólny trend spadkowy sugeruje poprawę sytuacji ekonomicznej lub skuteczność programów aktywizacji społecznej. Mniejsza liczba osób korzystających z pomocy społecznej może wskazywać na lepsze warunki życia mieszkańców gminy Jelcz-Laskowice.

Współcześnie istotne znaczenie dla diagnozy sfery społecznej ma aktywność społeczności lokalnej. Aktywność społeczna mierzona w gminie liczbą fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 ludności w latach 2021-2023 w gminie Jelcz-Laskowice była niższa niż na Dolnym Śląsku. Jednak zauważalna jest tendencja wzrostowa wskaźników. Wskaźnik nasycenia organizacjami społecznymi w gminie wzrósł z 3,7 w 2021 r. do 4,2 w 2023 r., co oznacza wzrost o 13,5% w tym okresie. Dla porównania, na Dolnym Śląsku wskaźnik ten wzrósł z 4,4 w 2021 r. do 4,9 w 2023 r., co oznacza wzrost o 11,3%. Wskazuje to na fakt, że choć gmina wyróżnia się w skali lokalnej, wciąż istnieje potencjał do dalszego rozwoju sektora organizacji pozarządowych i społecznych inicjatyw.

Tabela 7. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 ludności w latach 2019-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	3,7	3,9	4,2
Dolny Śląsk	4,4	4,6	4,9

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P2419).

Powyższe dane potwierdzają wysoki poziom aktywności społecznej w gminie, co odzwierciedla wskaźnik liczby organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców w gminie Jelcz-Laskowice, zbliżony do średniej dla Dolnego Śląska. Jednocześnie różnice w dynamice wzrostu sugerują konieczność kontynuacji działań wspierających rozwój organizacji społecznych, aby utrzymać i zwiększać kapitał społeczny, który jest jednym z kluczowych czynników rozwoju lokalnego.

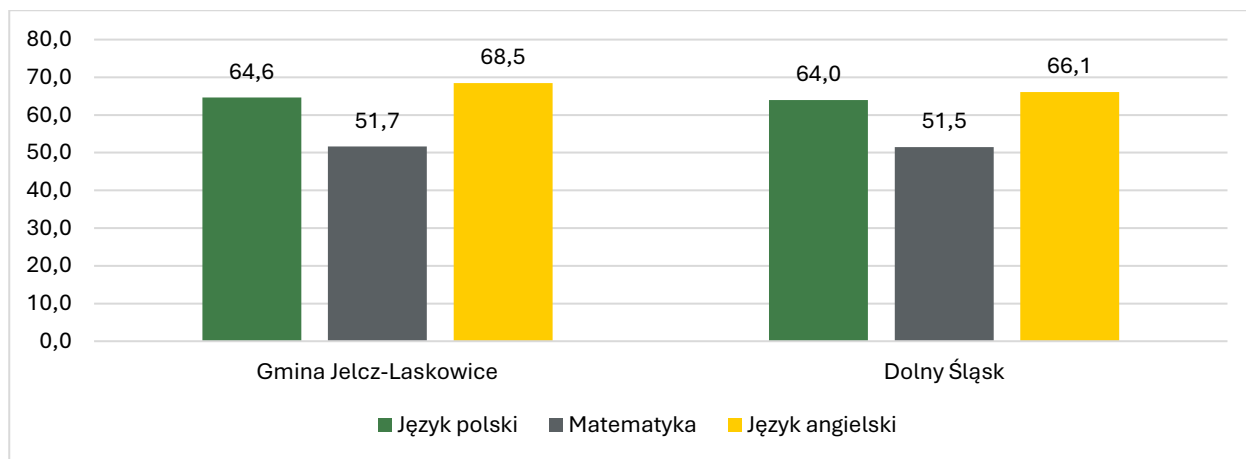
Jak już wspomniano aktywność społeczna wynika m.in. z poziomu kapitału ludzkiego, a ten zależy od jakości kształcenia. W roku szkolnym 2022/2023 na terenie gminy Jelcz-Laskowice funkcjonowały następujące szkoły, będące pod zarządem gminnym:

- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1 im. Św. Jana Pawła II w Jelczu-Laskowicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Jelczu-Laskowicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 im. Bolesława Prusa w Jelczu-Laskowicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Maratończyków Polskich w Miłoszycach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Minkowicach Oławskich,
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Wójcicach.

Ponadto na terenie gminy działała Niepubliczna Szkoła Podstawowa ALTRA w Jelczu-Laskowicach, dotowana z budżetu gminy.

Na terenie gminy funkcjonuje ponadto Zespół Szkół im. Jana Kasprówicza w Jelczu-Laskowicach, w skład którego wchodzi: Branżowa Szkoła I stopnia, Technikum i Liceum Ogólnokształcące. Organem prowadzącym Zespół Szkół przy ul. Techników jest Starostwo Powiatowe w Oławie.

O stanie edukacji w gminie Jelcz-Laskowice przynajmniej częściowo świadczą wyniki uzyskane przez uczniów z egzaminów ósmoklasisty. Jak wynika z danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 r. dla szkół zlokalizowanych na terenie gminy okazały się wyższe niż średnie dla Dolnego Śląska. Wyniki w 2023 r. odbiegały na korzyść od średnich o 0,6 p.p. w przypadku języka polskiego, 0,2 p.p. w przypadku matematyki i 2,4 p.p. w przypadku języka angielskiego.

Rysunek 2. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 r.

Źródło: opracowanie na podstawie danych Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Na terenie gminy Jelcz-Laskowice świadczona jest podstawowa opieka medyczna. Usługi medyczne świadczone są przez ośrodki zdrowia oraz lekarzy prowadzących indywidualną praktykę lekarską. Najważniejszym podmiotem działającym na terenie gminy w obszarze ochrony zdrowia jest Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna Sp. z o.o. w Jelczu-Laskowicach, należąca do gminy. Przychodnia świadczy usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, prowadzi działalność medyczną w siedzibie Spółki przy ul. Bożka 13, a także w Minkowicach Oławskich, ul. Kolejowa 30.

Według danych GUS w 2023 r. na terenie gminy Jelcz-Laskowice udzielono 164 671 porad lekarskich. Liczba udzielonych porad lekarskich zwiększyła się w stosunku do 2021 r.

W latach 2021-2023 dostępność opieki zdrowotnej w gminie Jelcz-Laskowice nie uległa pogorszeniu w porównaniu do sytuacji w województwie dolnośląskim. Liczba przychodni na 10 tys. mieszkańców w gminie pozostała w tym okresie na niezmiennym poziomie. W tym samym czasie na Dolnym Śląsku wskaźnik ten wynosił od 5 do 6 przychodni, co może wskazywać na większą dostępność podstawowej opieki zdrowotnej w regionie.

Tabela 8. Służba zdrowia w latach 2021-2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	Porady lekarskie	163 097	163 316	164 671
	Przychodnie na 10 tys. mieszkańców	4	4	4
	Apteki	8	8	8
	Ludność na aptekę ogólnodostępną	2 955	2 958	2 964
Dolny Śląsk	Przychodnie na 10 tys. mieszkańców	5	6	6
	Ludność na aptekę ogólnodostępną	3 133	3 202	3 253

Źródło: opracowanie na podstawie: tablice danych GUS BDL (P3225, P2011, P2873, P2434).

W okresie 2021-2023 liczba aptek (8) nie uległa zmianie. Zwiększyła się natomiast nieznacznie liczba ludności przypadająca na aptekę ogólnodostępną. W 2023 r. liczba ta wynosiła 2964. Dla porównania w 2021 r. liczba osób na jedną aptekę wynosiła 2955, a w 2022 r. – 2958. Dla porównania, w regionie liczba mieszkańców przypadających na jedną aptekę wzrosła z 3133 w 2021 r. do 3253 w 2023 r., co sugeruje pogorszenie dostępności do aptek na Dolnym Śląsku.

W rezultacie należy stwierdzić, że sytuacja gminy Jelcz-Laskowice w zakresie usług opieki zdrowotnej nie uległa znaczącym zmianom.

Sfera gospodarcza

Potencjał gospodarczy gminy Jelcz-Laskowice opiera się głównie na przedsiębiorstwach sektora prywatnego, które stanowią 97,3% ogólnej liczby podmiotów. W grudniu 2023 r. według danych GUS zarejestrowano łącznie 2904 podmioty gospodarcze, z czego zdecydowaną większość (2827) stanowiły przedsiębiorstwa prywatne. W porównaniu do 2021 r. liczba wszystkich przedsiębiorstw wzrosła o 283, z 2621 w 2021 r. do 2904 w 2023 r. W 2021 r. sektor prywatny obejmował 2552 podmioty.

Tabela 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Jelcz-Laskowice w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Podmioty gospodarki narodowej – ogółem	2621	2780	2904
Sektor publiczny – ogółem	36	38	39
Sektor prywatny – ogółem	2552	2709	2827
– osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2064	2201	2299
– spółki handlowe	199	210	225
– spółdzielnie	2	1	1
– fundacje	13	14	14
– stowarzyszenia i organizacje społeczne	74	79	85

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P2822).

W gminie Jelcz-Laskowice w 2023 r. zarejestrowanych było 2904 podmiotów gospodarczych, co stanowi wzrost o 10,8% w porównaniu do 2021 r., gdy ich liczba wynosiła 2621. Większość z nich należała do sektora prywatnego – w 2023 r. obejmował on 2827 podmiotów, w tym 2299 działalności prowadzonych przez osoby fizyczne oraz 225 spółek handlowych. W porównaniu do 2021 r. liczba firm prowadzonych przez osoby fizyczne wzrosła o 11,4%, a spółek handlowych o 13,1%.

Działalność gospodarczą prowadziły także stowarzyszenia, fundacje i inne organizacje społeczne. Jednak, w tym przypadku działalność gospodarcza ma charakter dodatkowy i wspiera realizację celów statutowych.

Analizując potencjał gospodarczy, należy zwrócić uwagę na branże innowacyjne i tzw. sektory kreatywne. W 2023 r. w gminie Jelcz-Laskowice udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego¹ w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem wyniósł 4,78% i kształtował się na poziomie poniżej średniej regionalnej (6,62%). Dla porównania wskaźnik ten w 2021 r. wynosił w gminie 7,11%, czyli więcej niż średnia dla Dolnego Śląska (6,84%).

Tabela 10. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem w latach 2021-2023 [%]

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	7,11	5,93	4,78
Dolny Śląsk	6,84	6,62	6,62

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P2419).

Analizując dane z lat 2021-2023, można zauważyć, że udział sektora kreatywnego w gminie Jelcz-Laskowice charakteryzował się wahaniami z tendencją spadkową.

¹ Sektor kreatywny według GUS, obejmuje podmioty z działów PKD: Sekcja J dział 59, dział 60, Sekcja M działy 71, 73, 74, Sekcja R dział 90.

Badając sferę gospodarczą w gminie, konieczne jest uwzględnienie nie tylko bezwzględnej liczby zarejestrowanych przedsiębiorstw, lecz także wskaźnika przedsiębiorczości mieszkańców, wyrażanego jako liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców.

Jak wynika z danych GUS, w latach 2021–2023 w gminie Jelcz-Laskowice odnotowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności o 10,4% – z 1109 w 2021 r. do 1225 w 2023 r. Dynamika wzrostu tego wskaźnika w gminie była wyższa niż w województwie dolnośląskim, gdzie odnotowano wzrost o 8,1% – z 1418 w 2021 r. do 1533 w 2023 r. W obu przypadkach tendencja miała charakter rosnący, jednak w gminie tempo wzrostu było nieco szybsze.

Tabela 11. Wskaźniki przedsiębiorczości w latach 2021-2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 109	1 175	1 225
	– nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności	101	107	106
	– wykreślone z rejestru na 10 tys. ludności	44	44	57
Dolny Śląsk	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1 418	1 479	1 533
	– nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności	105	119	114
	– wykreślone z rejestru na 10 tys. ludności	53	62	64

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P2419).

Warto jednak zwrócić uwagę na towarzyszące zjawiska w gminie, takie jak liczba nowo rejestrowanych oraz wykreślanych podmiotów gospodarczych. W gminie wskaźnik nowo zarejestrowanych jednostek na 10 tys. ludności w latach 2021-2023 utrzymywał się na stabilnym poziomie – od 101 w 2021 r., przez 107 w 2022 r., do 106 w 2023 r. Dla porównania, w województwie dolnośląskim wartości tego wskaźnika były wyższe: od 105 w 2021 r. do 119 w 2022 r., a następnie 114 w 2023 r. Oznacza to, że choć tempo tworzenia nowych podmiotów w gminie było stabilne, pozostawało niższe niż średnia dla regionu. Z kolei liczba jednostek wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności w gminie Jelcz-Laskowice wykazywała tendencję wzrostową – z 44 w 2021 r., przez 44 w 2022 r., do 57 w 2023 r. W regionie również zaobserwowano wzrost tego wskaźnika – z 53 w 2021 r. do 64 w 2023 r., co może świadczyć o rosnących wyzwaniach w zakresie trwałości działalności gospodarczej.

Zestawienie powyższych danych wskazuje, że w gminie Jelcz-Laskowice wzrost liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców może odzwierciedlać rzeczywisty rozwój przedsiębiorczości. Jednakże w porównaniu do średnich wojewódzkich gmina wciąż mierzy się z podobnymi wyzwaniami dotyczącymi zakładania nowych firm, jak i ich utrzymania na rynku. W związku z tym potrzebne są dalsze działania wspierające lokalną przedsiębiorczość, aby zwiększyć konkurencyjność gminy na tle regionu oraz przeciwdziałać negatywnym trendom demograficznym wpływającym na jej potencjał gospodarczy.

Sfera infrastrukturalna²

Istotnym zagadnieniem dla środowiska naturalnego jest problem gospodarki odpadami, który odgrywa kluczową rolę w ochronie zasobów przyrody oraz zdrowia publicznego. Efektywna gospodarka odpadami, w tym recykling i redukcja odpadów, jest niezbędna do zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

W gminie Jelcz-Laskowice w latach 2021-2023 odnotowano spadek masy zebranych odpadów zmieszanych przypadających na 1 mieszkańca gminy. Masa odpadów ogółem zmniejszyła się z 326,5 kg w 2021 r. do 303,9 kg w 2023 r. Podobny trend dotyczył odpadów z gospodarstw domowych, gdzie wartość spadła z 243 kg w 2021 r. do 232,3 kg w 2023 r.

Tabela 12. Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku w latach 2021-2023 [kg]

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	Ogółem na 1 mieszkańca	326,5	318,7	303,9
	Z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca	243,0	234,9	232,3
Dolny Śląsk	Ogółem na 1 mieszkańca	278,9	265,1	259,8
	Z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca	241,5	230,0	226,6

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P2438).

Porównując dane gminy Jelcz-Laskowice z danymi dla województwa dolnośląskiego, w latach 2021-2023 zaobserwowano stopniowy spadek masy zmieszanych odpadów komunalnych przypadających na jednego mieszkańca – zarówno ogółem, jak i z gospodarstw domowych.

Na Dolnym Śląsku ilość zmieszanych odpadów ogółem na 1 mieszkańca spadła z 278,9 kg w 2021 r. do 259,8 kg w 2023 r., co oznacza zmniejszenie o około 6,9%. W przypadku odpadów pochodzących z gospodarstw domowych spadek był podobny – z 241,5 kg do 226,6 kg, czyli o około 6,2%.

W gminie Jelcz-Laskowice również odnotowano spadek ilości zmieszanych odpadów na mieszkańca. W 2021 r. wynosiła ona 326,5 kg, a w 2023 r. już 303,9 kg, co stanowi spadek o około 6,9%. Dla odpadów pochodzących z gospodarstw domowych nastąpiło zmniejszenie z 243 kg w 2021 r. do 232,3 kg w 2023 r., czyli o około 4,4%.

Pomimo wyższych wartości w porównaniu do średniej wojewódzkiej, dane wskazują na pozytywny trend spadkowy również w gminie. W 2023 r. ilość zmieszanych odpadów z gospodarstw domowych na jednego mieszkańca wyniosła 232,3 kg w gminie Jelcz-Laskowice, co było nieznacznie wyższe niż średnia dla województwa (226,6 kg).

Powyższa analiza danych sugeruje, że gmina Jelcz-Laskowice zmagą się z podobnymi wyzwaniami co Dolny Śląsk w zakresie efektywnej gospodarki odpadami.

Stan środowiska naturalnego zależy także od sprawnie funkcjonującego systemu grzewczego na danym obszarze. Na terenie gminy Jelcz-Laskowice nadal funkcjonują indywidualne systemy grzewcze wykorzystujące węgiel. W rezultacie trudno jest uznać, że gmina jest wolna od problemu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego (PM10), spowodowanego emisją pyłów wytwarzanych w procesie spalania paliw w paleniskach i kotłowniach domowych.

² Zawiera sferę środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną.

Na stan środowiska naturalnego wpływa również poziom rozwoju infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, w szczególności dostępność sieci kanalizacyjnej oraz sposób odprowadzania ścieków bytowych. W gminie Jelcz-Laskowice odsetek gospodarstw domowych korzystających z kanalizacji wzrósł z 81,6% w 2021 r. do 83,2% w 2023 r., podczas gdy na Dolnym Śląsku wskaźnik ten zwiększył się z 77,4% do 77,7%. Oznacza to, że dostęp do kanalizacji w gminie był wyższy niż średnio w województwie. Jednocześnie według GUS długość czynnej sieci kanalizacyjnej w 2023 r. wynosiła 178,3 km. Mieszkańcy niepodłączeni do sieci korzystali ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków – na terenie gminy zlokalizowanych było odpowiednio 1085 zbiorników bezodpływowych i 92 przydomowe oczyszczalnie ścieków. Dane te pokazują, że mimo relatywnie dobrej dostępności sieci kanalizacyjnej część mieszkańców nadal funkcjonuje poza systemem zbiorczego odprowadzania ścieków, co ma znaczenie z punktu widzenia ochrony środowiska.

Kluczowe znaczenie dla funkcjonowania gminy Jelcz-Laskowice ma jej wyposażenie w infrastrukturę społeczną i techniczną. Stan niniejszej infrastruktury wpływa zarówno na poziom życia mieszkańców, jak i poziom rozwoju gospodarczego jednostki terytorialnej.

Potencjał społeczny i gospodarczy obszaru buduje się m.in. poprzez przełamywanie barier w zakresie dostępu do edukacji i to już od okresu przedszkolnego. Dostęp do przedszkoli umożliwia podjęcie zatrudnienia przez oboje rodziców, a tym samym może przyczyniać się do ograniczenia sfery ubóstwa.

W 2023 r. sieć przedszkolną w gminie Jelcz-Laskowice stanowiły:

- Publiczne Przedszkole nr 1 w Jelczu-Laskowicach,
- Publiczne Przedszkole nr 2 w Jelczu-Laskowicach,
- Publiczne Przedszkole nr 3 w Jelczu-Laskowicach.

Sieć przedszkolna uzupełniana była przez niepubliczne zespoły wychowania przedszkolnego:

- Niepubliczne Przedszkole Montessori TUPTUŚ w Jelczu-Laskowicach,
- Niepubliczne Przedszkole Tuptuś w Folwarku w Jelczu-Laskowicach,
- Przedszkole Niepubliczne "Mikołajek" w Miłoszycach.

Analiza infrastruktury przedszkolnej w latach 2021–2023 w gminie Jelcz-Laskowice wskazuje na wzrost dostępności opieki przedszkolnej. Wskaźnik liczby dzieci uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego w przeliczeniu na 1000 dzieci w wieku 3–5 lat wzrósł z 872 w 2021 r. do 1021 w 2023 r. Tak wysoka wartość wskaźnika w 2023 r. może świadczyć o bardzo wysokim poziomie objęcia dzieci wychowaniem przedszkolnym na terenie gminy.

Tabela 13. Infrastruktura przedszkolna w latach 2021-2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	872	980	1021
	Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedną placówkę wychowania przedszkolnego	145	132	105
Dolny Śląsk	Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat	892	946	958
	Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedną placówkę wychowania przedszkolnego	81	77	73

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P3534).

Jednocześnie liczba dzieci przypadających na jedną placówkę wychowania przedszkolnego w gminie Jelcz-Laskowice zmniejszyła się z 145 w 2021 r. do 105 w 2023 r. Pomimo tej poprawy, wskaźnik ten nadal pozostaje wyższy niż średnia regionalna, która w 2023 r. wyniosła 73. Taka dysproporcja może świadczyć o przeciążeniu przedszkoli w gminie Jelcz-Laskowice, co potencjalnie negatywnie wpływa na jakość świadczonych usług.

Analiza dostępności instalacji wodociągowej i gazowej w gminie Jelcz-Laskowice na tle Dolnego Śląska w ostatnich latach ujawnia różnice w poziomie dostępu do tych usług.

W przypadku instalacji wodociągowej, gmina Jelcz-Laskowice wykazuje stabilny i wysoki poziom dostępności, który w latach 2021-2023 wahał się od 95,6% do 95,8%. Dla porównania, w Dolnym Śląsku wskaźnik dostępności wodociągów wyniósł 95,2% w 2021 r., a w 2023 r. 95,3%, co pokazuje zbliżony dystans pomiędzy gminą a województwem dolnośląskim.

Jeśli chodzi o dostępność gazu, gmina zarejestrowała wzrost odsetka gospodarstw korzystających z gazu z 53,6% w 2021 r. do 54,3% w 2023 r. Na Dolnym Śląsku wskaźnik ten utrzymał się na poziomie 61,9% w 2021 i 61,8% w 2023 r. Różnica w dostępie do gazu wyniosła 7,5 p.p. w 2023 r., co wskazuje na mniejsze, ale nadal istotne różnice między gminą a regionem.

Należy podkreślić, że wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej w analizowanej gminie był nieznacznie wyższy od średnich wartości dla Dolnego Śląska. Natomiast w przypadku sieci gazowej korzystniejsze wartości odnotowano w województwie dolnośląskim niż w gminie Jelcz-Laskowice.

Tabela 14. Odsetek gospodarstw domowych korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w latach 2021-2023 [%]

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	Wodociąg	95,6	95,7	95,8
	Kanalizacja	81,6	82,5	83,2
	Gaz	53,6	54,5	54,3
Dolny Śląsk	Wodociąg	95,2	95,2	95,3
	Kanalizacja	77,4	77,6	77,7
	Gaz	61,9	61,9	61,8

Źródło: opracowanie na podstawie: tablice danych GUS BDL (P2433).

Dostępność instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w gminie Jelcz-Laskowice w latach 2021-2023 pozostawała zróżnicowana. W przypadku wodociągu i kanalizacji wskaźniki w gminie były wyższe niż średnio na Dolnym Śląsku. Odsetek gospodarstw domowych korzystających z wodociągu wzrósł z 95,6% w 2021 r. do 95,8% w 2023 r., a w przypadku kanalizacji z 81,6% do 83,2%. Jednocześnie dostępność gazu, mimo niewielkich wahań, pozostawała niższa niż średnia regionalna i wyniosła 54,3% w 2023 r. wobec 61,8% na Dolnym Śląsku. Dane te wskazują na wysoki poziom dostępności infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej w gminie oraz niższy poziom dostępności sieci gazowej.

Zasoby mieszkaniowe mają istotny wpływ na jakość życia mieszkańców oraz rozwój gospodarczy, kształtując m.in. dostępność i standard mieszkań. Odpowiednie standardy budownictwa mieszkaniowego wpływają również na trwałość infrastruktury, co redukuje koszty napraw i modernizacji w dłuższej perspektywie.

W latach 2021-2023, w zakresie wskaźnika liczby mieszkań na 1000 mieszkańców, gmina odnotowała wzrost z 390,0 w 2021 r. do 404,4 w 2023 r., co stanowi wzrost o 3,7%. Dla porównania, w województwie dolnośląskim wskaźnik ten wzrósł z 439,7 do 456,0 mieszkań na 1000 mieszkańców (wzrost o 3,7%). W każdym z analizowanych lat gmina Jelcz-Laskowice posiadała niższy wskaźnik liczby mieszkań na 1000 mieszkańców w porównaniu do średniej dla Dolnego Śląska.

W odniesieniu do przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań, w gminie Jelcz-Laskowice nastąpił wzrost z 77,9 m² w 2021 r. do 78,7 m² w 2023 r., co oznacza wzrost o około 1%. W województwie dolnośląskim przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wzrosła z 70,7 m² w 2021 r. do 71,0 m² w 2023 r., co stanowi wzrost o 0,4%.

Tabela 15. Zasoby mieszkaniowe w latach 2021-2023

Wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina Jelcz-Laskowice	Mieszkania na 1000 mieszkańców	390,0	397,2	404,4
	Przeciętna pow. użytkowa mieszkania	77,9	78,5	78,7
	Przeciętna pow. użytkowa mieszkania na 1 osobę	30,4	31,2	31,8
Dolny Śląsk	Mieszkania na 1000 mieszkańców	439,7	448,2	456,0
	Przeciętna pow. użytkowa mieszkania	70,7	70,8	71,0
	Przeciętna pow. użytkowa mieszkania na 1 osobę	31,1	31,7	32,4

Źródło: opracowanie na podstawie: tablica danych GUS BDL (P2430).

Jeśli chodzi o przeciętną powierzchnię użytkową mieszkania przypadającą na jedną osobę, gmina odnotowała wzrost z 30,4 m² w 2021 r. do 31,8 m² w 2023 r., co oznacza poprawę o 4,6%. Dla porównania, na Dolnym Śląsku wskaźnik ten wzrósł z 31,1 m² do 32,4 m², co daje wzrost o 4,2%. W 2023 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w gminie Jelcz-Laskowice była zbliżona do średniej dla województwa dolnośląskiego.

Przeprowadzona analiza wskazuje, że gmina Jelcz-Laskowice nadal wymaga dalszego rozwoju zasobów mieszkaniowych, co może wpłynąć na poprawę jakości życia mieszkańców. Jednocześnie obserwowany wzrost przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkań świadczy o stopniowej poprawie standardów mieszkaniowych na terenie gminy.

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych na terenie gminy

2.1. Wstęp

W związku z postanowieniami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278, dalej: „ustawa o rewitalizacji”), takie działania jak przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, zostały uznane za zadanie własne gminy.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji: „rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji”, który jest podstawowym dokumentem programowym w tym zakresie.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035 jest opracowywany w oparciu o zapisy ww. ustawy, co ma swoje odzwierciedlenie szczególnie w zakresie metodologii identyfikacji obszaru zdegradowanego, na którym występują zjawiska kryzysowe oraz wyznaczenia obszaru rewitalizacji. W związku z powyższym przyjęto, że:

SFERA	Jest to zbiór obszarów problemowych dotyczących zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych.
OBSZARY PROBLEMOWE	<p>Występujące w ramach sfer zjawiska problemowe:</p> <ul style="list-style-type: none">a) sfera społeczna: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym,b) sfera gospodarcza: niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw,c) sfera środowiskowa: przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska,d) sfera przestrzenno-funkcjonalna: niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych,e) sfera techniczna: degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

STAN KRYZYSOWY	Sytuacja, w której występuje koncentracja negatywnych zjawisk w sferze społecznej współwystępująca wraz z negatywnymi zjawiskami, w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.
OBSZAR ZDEGRADOWANY	Obszar gminy, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z podobszarów.
OBSZAR REWITALIZACJI	Obszar gminy obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się: <ul style="list-style-type: none"> a) szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (dot. obszarów problemowych), b) istotnym znaczeniem dla rozwoju lokalnego gminy w zakresie rewitalizacji, c) obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic i nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców całej gminy.
MIEJSCE	Jest to określenie odnoszące się do ulicy bądź miejscowości (najczęściej wsi, w której nie zostały wyodrębnione ulice), które były przedmiotem analizy na etapie identyfikacji obszarów zdegradowanych i wyznaczania obszaru rewitalizacji. Określenie funkcjonujące w odniesieniu do gmin wiejskich oraz miejsko-wiejskich.

2.2. Metodologia identyfikacji stanu kryzysowego oraz wyznaczania obszaru rewitalizacji

Jak wynika z ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany to teren w gminie, na którym zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

W związku z powyższym w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego przystąpiono do identyfikacji stanu kryzysowego w gminie. Proces ten polegał na analizie poszczególnych obszarów problemowych z wykorzystaniem charakterystycznych dla nich mierników rozwoju. Ustalenie mierników odbyło się na podstawie propozycji przedstawionej przez firmę doradcą przygotowującą program rewitalizacji.

W celu uzgodnienia metodologii pracy związanej z gromadzeniem danych, 17 stycznia 2025 r. w Urzędzie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice (ul. Witosa 24, 55-220 Jelcz-Laskowice), zorganizowano spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele instytucji zaangażowanych w gromadzenie danych niezbędnych do przeprowadzenia analizy sytuacji w gminie. W trakcie spotkania omówiono zaproponowane do analizy mierniki rozwoju i poddano je dyskusji. Dodatkowo, 3 lutego 2025 r. o godz. 10:00, odbyło się spotkanie online, podczas którego odpowiadano na pytania dotyczące procesu gromadzenia danych. W wyniku prowadzonych prac opracowano listę 56 mierników w ramach 15 obszarów problemowych. Poniżej w tabeli przedstawiono przykłady mierników w każdym z obszarów problemowych.

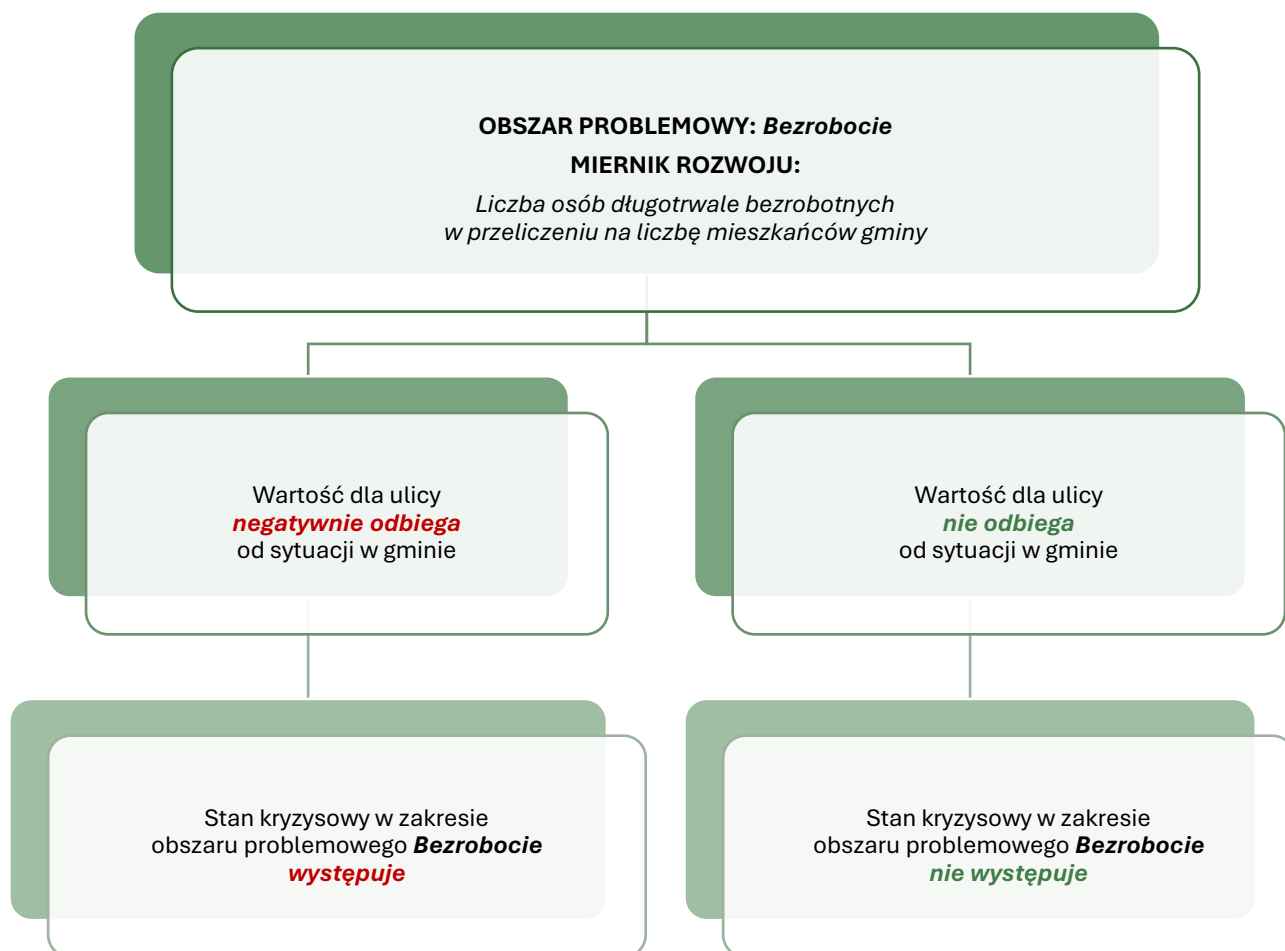
Tabela 16. Lista przykładowych mierników wykorzystywanych w celu identyfikacji występowania stanu kryzysowego w gminie Jelcz-Laskowice

Lp.	Sfera	Obszar problemowy	Miernik rozwoju	Źródło informacji
1.	Społeczna	Bezrobocie	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy
2.		Ubóstwo	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Ośrodek Pomocy Społecznej
3.		Przestępczość	Liczba wykroczeń społecznie uciążliwych	Policja
4.		Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Ośrodek Pomocy Społecznej
5.		Niski poziom edukacji lub kapitału społecznego	Liczba egzaminów poprawkowych w szkołach podstawowych	Szkoły
6.		Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym	Liczba osób uczestniczących w stałych bezpłatnych oraz płatnych zajęciach organizowanych przez samorządowe instytucje kultury	Urząd Gminy, Instytucje Kultury
7.	Gospodarcza	Staba kondycja lokalnych przedsiębiorstw	Liczba podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej	Urząd Gminy
8.	Środowiskowa	Przekroczenie standardów jakości środowiska	Liczba dzikich wysypisk	Urząd Gminy
9.		Obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska	Liczba obiektów budowlanych pokrytych/izolowanych azbestem	Urząd Gminy
10.	Przestrzenno-funkcjonalna	Niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny	Dostęp do sieci wodociągowej	Zakłady Usług Komunalnych, Urząd Gminy
11.		Brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość	Liczba dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	Urząd Gminy
12.		Niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	Ośrodek Pomocy Społecznej
13.		Niski poziom obsługi komunikacyjnej	Czynne przystanki komunikacji publicznej	Urząd Gminy
14.		Niedobór lub niska jakość terenów publicznych	Liczba publicznych miejsc parkingowych	Urząd Gminy
15.	Techniczna	Niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami	Dostęp do sieci kanalizacyjnej	Urząd Gminy

Źródło: opracowanie własne.

Kolejnym etapem gromadzenia danych na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji było wystąpienie do podmiotów dysponujących informacjami z wnioskiem o ich udostępnienie w szczególności do poziomu konkretnych ulic (zakres obejmował lata 2021-2023 – dostępne na etap analizy).

Po uzyskaniu danych umożliwiających określenie wartości poszczególnych mierników przystąpiono do ich analizy i identyfikacji występowania stanu kryzysowego. Przyjęto założenie, że do dalszych prac kwalifikują się co do zasady te miejscowości lub ulice, w których stwierdzono, że wartości mierników rozwoju odbiegają w sposób negatywny od wartości charakterystycznych dla całego obszaru gminy. Najczęściej wykorzystywaną wartością charakterystyczną dla analizowanej gminy była wartość miernika w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy porównywana z wartością w przeliczeniu na jednego mieszkańca poszczególnej miejscowości lub konkretnej ulicy.

Rysunek 3. Metodologia identyfikacji miejscowości i ulic, na których występują zjawiska kryzysowe na przykładzie obszaru problemowego bezrobocie

Źródło: opracowanie własne.

Przeprowadzona analiza stanowiła podstawę do dalszej identyfikacji obszarów zdegradowanych. W tym celu wykorzystano narzędzie w postaci matrycy obszaru zdegradowanego identyfikującej występowanie stanu kryzysowego, przygotowanej dla każdej sfery. Matryca prezentuje informacje o występowaniu sytuacji kryzysowej z dokładnością do ulicy. Przyjęto założenie, że jeżeli co najmniej jeden miernik rozwoju na poszczególnej miejscowości lub konkretnej ulicy odbiega negatywnie od wartości charakterystycznej dla całej gminy to na tym terenie występuje negatywne zjawisko w zakresie danego obszaru problemowego. W poniższej tabeli przedstawiono wycinek przykładowej matrycy dla sfery społecznej.

Tabela 17. Przykładowa matryca obszarów problemowych

SFERA SPOŁECZNA								
OBSZAR PROBLEMOWY			BEZROBOCIE ³		Stan kryzysowy (1 – TAK, 0 – NIE)	UBÓSTWO		Stan kryzysowy (1 – TAK, 0 – NIE)
MIERNIKI			Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych z wykształceniem podstawowym		Korzystający z pomocy społecznej	Świadczenia pomocy społecznej	
Lp.	MIJSCOWOŚĆ	ULICA						
1.	Miejscowość	Ulica	1	0	1	0	0	0
2.	Miejscowość	Ulica	0	0	0	0	0	0
3.	Miejscowość	Ulica	0	1	1	1	1	1
4.	Miejscowość	Ulica	1	0	1	0	0	0
5.	Miejscowość	Ulica	0	0	0	0	0	0
6.	Miejscowość	Ulica	0	1	1	1	0	1
7.	Miejscowość	Ulica	1	0	1	0	0	0
8.	Miejscowość	Ulica	0	1	1	1	0	1

Źródło: opracowanie własne.

Uznając kryteria z ustawy o rewitalizacji jako podstawowe założenie do dalszych prac przeprowadzono analizę wszystkich matryc dla wszystkich sfer i wyszczególniono te miejsca w gminie Jelcz-Laskowice, dla których spełnione zostały łącznie następujące warunki:

1. Występuje sytuacja kryzysowa w co najmniej 4 obszarach problemowych sfery społecznej,
2. Występuje sytuacja kryzysowa w co najmniej 3 obszarach problemowych z pozostałych sfer.

Zestawienie matryc wszystkich sfer, obszarów problemowych i mierników rozwoju pozwoliło na identyfikację obszaru zdegradowanego, który został przedstawiony również w formie graficznej na mapie i był podstawą do wyznaczenia obszaru rewitalizacji.

³ Cyfra 1 w tabeli oznacza, że wartość miernika rozwoju w danym obszarze problemowym odbiega negatywnie od sytuacji w gminie.

Dla identyfikacji obszaru rewitalizacji zastosowano kryteria wynikające z ustawy o rewitalizacji:

a) Występowanie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk

– oznaczającej występowanie sytuacji kryzysowej w co najmniej:

- a) 5 obszarach problemowych sfery społecznej,
- b) 1 obszarze problemowym sfery gospodarczej,
- c) 3 obszarach problemowych sfery przestrzenno-funkcjonalnej,
- d) 9 obszarach problemowych łącznie.

b) Delimitacja obszaru i liczby mieszkańców

W związku z wymaganiami wynikającymi z ustawy o rewitalizacji sprawdzono, czy obszary spełniające warunki określone w pkt 1 są zgodne z wymaganiami ustawy o rewitalizacji, tzn.:

- a) Powierzchnia obszaru rewitalizacji nie większa niż **20%** powierzchni całej gminy.
- b) Obszar rewitalizacji zamieszkiwany przez nie więcej niż **30%** mieszkańców całej gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy okazało się, że obszary spełniające warunki wskazane w pkt 1 przekraczają limity dotyczące liczby mieszkańców. W związku z tym dokonano dalszej delimitacji obszaru zdegradowanego na podstawie kryterium wynikającego z ustawy o rewitalizacji, tj.: obszar rewitalizacji musi charakteryzować się istotnym znaczeniem dla rozwoju lokalnego gminy.

c) Obszar rewitalizacji musi charakteryzować się istotnym znaczeniem dla rozwoju lokalnego gminy

W tym celu dokonano analizy obszaru zdegradowanego w zakresie możliwości realizacji projektów istotnych dla rozwoju lokalnego gminy, mogących pozytywnie oddziaływać na negatywne zjawiska stwierdzone na terenie obszaru zdegradowanego. Na tej podstawie dokonano dalszej delimitacji obszaru.

Wyznaczone w ten sposób miejscowości lub konkretne ulice stworzyły ramę dla ustalenia obszaru rewitalizacji, dla którego następnie przeliczono wszystkie wskaźniki w celu ich ponownej weryfikacji oraz sprawdzono spełnienie kryteriów.

2.3. Wyniki diagnozy stanu kryzysowego w gminie

Analiza obejmowała teren całej gminy ze szczególnością do poziomu ulicy dla dwóch największych miejscowości pod względem liczby mieszkańców w gminie Jelcz-Laskowice, tj. miasta Jelcz-Laskowice i Miłoszyc oraz 16 innych miejscowości bez podziału na ulice. Badaniem zostały objęte zatem łącznie 222 miejsca znajdujące się na terenie gminy Jelcz-Laskowice, w tym 123 ulice w mieście Jelcz-Laskowice⁴, 80 ulic w Miłoszycach oraz 16 innych miejscowości bez podziału na ulice (Biskupice Oławskie, Brzezinki, Celina, Chwałowice, Dębina, Dziuplina, Grędzina, Kopalina, Łęg, Miłocice, Miłocice Małe, Minkowice Oławskie, Mościsko, Nowy Dwór, Piekary, Wójcice).

Na podstawie 56 mierników rozwoju badanych było 15 obszarów problemowych w ramach 5 sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej).

Sfera społeczna

W sferze społecznej, w ramach sześciu obszarów problemowych badanych na podstawie 32 mierników zidentyfikowano występowanie negatywnych zjawisk w ramach:

- 6 obszarów problemowych – w 9 miejscach (na 5 ulicach w miejscowości Jelcz-Laskowice oraz 4 innych miejscowościach bez podziału na ulice),
- 5 obszarów problemowych – w 21 miejscach (na 11 ulicach w miejscowości Jelcz-Laskowice, na 3 ulicach w miejscowości Miłoszyce oraz 7 innych miejscowościach bez podziału na ulice),
- 4 obszarów problemowych – w 24 miejscach (na 15 ulicach w miejscowości Jelcz-Laskowice, na 8 ulicach w miejscowości Miłoszyce oraz w miejscowości Dziuplina).

Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowały się ulice w Jelczu-Laskowicach: Aleja Wolności, Hipolita Cegielskiego, Ludwika Hirszfelda, Tadeusza Tańskiego, Techników, a także cztery inne miejscowości, bez podziału na ulice: Łęg, Miłocice, Piekary i Wójcice. Negatywne zjawiska społeczne występują we wszystkich 6 analizowanych obszarach problemowych.

Sfera gospodarcza

W sferze gospodarczej badano jeden obszar problemowy na podstawie dwóch mierników. Negatywne odchylenia mierników w odniesieniu do wartości dla całej gminy, w analizowanym obszarze problemowym odnotowano w 64 miejscach (na 40 ulicach w miejscowości Jelcz-Laskowice, na 9 ulicach w Miłoszycach oraz w 15 innych miejscowościach, bez podziału na ulice).

Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowały się ulice w Jelczu-Laskowicach: Aleja Wolności, Frezjowa, Józefa Bożka, Liliowa, Lipcowa, Lipowa, Ludwika Hirszfelda, Mieszka I, Oławska nr 23A-23H, nr parzyste 50-72, 82-88, nr nieparzyste 51-69, Polna, Rumiankowa, Słoneczna, Tadeusza Tańskiego, Techników, Wrocławska, a także w sześciu innych miejscowościach bez podziału na ulice: Chwałowice, Dębina, Dziuplina, Miłocice, Nowy Dwór, Piekary.

We wskazanych powyżej miejscach odnotowano dwa mierniki rozwoju, których wartości negatywnie odbiegają od charakterystycznych dla całej gminy w analizowanym obszarze problemowym.

⁴ Ulica Oławska została podzielona na 4 fragmenty, tj. [1] ul. Oławska nr 1-13, [2] ul. Oławska nr 195-300, [3] ul. Oławska nr 23A-23H, nr parzyste 50-72, 82-88, nr nieparzyste 51-69, [4] ul. Oławska nr parzyste 16-44.

Sfera środowiskowa

W sferze środowiskowej dwa obszary problemowe badane były na podstawie dwóch mierników. Negatywne odchylenia mierników względem wartości dla całej gminy, w obu analizowanych obszarach problemowych (przekroczenie standardów jakości środowiska oraz obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska), odnotowano w 37 miejscach: na 21 ulicach w Jelczu-Laskowicach, na 6 ulicach w Miłoszycach i w 10 innych miejscowościach bez wskazania ulic.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej, pięć obszarów problemowych badanych było na podstawie 16 mierników. Negatywne odchylenia mierników w odniesieniu do wartości dla gminy Jelcz-Laskowice, zidentyfikowano w ramach:

- 5 obszarów problemowych – w 2 miejscach (2 miejscowościach, bez podziału na ulice)
- 4 obszarów problemowych – w 14 miejscach (na 5 ulicach w miejscowości Jelcz-Laskowice, na 1 ulicy w miejscowości Miłoszyce oraz w 8 innych miejscowościach, bez podziału na ulice).
- 3 obszarów problemowych – w 37 miejscach (na 16 ulicach w miejscowości Jelcz-Laskowice, na 16 ulicach w miejscowości Miłoszyce oraz w 5 innych miejscowościach).

Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowały się ulice w Jelczu-Laskowicach: Aleja Wolności, Hipolita Cegielskiego, Józefa Bożka, Oławska nr 195-300, Tadeusza Tańskiego, w Miłoszycach na ul. Ogrodowej, a także w 10 innych miejscowościach bez podziału na ulice: Biskupice Oławskie, Brzezinki, Grędzina, Kopalina, Miłocice, Miłocice Małe, Minkowice Oławskie, Mościsko, Piekary, Wójcice.

W wyżej wymienionych miejscach odnotowano 4 lub 5 mierników rozwoju, których wartości negatywnie odbiegają od charakterystycznych dla całej gminy w analizowanym obszarze problemowym.

Sfera techniczna

W sferze technicznej jeden obszar problemowy badany był na podstawie 2 mierników. Szczególnym natężeniem negatywnych zjawisk charakteryzowały się ulice w Miłoszycach: Skautów, Szarych Szeregów, Zuchów oraz miejscowość Mościsko.

We wskazanych powyżej miejscach wartości obu analizowanych mierników rozwoju odbiegają w sposób negatywny od wartości charakterystycznych dla całego obszaru gminy.

2.4. Obszar zdegradowany

Zgodnie z przyjętą metodologią – na terenie gminy Jelcz-Laskowice występowanie stanu kryzysowego spowodowanego koncentracją negatywnych zjawisk społecznych współwystępujących w co najmniej 4 obszarach problemowych sfery społecznej z negatywnymi zjawiskami w co najmniej 3 obszarach problemowych łącznie z pozostałych sfer zostało zidentyfikowane w 54 miejscach:

- w miejscowości Jelcz-Laskowice na 31 ulicach,
- w miejscowości Miłoszyce na 11 ulicach,
- w 12 innych miejscowościach bez podziału na ulice.

Zidentyfikowane obszary zdegradowane obejmują znaczną część powierzchni gminy, a liczba osób zamieszkujących ulice w stanie kryzysowym wynosi ok. **75%** wszystkich mieszkańców gminy i znacząco przekracza dopuszczalny **limit 30%**.

Zamieszczona poniżej matryca wskazuje miejscowości i ulice, na których zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego wraz ze wskazaniem liczby obszarów problemowych w każdej ze sfer, w których odnotowano negatywne odchylenia mierników rozwoju.

Tabela 18. Matryca identyfikująca występowanie stanu kryzysowego

Lp.	Miejscowość	Ulica	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
			2023	2023	2023	2023	2023
1	Biskupice Otawskie	-	5	1	2	5	1
2	Brzezinki	-	5	1	1	5	1
3	Dziuplina	-	4	1	2	3	0
4	Grędzina	-	5	1	2	4	1
5	Jelcz-Laskowice	Aleja Młodych	4	1	2	0	0
6	Jelcz-Laskowice	Aleja Wolności	6	1	1	4	0
7	Jelcz-Laskowice	ul. Bolesława Prusa	4	0	2	2	0
8	Jelcz-Laskowice	ul. Cicha	5	1	1	2	0
9	Jelcz-Laskowice	ul. Folwarczna	4	0	1	3	0
10	Jelcz-Laskowice	ul. Frezjowa	4	1	1	2	0
11	Jelcz-Laskowice	ul. Hipolita Cegielskiego	6	1	0	4	0
12	Jelcz-Laskowice	ul. Irysowa	4	1	1	1	0
13	Jelcz-Laskowice	ul. Józefa Bożka	5	1	0	4	0
14	Jelcz-Laskowice	ul. Liliowa	4	1	0	2	0
15	Jelcz-Laskowice	ul. Lipcowa	4	1	1	2	0
16	Jelcz-Laskowice	ul. Ludwika Hirszfelda	6	1	0	3	0
17	Jelcz-Laskowice	ul. Mieszka I	4	1	0	3	0
18	Jelcz-Laskowice	ul. Nowa	5	0	1	2	0
19	Jelcz-Laskowice	ul. Ogrodowa	5	1	2	3	0

Lp.	Miejscowość	Ulica	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna
			2023	2023	2023	2023	2023
20	Jelcz-Laskowice	ul. Otawska nr 195-300	5	0	1	4	0
21	Jelcz-Laskowice	ul. Otawska nr 23A-23H, nr parzyste 50-72, 82-88, nr nieparzyste 51-69	4	1	1	3	0
22	Jelcz-Laskowice	ul. Otawska nr parzyste 16-44	4	1	1	2	0
23	Jelcz-Laskowice	ul. Parkowa	5	0	2	3	0
24	Jelcz-Laskowice	ul. Piastowska	5	1	0	3	0
25	Jelcz-Laskowice	ul. Polna	4	1	2	3	0
26	Jelcz-Laskowice	ul. Rumiankowa	4	1	1	3	0
27	Jelcz-Laskowice	ul. Słoneczna	4	1	2	2	0
28	Jelcz-Laskowice	ul. Stawowa	4	0	2	2	0
29	Jelcz-Laskowice	ul. Stefana Bryły	5	1	0	2	0
30	Jelcz-Laskowice	ul. Stefana Drzewieckiego	5	1	0	3	0
31	Jelcz-Laskowice	ul. Szkolna	5	1	2	2	0
32	Jelcz-Laskowice	ul. Tadeusza Tańskiego	6	1	1	4	0
33	Jelcz-Laskowice	ul. Techników	6	1	1	3	0
34	Jelcz-Laskowice	ul. Wincentego Witosa	4	1	2	2	0
35	Jelcz-Laskowice	ul. Wrocławska	5	1	2	3	0
36	Kopalina	-	5	1	1	4	0
37	Łęg	-	6	1	2	3	0
38	Mitocice	-	6	1	2	4	0
39	Mitocice Mate	-	5	1	1	4	0
40	Mitoszyce	ul. Adama Asnyka	4	0	1	2	0
41	Mitoszyce	ul. Dębowa	4	0	1	2	0
42	Mitoszyce	ul. Długa	5	0	1	3	0
43	Mitoszyce	ul. Główna	5	0	2	3	0
44	Mitoszyce	ul. Henryka Sienkiewicza	4	0	1	3	0
45	Mitoszyce	ul. Kościelna	4	0	1	2	0
46	Mitoszyce	ul. Ogrodowa	5	0	2	4	0
47	Mitoszyce	ul. Polna	4	1	2	2	0
48	Mitoszyce	ul. Rzemieślnicza	4	0	1	2	0
49	Mitoszyce	ul. Słoneczna	4	0	1	2	0
50	Mitoszyce	ul. Wrocławska	4	1	2	2	0
51	Minkowice Otawskie	-	5	1	2	4	0
52	Mościsko	-	5	0	1	4	1
53	Piekary	-	6	1	2	4	0
54	Wójcice	-	6	1	2	4	1

Źródło: opracowanie własne.

2.5. Szczególna koncentracja negatywnych zjawisk

Zidentyfikowane obszary zdegradowane obejmują **1258,56 ha**, czyli **7,51%** powierzchni gminy, a liczba osób zamieszkujących tereny w stanie kryzysowym wynosi około **75%** wszystkich mieszkańców gminy i znacząco przekracza dopuszczalny **limit 30%**. W związku z powyższym przeprowadzono dalszą delimitację zgodnie z przyjętą metodologią. W ten sposób zostało zidentyfikowanych 20 miejsc, w tym 10 ulic w mieście Jelcz-Laskowice oraz 10 miejscowości bez podziału na ulice (Biskupice Oławskie, Brzezinki, Grędzina, Kopalina, Łęg, Miłocice, Miłocice Małe, Minkowice Oławskie, Piekary, Wójcice), które cechują się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk i dużą skalą potrzeb rewitalizacyjnych.

Poniżej w matrycy przedstawiono weryfikację spełnienia kryterium szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk przyjętych w metodologii, która zakłada, występowanie sytuacji kryzysowej:

- w co najmniej 5 obszarach problemowych sfery społecznej,
- w co najmniej 1 obszarze problemowym sfery gospodarczej,
- w co najmniej 3 obszarach problemowych sfery przestrzenno-funkcjonalnej,
- w co najmniej 9 obszarach problemowych łącznie.

Tabela 19. Weryfikacja kryterium wyznaczenia obszaru rewitalizacji w zakresie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk

Lp.	Miejscowość	Ulica	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	RAZEM 5 sfer
			2023	2023	2023	2023	2023	2023
1	Biskupice Oławskie	-	5	1	2	5	1	14
2	Brzezinki	-	5	1	1	5	1	13
3	Grędzina	-	5	1	2	4	1	13
4	Jelcz-Laskowice	Aleja Wolności	6	1	1	4	0	12
5	Jelcz-Laskowice	ul. Hipolita Cegielskiego	6	1	0	4	0	11
6	Jelcz-Laskowice	ul. Józefa Bożka	5	1	0	4	0	10
7	Jelcz-Laskowice	ul. Ludwika Hirszfelda	6	1	0	3	0	10
8	Jelcz-Laskowice	ul. Ogrodowa	5	1	2	3	0	11
9	Jelcz-Laskowice	ul. Piastowska	5	1	0	3	0	9
10	Jelcz-Laskowice	ul. Stefana Drzewieckiego	5	1	0	3	0	9
11	Jelcz-Laskowice	ul. Tadeusza Tańskiego	6	1	1	4	0	12
12	Jelcz-Laskowice	ul. Techników	6	1	1	3	0	11
13	Jelcz-Laskowice	ul. Wrocławska	5	1	2	3	0	11
14	Kopalina	-	5	1	1	4	0	11
15	Łęg	-	6	1	2	3	0	12
16	Miłocice	-	6	1	2	4	0	13
17	Miłocice Małe	-	5	1	1	4	0	11
18	Minkowice Oławskie	-	5	1	2	4	0	12
19	Piekary	-	6	1	2	4	0	13
20	Wójcice	-	6	1	2	4	1	14

Źródło: opracowanie własne.

2.6. Obszar rewitalizacji

Identyfikacja terenów o szczególnym natężeniu zjawisk kryzysowych wykazała, że są one rozproszone w różnych częściach gminy Jelcz-Laskowice. Tereny te zamieszkuje **12 113 osób**, co stanowi około **55%** wszystkich mieszkańców gminy. Ponieważ nie można objąć procesem rewitalizacji wszystkich miejsc, na których została zdiagnozowana szczególna koncentracja negatywnych zjawisk, **dalsza delimitacja wynikała z istotnego znaczenia obszaru dla rozwoju lokalnego gminy**. Analiza zmierzała do identyfikacji obszarów, w których planowane działania rewitalizacyjne mogą przynieść największy efekt w zakresie przeciwdziałania istotnym problemom poprzez realizację projektów rozwojowych, przyczyniając się do trwałego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy.

Z uwagi na strategiczne znaczenie miasta Jelcz-Laskowice dla rozwoju całej gminy – zarówno w sferze gospodarczej, infrastrukturalnej jak i społecznej – rewitalizacja prowadzona na terenie miasta będzie istotnym i silnym bodźcem dla rozwoju całej gminy Jelcz-Laskowice. Biorąc pod uwagę ulice charakteryzujące się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, a także ulice na terenie miasta Jelcz-Laskowice znajdujące się w stanie kryzysowym, proces rewitalizacji będzie prowadzony na dwóch wyznaczonych podobszarach nieposiadających wspólnych granic.

Podobszar Rewitalizacji 1 (OR1) obejmuje dwie ulice:

- Działkową i Techników – należące do Osiedla Fabryczne.

Podobszar Rewitalizacji 2 (OR2) obejmuje sześć ulic:

- Aleja Wolności, Garażowa, Mieszka I, Oławska nr parzyste 16-44, Partyzantów i Piastowska – należące do Osiedla Komunalnego i Osiedla Piastowskiego.

Biorąc pod uwagę rolę miasta Jelcz-Laskowice w całej gminie oraz podjęte już działania rewitalizacyjne zgodne z Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Miasta Jelcz-Laskowice na lata 2015-2023, zasadne jest kontynuowanie działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze miasta. Podjęte działania przyniosły pozytywny efekt, szczególnie w zakresie rozwoju infrastruktury oraz przestrzeni publicznej, jak również w zakresie podniesienia efektywności energetycznej budynków mieszkalnych. Zwiększono poziom bezpieczeństwa poprzez rozbudowę oświetlenia miejsc publicznych i montaż kamer monitoringu. Działania polegały również na integracji i zwiększeniu poziomu zaangażowania mieszkańców terenów rewitalizowanych.

Na tym obszarze rewitalizacji występuje pogarszający się stan techniczny budynków mieszkalnych i publicznych, co obniża komfort życia mieszkańców, estetykę przestrzeni oraz funkcjonalność obiektów. Istotnym problemem jest również niewystarczający stan infrastruktury drogowej, obejmujący drogi wymagające budowy, przebudowy lub remontu, co ogranicza dostępność komunikacyjną i wpływa negatywnie na bezpieczeństwo użytkowników. Dodatkowo przestrzeń publiczna jest niedostatecznie zagospodarowana w zakresie chodników, ciągów pieszo-jezdnych i parkingów, co utrudnia codzienne funkcjonowanie mieszkańców oraz obniża jakość życia w mieście.

Problemem pozostaje także niski standard energetyczny budynków przedsiębiorstw i firm prywatnych, generujący wysokie koszty eksploatacyjne i zmniejszający ich konkurencyjność. Jednocześnie część pawilonów handlowo-usługowych znajduje się w niezadowalającym stanie technicznym i funkcjonalnym, co ogranicza rozwój lokalnej przedsiębiorczości i dostęp mieszkańców do usług. Bariery dalszego rozwoju obszaru są również niewystarczające działania w zakresie planowania przestrzennego oraz niedostatecznie rozwinięta infrastruktura techniczna.

Istotnym wyzwaniem jest ponadto stan obiektów szkolnych i przedszkolnych, których obecna funkcjonalność i efektywność energetyczna nie odpowiadają w pełni potrzebom użytkowników, co przekłada się na wyższe koszty utrzymania oraz niższy standard świadczonych usług edukacyjnych.

W sferze społecznej zauważalny jest niewystarczający poziom zaangażowania mieszkańców Jelcza-Laskowice w życie miasta, ograniczona liczba miejsc i okazji do integracji społecznej oraz zbyt słabe wsparcie dla oddolnych inicjatyw lokalnych. Problemem jest także niedostateczna oferta infrastruktury kulturalnej, sprzyjającej aktywizacji i budowaniu więzi społecznych. Dodatkowo mieszkańcy odczuwają niewystarczający poziom bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej, wynikający m.in. z ograniczonego monitoringu miejskiego oraz niewystarczającego doświetlenia dróg, ciągów pieszo-rowerowych i chodników.

Z uwagi na szczególną koncentrację negatywnych zjawisk oraz dużą skalę potrzeb obszarem rewitalizacji objęte zostaną również trzy miejscowości: **Miłocice, Piekary i Wójcice**.

Podobszary rewitalizacji w ww. miejscowościach zostały wyznaczone w granicach osadniczych wsi.

Sołectwa **Miłocice** i **Wójcice** mają istotne znaczenie strategiczne dla gminy. **Miłocice** położone są w północno-wschodniej części gminy Jelcz-Laskowice i graniczą z gminą Bierutów. **Wójcice** leżą na skraju województw dolnośląskiego i opolskiego i należą do największych wsi w gminie.

Ze względu na peryferyjne położenie obu miejscowości istotnym problemem jest ograniczony dostęp mieszkańców do warunków sprzyjających rozwojowi, aktywizacji społecznej oraz udziałowi w życiu publicznym gminy Jelcz-Laskowice. Problemem jest również zły stan techniczny, niewystarczająca funkcjonalność oraz niedostosowanie części budynków publicznych, takich jak ośrodki zdrowia, szkoły, przedszkola, świetlice wiejskie i sklepy, a także niedobór lub niewystarczający standard miejsc spędzania czasu wolnego, w tym placów zabaw i siłowni zewnętrznych.

Dodatkowym problemem jest zły stan dróg, chodników i ścieżek rowerowych oraz niewystarczająco rozwinięta sieć ciągów komunikacyjnych – drogowych, pieszych i rowerowych. Istotnym wyzwaniem pozostaje także niski poziom bezpieczeństwa na drogach i w przestrzeniach publicznych, wynikający z niedostatecznego oświetlenia jezdni, chodników, przejść dla pieszych oraz innych miejsc ogólnodostępnych.

Piekary zlokalizowane są w centralnej części gminy Jelcz-Laskowice i stanowią ważny łącznik między jej wschodnią a zachodnią częścią. Mimo zrealizowanych w ostatnich latach inwestycji, obejmujących m.in. modernizację chodnika wraz z drogą rowerową i oświetleniem łączących Laskowice z Piekarami oraz wyasfaltowanie drogi prowadzącej do cmentarza komunalnego i Chwałowic, w miejscowości nadal występują problemy związane z niedostatecznym standardem infrastruktury drogowej, pieszej i rowerowej oraz brakiem spójnych i bezpiecznych ciągów komunikacyjnych. Istotnym problemem pozostaje również niewystarczające doświetlenie i oznakowanie dróg, chodników, przejść dla pieszych oraz miejsc użyteczności publicznej, co obniża poziom bezpieczeństwa mieszkańców.

Dodatkowo w Piekarach widoczny jest deficyt infrastruktury społecznej i rekreacyjnej służącej integracji mieszkańców. Problemem jest brak świetlicy wiejskiej, niewystarczająca liczba ogólnodostępnych miejsc spotkań plenerowych i placów zabaw, a także niedostateczny standard boiska sportowego. Ogranicza to możliwości integracji lokalnej społeczności, osłabia poczucie przynależności społecznej oraz utrudnia rozwój i podejmowanie inicjatyw oddolnych przez mieszkańców.

Podsumowując, obszar rewitalizacji w gminie Jelcz-Laskowice obejmuje pięć podobszarów. Wyznaczone podobszary rewitalizacji obejmują łącznie **307,01 ha** i zamieszkiwane są przez **4945 osób**.

Weryfikacja spełnienia kryteriów na obszarze rewitalizacji

W związku z tym, że na obszarze rewitalizacji występują również ulice nieobjęte stanem kryzysowym⁵ dokonano przeliczenia wartości mierników rozwoju, aby ustalić czy wynikający z ustawy wymóg występowania problemów w sferze społecznej współwystępujących z problemami w co najmniej jednej z pozostałych sfer został spełniony. Poniżej przedstawiono wyniki analizy.

Tabela 20. Porównanie wartości mierników dla gminy i obszaru rewitalizacji

Sfera	Nazwa miernika	Wartość dla gminy	Wartość dla obszaru rewitalizacji
Społeczna	Odsetek osób bezrobotnych [2023]	3,10%	4,69%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej [2023]	1,46%	1,86%
	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności [2023]	0,38%	0,73%
	Udział uszkodzeń mienia na tle wszystkich przestępstw o charakterze kryminalnym w ramach 7 kategorii [2023]	21,1%	30,1%
	Odsetek uczniów z wynikami z egzaminu ósmych klas z języka polskiego poniżej średniej w gminie [2023]	6,75%	8,72%
Gospodarcza	Udział podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zakończenie działalności gospodarczej (% udział miejsc, w których zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego) [2023]	9,91%	45,45%
	Udział podmiotów gospodarczych, które zgłosiły zawieszenie działalności gospodarczej (% udział miejsc, w których zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego) [2023]	28,38%	72,73%
Środowiskowa	Odsetek mieszkań w zasobie komunalnym ogrzewanych z innych źródeł niż sieć ciepłownicza lub gazowa [2023]	0,62%	3,14%
	Odsetek obiektów budowlanych pokrytych/izolowanych azbestem [2023]	3,59%	4,36%
Przestrzenno-funkcjonalna	Odsetek budynków niepodłączonych do sieci kanalizacyjnej [2023]	6,09%	13,42%
	Odsetek dzieci w wieku do 3 lat objętych opieką żłobkową [2023]	84,47%	78,85%
	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym [2023]	45,65%	38,83%
Techniczna	Udział budynków z dostępem do sieci kanalizacyjnej (% udział miejsc, w których zidentyfikowano występowanie stanu kryzysowego) [2023]	91,44%	90,91%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z gminy.

Analiza porównawcza wartości mierników dla całej gminy oraz wyznaczonych obszarów rewitalizacji, przedstawiona w powyższej tabeli wykazała, że mimo uwzględnienia ulic nieobjętych bezpośrednio stanem kryzysowym, na całym obszarze rewitalizacji nadal występują istotne problemy w sferze społecznej, które współwystępują z co najmniej jedną z pozostałych sfer problemowych.

⁵ Należy zaznaczyć, że na Obszarze rewitalizacji występują również ulice niedotknięte problemami w skali przyjętej w metodologii. Wynika to z naturalnego faktu alokacji stanu kryzysowego i braku możliwości przestrzennego wyznaczenia obszaru rewitalizacji wyłącznie na terenie przylegającym do ulic.

W świetle powyższego, **warunek wynikający z ustawy został spełniony.**

Na zakończenie dokonano weryfikacji kryterium dot. powierzchni oraz liczby mieszkańców.

Poszczególne podobszary obejmują powierzchnię:

- **OR1** – 30,34 ha,
- **OR2** – 19,78 ha,
- **Miłocice** – 125,69 ha,
- **Piekary** – 41,44 ha,
- **Wójcice** – 89,76 ha.

Powierzchnia obszarów, które mają zostać objęte procesem rewitalizacji, wynoszą łącznie **307,01 ha**. Teren całej gminy obejmuje powierzchnię 16 765,07 ha. W związku z powyższym proponowany obszar rewitalizacji stanowi **1,83%** powierzchni całej gminy. **Warunek wynikający z ustawy został spełniony.**

Poszczególne podobszary zamieszkuje:

- **OR1** – 1056 osób,
- **OR2** – 2118 osób,
- **Miłocice** – 579 osób,
- **Piekary** – 407 osób,
- **Wójcice** – 785 osób.

Na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji zamieszkuje łącznie 4945 osób, co stanowi **22,43%** wszystkich mieszkańców gminy. **Warunek wynikający z ustawy został spełniony.**

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji

Integralną część rozdziału stanowią materiały obrazujące granice podobszarów w układzie przestrzennym miasta i gminy Jelcz-Laskowice:

- Załącznik 1. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji 1 – Jelcz-Laskowice
- Załącznik 2. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji 2 – Jelcz-Laskowice
- Załącznik 3. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji – Miłocice
- Załącznik 4. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji – Piekary
- Załącznik 5. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji – Wójcice

Mapy umożliwiają pogładową identyfikację zasięgu terytorialnego podobszarów.

3. Diagnoza obszaru rewitalizacji

3.1. Wprowadzenie

Rewitalizacja, zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278, dalej: „ustawa o rewitalizacji”), jest wielowymiarowym i kompleksowym procesem zorientowanym na przezwycięzenie zjawisk kryzysowych utrzymujących się na obszarach zdegradowanych.

Tereny wymagające interwencji oraz wsparcia, a zatem podlegające rewitalizacji, charakteryzują się bowiem występowaniem w różnych formach i z relatywnie dużym nasileniem problemów w sferze społecznej, gospodarczej czy infrastrukturalnej. Z tego względu konieczne jest podejmowanie zintegrowanych działań (skoncentrowanych także terytorialnie) na rzecz lokalnych społeczności.

Podstawą interwencji publicznej w tym zakresie jest Gminny Program Rewitalizacji. Budowa efektywnej strategii rewitalizacji wymaga jednak trafnego zdiagnozowania problemów. W rezultacie, holistyczne podejście do przeprowadzenia inwentaryzacji najistotniejszych problemów lokalnych wymusza analizę obejmującą kluczowe sfery funkcjonowania określonego przestrzennie obszaru gminy.

Niniejsza szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji odnosi się do terenu gminy Jelcz-Laskowice określonego w *Uchwale nr XX/216/2025 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 26 września 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.*

Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji obejmuje wszystkie 5 sfer tj.: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną.

Podstawę do opracowania szczegółowej diagnozy obszaru rewitalizacji stanowiły dane statystyczne m.in. przekazane przez Urząd Miasta i Gminy (w tym przygotowane na tej podstawie mierniki rozwoju) oraz informacje zebrane w wyniku przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych z interesariuszami procesu rewitalizacji – spotkanie odbyło się dnia 26 listopada 2025 r. o godz. 15:30 w Sali Narad w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice (ul. Witosa 24, 55-220 Jelcz-Laskowice).

3.2. Sfera społeczna

Na obszarach objętych rewitalizacją w gminie Jelcz-Laskowice zidentyfikowano szereg problemów w sferze społecznej, mających istotny wpływ na jakość życia mieszkańców i funkcjonowanie społeczności. Z przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych z interesariuszami procesu rewitalizacji wynika, że na analizowanych OR występują zjawiska związane z ograniczonym dostępem do infrastruktury społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, a także z pogłębiającymi się problemami społecznymi i obniżającą się aktywnością mieszkańców.

Tabela 21. Wyniki warsztatów konsultacyjnych – sfera społeczna

Zidentyfikowane negatywne zjawiska w sferze społecznej	Podobszar rewitalizacji	Rozwiązanie
Uzależnienia w rejonie ul. Techników skutkujące interwencjami policji	OR1	Wprowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i aktywizujących młodzież
Przewaga osób starszych w strukturze mieszkańców oraz brak miejsc aktywizacji, integracji i spotkań seniorów	OR2	Budowa lub rozbudowa centrum kultury z ofertą dedykowaną seniorom
Ograniczony dostęp mieszkańców do oferty kulturalnej i społecznej w porównaniu z miejscowościami lepiej skomunikowanymi	OR Miłocice	Remont i rozszerzenie oferty Wielopokoleniowego Centrum Rozwoju (zajęcia na miejscu)
Brak miejsc spotkań integracji mieszkańców	OR Piekary	Utworzenie świetlicy środowiskowej lub przestrzeni integracji dla mieszkańców
Niewystarczająca oferta zajęć dla dzieci, konieczność dowozu – ryzyko „utraconych talentów”	OR Miłocice, OR Wójcice	Dofinansowanie lokalnych zajęć artystycznych, sportowych i edukacyjnych w miejscowościach słabo skomunikowanych
Niewystarczająca oferta atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla młodzieży i seniorów	OR Miłocice, OR Wójcice	Utworzenie stref aktywności, np. strzelnicy multimedialnej, pracowni multimedialnej, strefy street workout, pumptracku
Brak dostępnych cenowo zajęć sportowych, artystycznych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z obszarów rewitalizowanych	Wszystkie podobszary	Utworzenie takich miejsc, w tym wykorzystanie pomieszczeń po kottowni przy hali sportowej OSiR przy ul. Partyzantów
Wykluczenie osób z niepełnosprawnościami z życia społecznego z powodu barier architektonicznych i psychicznych	Wszystkie podobszary	Usuwanie barier oraz działania na rzecz włączenia społecznych osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych.

W miejskiej części obszaru rewitalizacji OR1 i OR2 miasta Jelcz-Laskowice interesariusze zwrócili uwagę na różnorodne problemy społeczne. W OR1 identyfikowane są incydenty związane z uzależnieniami, wymagające interwencji policji, szczególnie w rejonie ul. Techników. Zjawiska te wpływają na poczucie bezpieczeństwa, potwierdzają konieczność podjęcia działań profilaktycznych i wsparcia środowiskowego. W przypadku OR2 szczególnie silnie wybrzmiał problem ograniczonej oferty dla osób starszych – mimo że niekorzystna struktura demograficzna, związana z rosnącym udziałem seniorów, dotyczy w różnym stopniu wszystkich podobszarów, to właśnie w OR2 brak miejsc odpowiednich do integracji i aktywizacji tej grupy został wskazany jako szczególnie dotkliwy. Zgłaszano również niedostatki w dostępie do zajęć sportowych, artystycznych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży, co ogranicza ich możliwości rozwoju.

W Miłocicach (OR Miłocice) zidentyfikowane problemy w sferze społecznej dotyczą przede wszystkim ograniczonego dostępu do oferty społecznej i kulturalnej oraz niewystarczającej liczby zajęć realizowanych na miejscu. Zwrócono uwagę, że Wielopokoleniowe Centrum Rozwoju wymaga zarówno modernizacji, jak i wzmocnienia funkcji animacyjnych, aby mogło w większym stopniu odpowiadać na lokalne potrzeby

edukacyjne i społeczne. Problematyczna jest również konieczność dowozu dzieci na zajęcia dodatkowe do innych miejscowości, głównie miasta Jelcz-Laskowice, co wiąże się z ryzykiem „utraconych talentów”.

W Piekarach (OR Piekary) interesariusze podkreślają brak miejsca integracji mieszkańców, co negatywnie może wpływać na aktywność lokalną i budowanie więzi społecznych. Wskazują na potrzebę utworzenia świetlicy środowiskowej lub innej przestrzeni sprzyjającej spotkaniom i inicjatywom oddolnym.

W Wójcicach (OR Wójcice) główne wyzwania dotyczą niewystarczającej oferty zajęć dla dzieci i młodzieży oraz braku atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego. Interesariusze zwracają uwagę na konieczność tworzenia przestrzeni aktywności, takich jak street workout, pumtrack czy pracownie multimedialne, odpowiadających na potrzeby różnych grup wiekowych. Wskazano także ograniczony dostęp do lokalnych zajęć edukacyjnych i sportowych, co wpisuje się w problemy wskazywane również w Miłocicach.

Wszystkie podobszary rewitalizacji – zarówno miejskie, jak i wiejskie – mierzą się także z wyzwaniami o charakterze przekrojowym. Wskazywane jest ograniczenie dostępu do zajęć dostępnych cenowo, a także wykluczenie społeczne osób z niepełnosprawnościami, wynikające z barier architektonicznych i społecznych. Sytuacja ta wymaga konsekwentnych działań na rzecz zwiększenia dostępności, integracji oraz przeciwdziałania dyskryminacji tej grupy mieszkańców.

Przedstawione zjawiska wskazują na potrzebę podjęcia zintegrowanych działań rewitalizacyjnych w sferze społecznej, obejmujących zarówno poprawę warunków życia mieszkańców, jak i rozwój lokalnej infrastruktury społecznej. W szczególności rekomenduje się:

- wzmocnienie oferty społecznej, edukacyjnej i kulturalnej w podobszarach wiejskich oraz jej lepsze dostosowanie do potrzeb mieszkańców obszarów rewitalizacji,
- tworzenie przestrzeni integracji i aktywności, w tym świetlic, klubów mieszkańca i stref aktywności dla różnych grup wiekowych,
- realizację działań profilaktycznych i integracyjnych, skierowanych do młodzieży, seniorów i osób zagrożonych wykluczeniem, wraz z likwidacją barier architektonicznych i poprawą dostępności usług społecznych.

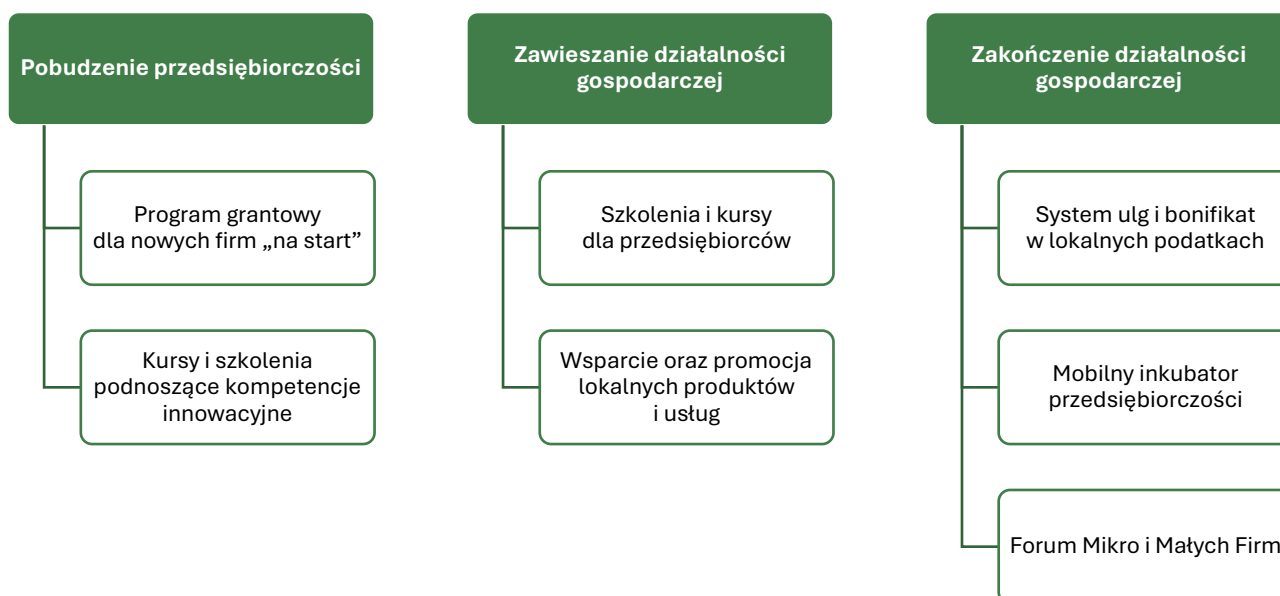
Realizacja powyższych działań pozwoli na ograniczenie problemów społecznych wpływających na rozwój lokalnych wspólnot, przeciwdziałanie marginalizacji wybranych grup i wzmocnienie spójności społecznej na obszarze gminy. Działania rewitalizacyjne w sferze społecznej powinny być wdrażane w sposób kompleksowy i długofalowy, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych podobszarów oraz potrzeb grup najbardziej narażonych na wykluczenie, w szczególności dzieci i młodzieży, seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.

3.3. Sfera gospodarcza

Osiągnięcie wysokiego poziomu życia mieszkańców wymaga efektywnie funkcjonującej gospodarki lokalnej, zdolnej do tworzenia miejsc pracy, przyciągania inwestycji oraz wykorzystania potencjału przedsiębiorczości i lokalnych zasobów. Jak wykazały przeprowadzone warsztaty konsultacyjne z interesariuszami procesu rewitalizacji, na obszarze objętym rewitalizacją widoczne są bariery spowalniające rozwój gospodarczy. Problemy te wynikają m.in. z niedostatecznego wsparcia dla osób rozpoczynających działalność, niewystarczającej promocji lokalnych usług, ograniczonej dostępności doradztwa biznesowego, niskiego poziomu innowacyjności, a także braku współpracy i integracji środowiska przedsiębiorców.

Interesariusze zaproponowali wiele rozwiązań, które mogą przyczynić się do zmniejszenia lub likwidacji problemów w sferze gospodarczej, skupiających się wokół trzech głównych problemów występujących na wszystkich wyznaczonych podobszarach rewitalizacji:

- pobudzenie przedsiębiorczości,
- zawieszanie działalności gospodarczej,
- zakończenie działalności gospodarczej.

Rysunek 4. Wypracowane propozycje rozwiązań, które mogłyby przyczynić się do zmniejszenia lub likwidacji problemów w sferze gospodarczej

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych.

Zdefiniowanie powyższych trzech obszarów problemowych umożliwiło doprecyzowanie szczegółowych wyzwań na obszarze rewitalizacji oraz ich powiązanie ze zgłoszonymi propozycjami podczas warsztatów. Interesariusze, formułując propozycje rozwiązań, wskazywali konkretnie, jakie czynniki utrudniają pobudzenie przedsiębiorczości, przyczyniają się do zawieszania działalności oraz prowadzą do likwidacji przedsiębiorstw. Dzięki temu możliwe było zidentyfikowanie problemów występujących w sferze gospodarczej i przypisanie im adekwatnych działań naprawczych.

Tabela 22. Wyniki warsztatów konsultacyjnych – sfera gospodarcza

Zidentyfikowane negatywne zjawiska w sferze gospodarczej	Podobszar rewitalizacji	Rozwiązanie
Pobudzenie przedsiębiorczości		
Potrzeba wsparcia nowych inicjatyw biznesowych	Wszystkie podobszary	Program grantowy dla nowych firm „na start”
Niski poziom innowacyjności		Kursy i szkolenia podnoszące kompetencje innowacyjne
Zawieszanie działalności gospodarczej		
Problemy z prowadzeniem firmy	Wszystkie podobszary	Szkolenia i kursy dla przedsiębiorców
Niska widoczność usług lokalnych		Wsparcie oraz promocja lokalnych produktów i usług, np. fachowców
Zakończenie działalności gospodarczej		
Czynniki ekonomiczne i organizacyjne	Wszystkie podobszary	System ulg i bonifikat w lokalnych podatkach
Niedostateczny dostęp do doradztwa biznesowego		Mobilny inkubator przedsiębiorczości (doradztwo i konsultacje)
Ograniczona integracja środowiska przedsiębiorców		Forum Mikro i Małych Firm

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych.

Proponowane przez interesariuszy działania odnoszą się m.in. do zagadnienia określonego jako „*pobudzenie przedsiębiorczości*”, które obejmuje trudności związane z rozpoczynaniem działalności gospodarczej. Wskazywano na niewystarczające wsparcie w zakresie instrumentów finansowych, doradczych i szkoleniowych, które umożliwiłyby pewny start na rynku. Niski poziom wsparcia oraz brak kompetencji w zakresie innowacyjności powodują, że wiele inicjatyw biznesowych nie jest realizowanych. Z tak rozumianym problemem korespondują propozycje interesariuszy, takie jak program grantowy dla nowych firm „na start” oraz kursy i szkolenia podnoszące kompetencje innowacyjne.

Drugie ze zgłoszonych zagadnień dotyczyło „*zawieszania działalności gospodarczej*”, rozumianego jako trudności w utrzymaniu bieżącej działalności firm. Zwracano uwagę na bariery operacyjne i organizacyjne, brak wiedzy z zakresu zarządzania firmą, ograniczone kompetencje marketingowe i niską widoczność lokalnych usług. Wskazywane problemy mogą skutkować czasowym lub długotrwałym zawieszeniem działalności gospodarczej. W tym kontekście interesariusze proponowali m.in. szkolenia i kursy dla przedsiębiorców oraz wsparcie i promocję lokalnych produktów i usług.

Kolejne zgłaszane zagadnienie odnosiło się do „*zakończenia działalności gospodarczej*”, które dotyczy sytuacji, w których lokalne firmy nie są w stanie utrzymać się na rynku. Interesariusze podkreślali, że wpływają na to trudności finansowe, brak ulg podatkowych, ograniczony dostęp do profesjonalnego doradztwa biznesowego oraz brak przestrzeni do wymiany doświadczeń i współpracy pomiędzy przedsiębiorcami. W odpowiedzi przedstawiono propozycje działań ukierunkowanych na zwiększenie stabilności lokalnych firm, takie jak system ulg i bonifikat w lokalnych podatkach, mobilny inkubator przedsiębiorczości czy Forum Mikro i Małych Firm wspierające wzajemne uczenie się i integrację.

3.4. Sfera infrastrukturalna⁶

W wyniku analizy oraz warsztatów konsultacyjnych z interesariuszami procesu rewitalizacji w gminie Jelcz-Laskowice zidentyfikowano szereg problemów w sferze infrastrukturalnej, mających istotny wpływ na jakość życia mieszkańców obszarów objętych rewitalizacją. Ograniczenia te dotyczą zarówno stanu i funkcjonalności istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej, jak i niewystarczającego poziomu zagospodarowania przestrzeni publicznych, dostępu do usług oraz wykorzystania lokalnych zasobów środowiskowych i rekreacyjnych.

Tabela 23. Wyniki warsztatów konsultacyjnych – sfera infrastrukturalna

Zidentyfikowane negatywne zjawiska w sferze infrastrukturalnej	Podobszar rewitalizacji	Rozwiązanie
Zanieczyszczenie powietrza	OR1	Wymiana pieców, termomodernizacja budynków
Niewystarczająca ilość mieszkań komunalnych		Budowa nowych mieszkań komunalnych
Niewystarczająca liczba lokali usługowych i gastronomicznych		Budowa nowych lokali usługowych i gastronomicznych
Brak termomodernizacji części bloków	OR1, OR2	Przeprowadzanie termomodernizacji budynków
Niewystarczająca liczba miejsc rekreacji		Budowa mini-skwerów zieleni
Niewystarczający monitoring miejski	OR2	Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego
Zły stan techniczny dróg i chodników		Remont i modernizacja dróg i chodników
Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych		Budowa dodatkowych parkingów
Zły stan zewnętrzny hali sportowej OSiR przy ul. Partyzantów, niewykorzystane pomieszczenie kotłowni oraz niezagospodarowane otoczenie obiektu		Modernizacja hali sportowej OSiR przy ul. Partyzantów, adaptacja pomieszczenia kotłowni na muzeum/izbę pamięci oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektu
Brak sieci gazowej		Rozbudowa sieci gazowej i podłączanie budynków
Brak boiska do piłki nożnej	Budowa boiska do piłki nożnej	
Niewystarczająca infrastruktura centrum kultury		Budowa nowego budynku centrum kultury w miejscu placu parkingowego przy ul. Oławskiej
Zły stan elewacji i dachu świetlicy w Miłocicach	OR Miłocice	Remont dachu i elewacji świetlicy w Miłocicach
Zły stan elewacji w Wielopokoleniowym Centrum Rozwoju		Remont elewacji Wielopokoleniowego Centrum Rozwoju
Brak świetlicy wiejskiej w Piekarach	OR Piekary	Budowa świetlicy wiejskiej w Piekarach
Zły stan elewacji i podłóg świetlicy w Wójcicach	OR Wójcice	Remont elewacji i podłogi świetlicy w Wójcicach
Brak kanalizacji sanitarnej		Budowa kanalizacji sanitarnej
Brak szatni przy boisku piłkarskim		Budowa szatni i zalecza przy boisku piłkarskim
Nieodpowiedni stan dróg lokalnych	OR Miłocice, OR Piekary, OR Wójcice	Remonty i przebudowy dróg, budowa chodników, oświetlenia dla pieszych, ścieżek rowerowych
Niebezpieczne przystanki autobusowe		Budowa chodników, montaż wiat i oświetlenia
Brak powiązania komunikacji autobusowej i kolejowej		Skorelowanie komunikacji autobusowej i kolejowej
Niewykorzystane działki gminne w centrum miejscowości		Zagospodarowanie na potrzeby integracji społeczności wiejskiej: street workout, altany, paleniska, ławki, nasadzenia zieleni, mała architektura
Brak odpowiedniego wykorzystania terenów przyrodniczych, atrakcji turystycznych		Wyznaczenie/budowa ścieżek pieszych, rowerowych i dydaktycznych oraz ich oznakowanie

⁶ W sferze infrastrukturalnej zawierają się sfery: środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna oraz techniczna.

Zidentyfikowane negatywne zjawiska w sferze infrastrukturalnej	Podobszar rewitalizacji	Rozwiązanie
Niewystarczający standard i funkcjonalność świetlic wymagający szerszego zakresu interwencji		Kompleksowa modernizacja i doposażenie świetlic oraz dostosowanie obiektów do prowadzenia zajęć i integracji mieszkańców
Brak tablic turystyczno-krajobrazowych	Wszystkie podobszary	Opracowanie i montaż tablic informacyjnych dot. najważniejszych i strategicznych miejsc
Zły stan placów zabaw		Rozbudowa i modernizacja placów zabaw

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych.

Na terenie gminy Jelcz-Laskowice wyznaczono pięć podobszarów rewitalizacji: OR1 i OR2 w granicach miasta oraz OR Miłocice, OR Piekary i OR Wójcice na obszarach wiejskich. Mimo różnic funkcjonalnych i przestrzennych, wszystkie podobszary łączy występowanie licznych deficytów infrastrukturalnych, obejmujących infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i społeczną. Deficyty te powodują obniżenie jakości życia mieszkańców i ograniczają możliwości dalszego rozwoju tych obszarów.

W granicach podobszarów miejskich OR1 i OR2 dominują problemy związane z niewystarczającą jakością infrastruktury drogowej i chodnikowej, ograniczoną liczbą miejsc rekreacji oraz zbyt małą dostępnością lokali usługowych i gastronomicznych, szczególnie na terenie OR1. Występują tu również deficyty w zakresie jakości przestrzeni publicznych, placów zabaw i terenów zieleni, a także dekapitalizacja obiektów takich jak hala sportowa czy budynki mieszkalne wymagające termomodernizacji. OR2 boryka się dodatkowo z brakiem miejsc parkingowych oraz zaniedbanym terenem wokół hali sportowej OSiR przy ul. Partyzantów. Na terenie OR1 istotnym problemem jest niedobór mieszkań komunalnych oraz zanieczyszczenie powietrza wynikające z przestarzałych systemów ogrzewania. W obu miejskich podobszarach rewitalizacji odczuwalny jest również niedostateczny zasięg monitoringu miejskiego.

W granicach podobszarów wiejskich (OR Miłocice, OR Piekary, OR Wójcice) kluczowe problemy dotyczą przede wszystkim złego stanu dróg lokalnych, niewystarczającego oświetlenia oraz niebezpiecznych lub niedostosowanych przystanków autobusowych. Interesariusze wskazują również na brak spójności rozkładów jazdy między autobusami a koleją, co ogranicza ich mobilność. W wielu miejscach brakuje kanalizacji sanitarnej (szczególnie w OR Wójcice) oraz zagospodarowania terenów, które obecnie pozostają niewykorzystane, mimo potencjału do pełnienia funkcji rekreacyjnych i integracyjnych.

Dodatkowo w podobszarze OR2 istotnym wyzwaniem pozostaje brak dostępu do sieci gazowej, co ogranicza możliwości modernizacji systemów ogrzewania oraz podnosi koszty eksploatacji budynków.

Na podobszarach wiejskich występują również deficyty w zakresie infrastruktury społecznej. Widoczny jest także niewystarczający standard i funkcjonalność świetlic, co ogranicza możliwość prowadzenia zajęć, działań integracyjnych i animacyjnych oraz pełnienia przez te obiekty roli lokalnych centrów aktywności. W związku z tym wskazuje się na potrzebę szerszego zakresu interwencji w świetlicach, obejmującego ich kompleksową modernizację i doposażenie, tak aby lepiej odpowiadały na potrzeby mieszkańców. W OR Piekary brakuje świetlicy wiejskiej, a place zabaw wymagają modernizacji. W OR Miłocice konieczny jest remont świetlicy oraz Wielopokoleniowego Centrum Rozwoju, natomiast w OR Wójcice modernizacji wymagają świetlica wiejska, plac zabaw oraz zaplecze przy boisku sportowym. W części obszarów wiejskich brakuje boisk, szatni i funkcjonalnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.

Wszystkie podobszary charakteryzuje ponadto niewystarczające wykorzystanie walorów środowiskowych i turystycznych, brak tablic informacyjnych oraz niewyznaczone lub nieistniejące ścieżki pieszo-rowerowe i dydaktyczne. W wielu lokalizacjach występuje wyraźny potencjał do zagospodarowania przestrzeni publicznych, w szczególności poprzez tworzenie skwerów zieleni, altan, stref aktywności czy elementów małej architektury. Potencjał ten pozostaje jednak niewykorzystany, a tereny, które mogłyby pełnić funkcje rekreacyjne i integracyjne, nie oferują mieszkańcom odpowiedniej infrastruktury.

Zidentyfikowane deficyty infrastrukturalne potwierdzają potrzebę wdrażania kompleksowych działań rewitalizacyjnych, ukierunkowanych na poprawę jakości infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i społecznej w wyznaczonych podobszarach rewitalizacji miasta oraz miejscowości wiejskich.

Należy pamiętać, że na terenie objętym procesem rewitalizacji występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią i realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych na tych obszarach podlega reżimowi ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960, z późn. zm.). W związku z powyższym niektóre z inwestycji będą wymagały uzyskania pozwolenia wodnoprawnego oraz konieczne będzie zastosowanie odpowiednich materiałów, technologii i urządzeń, tak by nie doprowadzać do pomnażania strat w wyniku kolejnych powodzi.

Ponadto, w przypadku przedsięwzięć rewitalizacyjnych realizowanych na terenie układu urbanistycznego objętego ochroną konserwatorską, konieczne będzie dokonanie wymaganych uzgodnień lub uzyskanie wymaganych pozwoleń z Dolnośląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Natomiast budynki, które są ujęte w wykazie obiektów zabytkowych, czyli podlegają indywidualnej ochronie konserwatorskiej, będą rewitalizowane z uwzględnieniem określonych warunków konserwatorskich.

Dodatkowo przy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych określonych w [Załączniku 7. Lista planowanych, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych](#) – należy wziąć pod uwagę przepisy dotyczących ochrony przeciwpożarowej ujęte w:

- 1) Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz.U. 2009 poz. 1030),
- 2) Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. 2023 poz. 822),
- 3) Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 roku w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2022 poz. 1225).

3.5. Potencjały

W wyniku przeprowadzonych warsztatów z interesariuszami procesu rewitalizacji zidentyfikowano szereg lokalnych potencjałów stanowiących istotne zasoby rozwojowe obszarów objętych rewitalizacją. Czynniki te mają istotne znaczenie dla wzmocnienia funkcji społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych, a ich właściwe wykorzystanie może przyczynić się do trwałej poprawy jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności gminy Jelcz-Laskowice jako miejsca do życia i prowadzenia działalności na obszarach rewitalizowanych.

Tabela 24. Wyniki warsztatów konsultacyjnych – potencjały rozwojowe

Zidentyfikowane potencjały	Podobszar rewitalizacji
Dostęp do PSZOK i szkoły	OR1
Klub Środowiskowy „OPTY” jako ważne miejsce integracji społecznej oraz potencjalny punkt rozwoju ul. Techników	
Planowana zabudowa mieszkaniowa i napływ nowych mieszkańców	
Dobra oferta zajęć dla dzieci	OR2
Bliskość hali sportowej OSiR, kortu tenisowego, przedszkola, sklepów	
Dobrze zagospodarowana przestrzeń na części obszaru spółdzielni mieszkaniowej	
Dostęp do placówek edukacyjnych	
Ul. Oławska jako lokalne centrum handlu i usług	OR Miłocice
Wielopokoleniowe Centrum Rozwoju	
Bliskości miasta Jelcz-Laskowice	OR Piekary
Dostęp do głównej arterii transportowej gminy	
Walory sprzyjające rozwojowi turystyki i agroturystyki	OR Miłocice, OR Piekary
Dostęp do światłowodu	
Atrakcyjne tereny leśne w bezpośrednim sąsiedztwie, sprzyjające rekreacji i rozwojowi turystyki	
Stosunkowo szeroka oferta usług lokalnych	
Atrakcyjne miejsca do zamieszkania	OR Miłocice, OR Piekary, OR Wójcice
Aktywny kapitał społeczny – talenty lokalnych liderów, aktywne stowarzyszenia, intensywnie działające NGO (m.in. „Łączymy Pokolenia”, KGW, MPD)	Wszystkie podobszary

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych.

Zgromadzone potencjały wskazują, że obszary objęte rewitalizacją dysponują zarówno infrastrukturą, jak i kapitałem społecznym, które dają możliwość dalszego rozwoju. Potencjały poszczególnych podobszarów – w tym zaplecze sportowe, zaplecze edukacyjne, zasoby środowiskowe, planowany rozwój mieszkaniowy oraz aktywność społeczna – mogą stać się fundamentem dla skutecznych działań rewitalizacyjnych. Właściwe wykorzystanie tych zasobów pozwoli wzmocnić spójność społeczną, zwiększyć atrakcyjność inwestycyjną oraz podnieść jakość życia mieszkańców wszystkich podobszarów rewitalizacji.

4. Wizja stanu obszaru rewitalizacji po przeprowadzeniu rewitalizacji

W wyniku realizacji działań rewitalizacyjnych obszar rewitalizacji w gminie Jelcz-Laskowice stanie się przestrzenią bardziej przyjazną mieszkańcom, lepiej zorganizowaną i funkcjonalną, w której nastąpi poprawa jakości życia oraz warunków codziennego funkcjonowania. Rewitalizacja będzie prowadzona w sposób zintegrowany, odpowiadając na zdiagnozowane potrzeby podobszarów miejskich i wiejskich, a jej efekty będą widoczne w sferze społecznej, gospodarczej oraz infrastrukturalnej.

W sferze społecznej obszar rewitalizacji będzie miejscem, w którym mieszkańcy uzyskają lepszy dostęp do usług społecznych oraz wsparcia odpowiadającego na lokalne potrzeby. Wzmocniona zostanie integracja społeczna, poczucie bezpieczeństwa oraz włączenie grup zagrożonych wykluczeniem w życie lokalne, m.in. poprzez rozwój aktywności, współpracy i inicjatyw społecznych na terenie OR. Rozwój usług i działań integracyjnych sprzyjać będzie budowaniu trwałych więzi sąsiedzkich oraz większemu zaangażowaniu mieszkańców w sprawy lokalne.

W sferze gospodarczej obszar rewitalizacji będzie sprzyjał podejmowaniu aktywności ekonomicznej oraz rozwojowi lokalnych firm. Działania rewitalizacyjne będą ukierunkowane na wspieranie przedsiębiorczości i powstawania nowych, nieuciążliwych działalności gospodarczych na terenie OR, a także na wzmacnianie podmiotów już funkcjonujących, w tym poprzez tworzenie korzystniejszych warunków do prowadzenia i utrzymania działalności. W rezultacie obszar rewitalizacji będzie bardziej przyjazny dla inicjatyw gospodarczych i stabilniejszy dla funkcjonowania lokalnych firm.

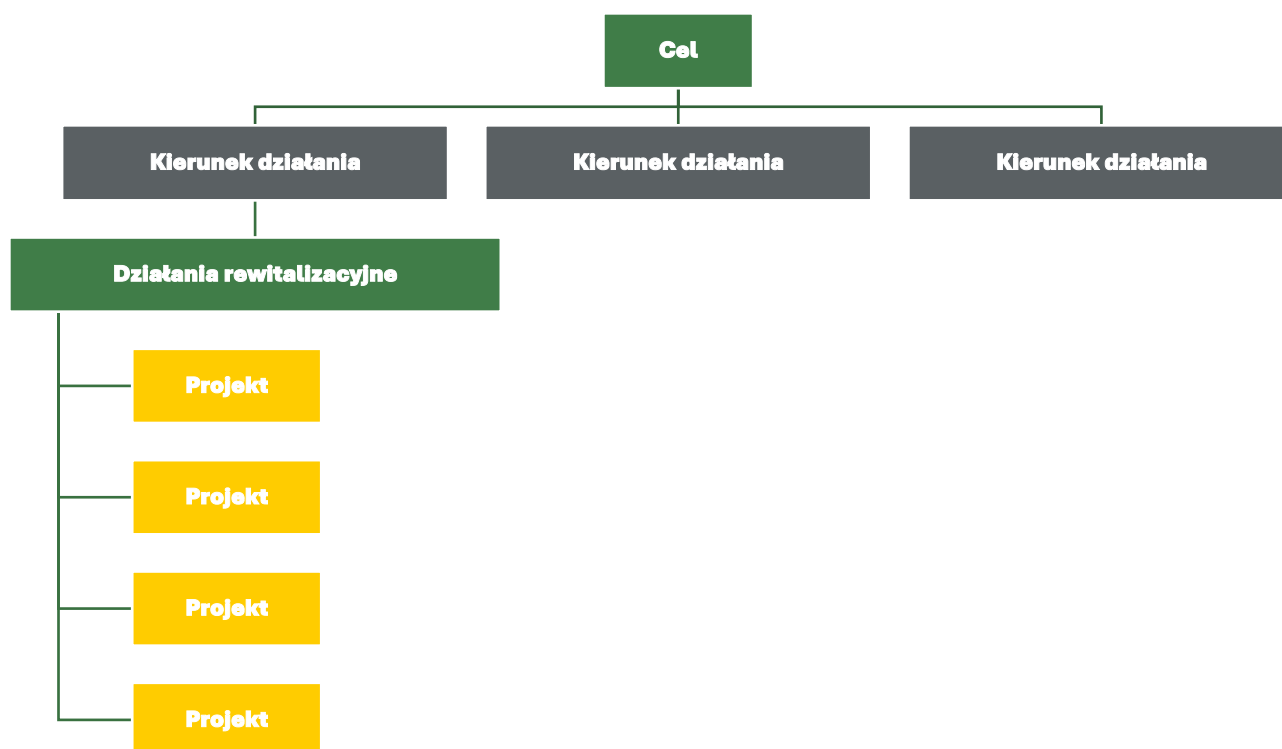
W sferze infrastrukturalnej, w tym w zakresie przestrzeni publicznych, nastąpi poprawa jakości infrastruktury oraz warunków korzystania z przestrzeni wspólnych. Modernizowana i rozwijana będzie infrastruktura techniczna, mieszkaniowa oraz usługi publiczne na terenie OR. Jednocześnie poprawie ulegnie transport i bezpieczeństwo komunikacyjne, a przestrzenie publiczne będą lepiej przygotowane do pełnienia funkcji społecznych, rekreacyjnych, kulturalnych i usługowych. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i kulturalnej oraz lepsze zagospodarowanie przestrzeni publicznych wzmocnią atrakcyjność obszaru rewitalizacji i zwiększą komfort życia mieszkańców. Uporządkowane i lepiej dostępne przestrzenie publiczne staną się miejscem codziennych aktywności, spotkań i integracji mieszkańców.

W rezultacie przeprowadzonych działań rewitalizacyjnych obszar objęty rewitalizacją w gminie Jelcz-Laskowice będzie funkcjonalną, spójną i aktywną przestrzenią, w której rozwój usług społecznych, integracja i bezpieczeństwo mieszkańców, wsparcie przedsiębiorczości oraz poprawa infrastruktury i przestrzeni publicznych będą wzajemnie się uzupełniać, tworząc trwałe podstawy do poprawy jakości życia na terenie OR. Dzięki temu rewitalizacja przyczyni się do długofalowego wzmocnienia funkcji społecznych, gospodarczych i przestrzennych obszarów objętych programem.

5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk

Logika rewitalizacji

Cele rewitalizacji oraz wyznaczone kierunki działań odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym i wykorzystują potencjały. W ramach celu zostały wyznaczone kierunki działań i zaproponowane typy przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Projekty rewitalizacyjne wpisują się w przedsięwzięcia rewitalizacyjne, realizując jednocześnie kierunek działania wpływają na osiągnięcie założonego celu rewitalizacji. Zobrazowana na poniższym diagramie logika rewitalizacji ma na celu eliminację lub ograniczenie negatywnych zjawisk.

Rysunek 5. Logika rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Opisane w Rozdziale 3 potrzeby i potencjały rewitalizacyjne gminy Jelcz-Laskowice, zdiagnozowane między innymi na podstawie warsztatów problemowych, były podstawą do wyznaczenia celów i kierunków działań Gminnego Programu Rewitalizacji. Cele i kierunki działań zostały wypracowane w toku warsztatów, w oparciu o wnioski i rekomendacje zgłoszone przez interesariuszy rewitalizacji. Warsztaty te odbyły się w dniu 26 listopada 2025 r. i w ich wyniku zidentyfikowano trzy cele⁷ oraz realizujące je kierunki działań.

⁷ W związku z koniecznością zapewnienia skoncentrowanych działań publicznych i prywatnych, umożliwiających wielowymiarową rewitalizację wyznaczonego obszaru, określono cele dla sfery społecznej, gospodarczej i infrastrukturalnej (zwierającej sferę środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną).

Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez rozwój usług i integrację społeczną

Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji w gminie Jelcz-Laskowice zidentyfikowano szereg problemów w sferze społecznej, mających istotny wpływ na jakość życia mieszkańców i funkcjonowanie społeczności lokalnych. Z przeprowadzonych warsztatów konsultacyjnych z interesariuszami procesu rewitalizacji wynika, że na wyznaczonych podobszarach występują zjawiska związane z ograniczonym dostępem do infrastruktury społecznej, kulturalnej i edukacyjnej, pogłębiającymi się problemami społecznymi, niewystarczającą ofertą aktywności dla różnych grup mieszkańców oraz obniżającą się aktywnością mieszkańców w życiu lokalnym. W odpowiedzi na te problemy działania w ramach Celu 1 będą kierowane do wszystkich podobszarów rewitalizacji i obejmą rozwój usług społecznych, wzmacnianie integracji społecznej, poprawę bezpieczeństwa oraz włączenie grup zagrożonych wykluczeniem. Dalsza część opisu uszczegóławia główne problemy poszczególnych podobszarów oraz akcenty interwencji odpowiadające na ich specyficzne potrzeby.

W podobszarze OR1 istotnym problemem są uzależnienia występujące w rejonie ul. Techników, skutkujące interwencjami policji i negatywnie wpływające na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Odpowiedzią na to zjawisko będą działania profilaktyczne, edukacyjne i środowiskowe, ukierunkowane na ograniczanie zjawisk ryzykownych, wzmacnianie bezpieczeństwa społecznego oraz zwiększanie wsparcia dla mieszkańców.

W podobszarze OR2 zdiagnozowano przewagę osób starszych w strukturze mieszkańców oraz brak miejsc aktywizacji, integracji i spotkań seniorów. Jednocześnie na tym obszarze występują niedostatki w dostępie do zajęć sportowych, artystycznych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży. Odpowiedzią na te problemy będzie rozwój dostępnych miejsc i form aktywności dla różnych grup wiekowych oraz wzmacnianie lokalnej oferty społecznej, edukacyjnej i kulturalnej.

W podobszarze OR Miłocice problemem jest ograniczony dostęp mieszkańców do oferty społecznej i kulturalnej w porównaniu z miejscowościami lepiej skomunikowanymi, a także niewystarczająca liczba zajęć realizowanych na miejscu. Zjawisku temu towarzyszy konieczność dowozu dzieci na zajęcia do innych miejscowości, co zwiększa ryzyko niewykorzystania ich potencjału rozwojowego i występowania tzw. „utraconych talentów”. Strategiczną odpowiedzią będzie wzmacnianie lokalnych usług społecznych, edukacyjnych i kulturalnych, zwłaszcza na terenach słabiej skomunikowanych oraz rozwijanie oferty realizowanej bezpośrednio w miejscu zamieszkania. W tym kontekście istotne znaczenie będą miały przedsięwzięcia służące modernizacji i wzmocnieniu funkcji animacyjnych Wielopokoleniowego Centrum Rozwoju.

W podobszarze OR Piekary zidentyfikowano brak miejsca integracji mieszkańców, co ogranicza możliwości budowania więzi społecznych, aktywizacji lokalnej oraz podejmowania wspólnych inicjatyw. Odpowiedzią na ten problem będzie tworzenie i rozwój przestrzeni integracji oraz aktywności mieszkańców, w tym miejsc sprzyjających spotkaniom i działaniom wspólnotowym.

W podobszarze OR Wójcice problemem jest niewystarczająca oferta zajęć dla dzieci i młodzieży oraz potrzeba tworzenia atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego. Sytuację tę pogłębia konieczność dowozu dzieci na zajęcia do innych miejscowości, co ogranicza dostępność oferty i może prowadzić do osłabienia aktywności społecznej najmłodszych mieszkańców. Odpowiedzią na te trudności będzie rozwijanie lokalnych form aktywności odpowiadających potrzebom dzieci i młodzieży oraz zwiększanie dostępności oferty społecznej, edukacyjnej i kulturalnej na miejscu.

We wszystkich podobszarach rewitalizacji występuje ponadto niewystarczająca oferta atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla młodzieży i seniorów oraz ograniczony dostęp do zajęć sportowych, artystycznych i rekreacyjnych dostępnych cenowo dla dzieci i młodzieży z obszarów rewitalizowanych. Odpowiedzią na te problemy będzie wzmacnianie oferty społecznej, edukacyjnej i kulturalnej oraz rozwój lokalnych miejsc i form aktywności odpowiadających potrzebom różnych grup mieszkańców. Przykładem przedsięwzięcia odpowiadającego na potrzebę tworzenia atrakcyjnych i dostępnych form spędzania czasu wolnego oraz integracji międzypokoleniowej jest „Fantastyczny Offline” – jednodniowy, otwarty piknik sąsiedzki planowany w Jelczu-Laskowicach przez Klub Fantastyki Jelcz-Laskowice, ukierunkowany na aktywizację mieszkańców poprzez wspólne aktywności offline, w tym strefy gier planszowych, karcianych i RPG, warsztaty kreatywne, konkurs cosplay oraz strefę rodzinną. Przedsięwzięcie to służy wzmacnianiu aktywności lokalnej, budowaniu uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym oraz tworzeniu okazji do integracji różnych grup mieszkańców.

Problemem o charakterze przekrojowym jest również wykluczenie osób z niepełnosprawnościami z życia społecznego z powodu barier architektonicznych i psychicznych, co ogranicza ich udział w życiu lokalnym. Strategiczną odpowiedzią na to zjawisko będzie zwiększanie dostępności oferty i usług społecznych oraz konsekwentne podejmowanie działań na rzecz włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami.

Cel 1 obejmuje zatem interwencję ukierunkowaną na rozwój usług społecznych dla mieszkańców obszarów rewitalizacji oraz wzmacnianie integracji społecznej, bezpieczeństwa i włączenia grup zagrożonych wykluczeniem. Realizacja celu będzie prowadzona poprzez dwa wzajemnie uzupełniające się kierunki działań: Kierunek działania 1.1 „Rozwój usług społecznych dla mieszkańców OR”, obejmujący wzmacnianie dostępu do oferty społecznej, edukacyjnej i kulturalnej, zwłaszcza na terenach słabiej skomunikowanych, oraz rozwijanie lokalnych miejsc i form aktywności odpowiadających potrzebom dzieci, młodzieży i seniorów, a także Kierunek działania 1.2 „Wzmacnianie integracji społecznej, bezpieczeństwa oraz włączenia grup zagrożonych wykluczeniem z terenu OR”, obejmujący działania profilaktyczne i integracyjne, rozwój przestrzeni sprzyjających spotkaniom i aktywności mieszkańców oraz zwiększanie dostępności i włączania osób z niepełnosprawnościami poprzez likwidację barier architektonicznych i psychicznych.

Osiągnięcie zakładanych efektów wymagać będzie współdziałania z lokalną społecznością, instytucjami i organizacjami działającymi na obszarze rewitalizacji, ponieważ stopień zaangażowania mieszkańców oraz jakość lokalnych partnerstw będą warunkiem trwałości zmian i skuteczności interwencji. Efektem realizacji Celu 1 powinno być zwiększenie aktywności mieszkańców w życiu lokalnym, wzmocnienie więzi społecznych i integracji międzypokoleniowej, poprawa dostępu do usług i oferty społeczno-kulturalnej na obszarach rewitalizacji, wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz ograniczenie zjawisk sprzyjających marginalizacji wybranych grup, w tym osób z niepełnosprawnościami, dzieci i młodzieży oraz seniorów.

Tabela 25. Kierunki działań realizujące Cel 1

Cel rewitalizacji	Kierunek działań
<p>Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez rozwój usług i integrację społeczną</p>	<p>Kierunek działania 1.1. Rozwój usług społecznych dla mieszkańców OR</p> <p>Kierunek działania 1.2. Wzmacnianie integracji społecznej, bezpieczeństwa oraz włączenia grup zagrożonych wykluczeniem z terenu OR</p>

Źródło: opracowanie własne.

Cel 2. Wzmacnianie przedsiębiorczości, innowacyjności i rozwoju firm na terenie obszarów rewitalizacji

Osiągnięcie wysokiego poziomu życia mieszkańców obszarów rewitalizacji w gminie Jelcz-Laskowice wymaga efektywnie funkcjonującej gospodarki lokalnej, zdolnej do tworzenia miejsc pracy, przyciągania inwestycji oraz wykorzystania potencjału przedsiębiorczości i lokalnych zasobów. Jak wykazały warsztaty konsultacyjne przeprowadzone z interesariuszami procesu rewitalizacji, na obszarach rewitalizacji widoczne są bariery spowalniające rozwój gospodarczy. Bariery te dotyczą wszystkich obszarów rewitalizacji, a ich przejawy koncentrują się wokół problemów wskazanych przez uczestników warsztatów, takich jak potrzeba wsparcia nowych inicjatyw biznesowych, niski poziom innowacyjności, problemy z prowadzeniem firmy, niska widoczność usług lokalnych, czynniki ekonomiczne i organizacyjne, niedostateczny dostęp do doradztwa biznesowego oraz ograniczona integracja środowiska przedsiębiorców. W dalszej części opisu uszczegółowiono te obszary problemowe oraz wskazano odpowiadające im kierunki interwencji.

W obszarze pobudzania przedsiębiorczości istotnym wyzwaniem pozostaje potrzeba wsparcia nowych inicjatyw biznesowych oraz niski poziom innowacyjności, które ograniczają powstawanie i rozwój nowych firm na obszarach rewitalizacji. Odpowiedzią na te problemy będzie wspieranie nowych przedsięwzięć gospodarczych, rozwój kompetencji przedsiębiorczych i innowacyjnych oraz tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu działalności gospodarczej. Przykładem interwencji w tym zakresie będą instrumenty wsparcia dla firm „na start” oraz kursy i szkolenia podnoszące kompetencje innowacyjne i przedsiębiorcze.

W odniesieniu do funkcjonujących przedsiębiorstw istotne znaczenie mają problemy z prowadzeniem firmy, niska widoczność usług lokalnych, a także czynniki ekonomiczne i organizacyjne utrudniające bieżące funkcjonowanie działalności gospodarczej. Zjawiska te mogą prowadzić do czasowego lub długotrwałego zawieszania działalności gospodarczej. Odpowiedzią na te trudności będzie rozwój doradztwa i konsultacji dla firm, wzmacnianie kompetencji w zakresie prowadzenia i zarządzania działalnością gospodarczą oraz wspieranie promocji lokalnych usług i produktów. Przykładem takich działań będą mobilne rozwiązania doradcze, szkolenia wzmacniające kompetencje zarządcze oraz przedsięwzięcia służące zwiększaniu widoczności lokalnej oferty gospodarczej.

Dodatkowym problemem jest niedostateczny dostęp do doradztwa biznesowego oraz ograniczona integracja środowiska przedsiębiorców, przejawiająca się brakiem przestrzeni do współpracy i wymiany doświadczeń. Zjawiska te osłabiają stabilność funkcjonowania firm i mogą zwiększać ryzyko trwałego zakończenia działalności gospodarczej. Strategiczną odpowiedzią będzie wzmacnianie stabilności lokalnych przedsiębiorstw poprzez rozwój usług doradczych oraz tworzenie warunków do współpracy, wzajemnego uczenia się i wymiany doświadczeń. Przykładem takich działań będą inicjatywy integrujące przedsiębiorców, w tym forum mikro i małych firm, a także instrumenty wspierające stabilizację prowadzonej działalności.

Cel 2 zakłada wzmocnienie przedsiębiorczości, innowacyjności i rozwoju firm na terenie obszarów rewitalizacji poprzez ograniczanie barier utrudniających rozpoczęcie, prowadzenie i utrzymanie działalności gospodarczej. Realizacja celu będzie prowadzona poprzez dwa wzajemnie uzupełniające się kierunki działań: Kierunek działania 2.1 „Wspieranie przedsiębiorczości i powstawania nowych nieuciążliwych działalności gospodarczych na terenie OR”, obejmujący działania ułatwiające rozpoczęcie działalności gospodarczej, rozwój instrumentów wsparcia dla nowych inicjatyw oraz podnoszenie kompetencji przedsiębiorczych i innowacyjnych, a także Kierunek działania 2.2 „Wzmacnianie firm działających na terenie OR”, obejmujący działania służące utrzymaniu i stabilizacji

funkcjonujących podmiotów gospodarczych, rozwój doradztwa i konsultacji, wzmacnianie kompetencji w zakresie prowadzenia i zarządzania firmą, zwiększanie widoczności lokalnych usług i produktów oraz tworzenie warunków do współpracy i wymiany doświadczeń w środowisku przedsiębiorców.

Osiągnięcie zakładanych efektów wymagać będzie zintegrowanych działań rewitalizacyjnych ukierunkowanych na pobudzenie przedsiębiorczości, ograniczenie skali zawieszania działalności gospodarczej oraz wzmacnianie stabilności lokalnych firm na obszarach rewitalizacji. Docelowo realizacja Celu 2 ma prowadzić do zwiększenia aktywności gospodarczej na obszarach rewitalizacji, wzrostu liczby inicjatyw przedsiębiorczych oraz poprawy warunków funkcjonowania i rozwoju lokalnych przedsiębiorstw, co przełoży się na wzmocnienie lokalnego rynku pracy i poprawę poziomu życia mieszkańców.

Tabela 26. Kierunki działań realizujące Cel 2

Cel rewitalizacji	Kierunek działań
<p>Cel 2. Wzmacnianie przedsiębiorczości, innowacyjności i rozwoju firm na terenie obszarów rewitalizacji</p>	<p>Kierunek działania 2.1. Wspieranie przedsiębiorczości i powstawania nowych nieuciążliwych działalności gospodarczych na terenie OR</p> <p>Kierunek działania 2.2. Wzmacnianie firm działających na terenie OR</p>

Źródło: opracowanie własne.

Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji

W wyniku analizy oraz warsztatów konsultacyjnych z interesariuszami procesu rewitalizacji w gminie Jelcz-Laskowice zidentyfikowano szereg problemów w sferze infrastrukturalnej, mających istotny wpływ na jakość życia mieszkańców obszarów objętych rewitalizacją. Ograniczenia te dotyczą zarówno stanu i funkcjonalności istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej, jak i niewystarczającego poziomu zagospodarowania przestrzeni publicznych, dostępu do usług oraz wykorzystania lokalnych zasobów środowiskowych i rekreacyjnych. W diagnozie wskazano m.in. problemy związane z jakością powietrza i potrzebą termomodernizacji części zabudowy, niedoborem mieszkań komunalnych, deficytami w zakresie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz niedostatecznym poziomem monitoringu. Z przeprowadzonych analiz i warsztatów wynika jednocześnie, że deficyty infrastrukturalne dotyczą wszystkich podobszarów rewitalizacji, choć ich natężenie i charakter różnią się w zależności od lokalnych uwarunkowań. W odpowiedzi na te problemy działania w ramach Celu 3 będą kierowane do wszystkich obszarów rewitalizacji i obejmą poprawę jakości infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, mieszkaniowej i społecznej, zwiększenie bezpieczeństwa i dostępności oraz uporządkowanie i podniesienie standardu przestrzeni publicznych. Dalsza część opisu uszczegóławia główne problemy poszczególnych podobszarów oraz akcenty interwencji odpowiadające na ich specyficzne potrzeby.

Mimo różnic funkcjonalnych pomiędzy pięcioma podobszarami rewitalizacji (OR1 i OR2 w granicach miasta Jelcz-Laskowice oraz OR Miłocice, OR Piekary i OR Wójcice na obszarach wiejskich), wszystkie podobszary łączy występowanie deficytów infrastrukturalnych obejmujących infrastrukturę techniczną, komunikacyjną i społeczną. W podobszarach OR1 i OR2 szczególnie widoczne są deficyty związane z jakością infrastruktury drogowej i chodnikowej, ograniczoną liczbą miejsc rekreacji oraz niezadawalającym standardem przestrzeni publicznych, placów zabaw i terenów zieleni. W OR1 dodatkowo odczuwalna jest niewystarczająca liczba lokali usługowych i gastronomicznych, natomiast w OR2 istotnym problemem pozostaje niewystarczająca liczba miejsc parkingowych.

Odpowiedzią na te problemy będzie poprawa infrastruktury komunikacyjnej oraz uporządkowanie i podniesienie jakości przestrzeni publicznych. Przykładem takich działań będą przedsięwzięcia dotyczące poprawy infrastruktury drogowej na obszarach OR w gminie Jelcz-Laskowice, remont drogi dojazdowej wraz z wykonaniem parkingów na działce 13/142 w Jelczu-Laskowicach, a także projekt „Poprawa estetyki ul. Mieszka I”, obejmujący likwidację barier architektonicznych, wykonanie parkingów i nasadzeń.

Na obszarach miejskich zdiagnozowano ponadto dekapitalizację części obiektów, w tym hali sportowej OSiR oraz potrzebę termomodernizacji części budynków, a w OR1 dodatkowo problem zanieczyszczenia powietrza wynikający z przestarzałych systemów ogrzewania. W przypadku hali sportowej OSiR przy ul. Partyzantów zwracano także uwagę na zły stan zewnętrzny obiektu, niewykorzystane pomieszczenie kotłowni oraz niezagospodarowane otoczenie obiektu. Strategiczną odpowiedzią na te zjawiska będą przedsięwzięcia służące poprawie efektywności energetycznej zabudowy, ograniczeniu kosztów eksploatacji oraz podniesieniu standardu technicznego i estetyki obiektów. Przykładem takich działań będą termomodernizacja zabudowy na osiedlu komunalnym, budynków TBS i wspólnot mieszkaniowych przy al. Wolności i ul. Piastowskiej oraz termomodernizacja budynku OSiR przy ul. Partyzantów wraz z zagospodarowaniem terenu.

W OR1 istotnym wyzwaniem pozostaje również niedobór mieszkań komunalnych, a w części zasobu mieszkaniowego widoczna jest potrzeba poprawy dostępności dla osób starszych i osób z ograniczeniami ruchowymi. Odpowiedzią na te problemy będzie zwiększanie dostępności mieszkań oraz poprawa standardu zamieszkania. Przykładem interwencji w tym zakresie będą przedsięwzięcia dotyczące budowy budynków mieszkalnych TBS wraz z zagospodarowaniem terenu, budowy mieszkań komunalnych na terenie gminy Jelcz-Laskowice oraz budowy windy zewnętrznej do budynku przy ul. Techników 22-24.

W podobszarach wiejskich (OR Miłocice, OR Piekary, OR Wójcice) kluczowe problemy dotyczą przede wszystkim złego stanu dróg lokalnych, niewystarczającego oświetlenia oraz niebezpiecznych lub niedostosowanych przystanków autobusowych. Interesariusze wskazali również brak spójności komunikacyjnej między autobusami a koleją, co ogranicza mobilność mieszkańców. Odpowiedzią na te problemy będzie poprawa transportu i bezpieczeństwa komunikacyjnego poprzez modernizację dróg i chodników, rozwój oświetlenia oraz działania porządkujące organizację ruchu i parkowania. Przykładem takich przedsięwzięć będą działania w Miłocicach obejmujące wykonanie nawierzchni asfaltowej na wybranych ulicach oraz rozbudowę oświetlenia, w tym w rejonie ulic istotnych dla bezpieczeństwa pieszych, a także rozbudowa infrastruktury oświetleniowej na terenie gminy.

W wielu miejscach brakuje kanalizacji sanitarnej (w szczególności w OR Wójcice) oraz zagospodarowania terenów, które obecnie pozostają niewykorzystane mimo potencjału do pełnienia funkcji rekreacyjnych i integracyjnych. Na części obszarów zidentyfikowano również brak sieci gazowej, a w niektórych miejscowościach niewykorzystane działki gminne w centrum miejscowości, które mogłyby pełnić funkcje społeczne, rekreacyjne lub usługowe. Strategiczną odpowiedzią na te problemy będzie rozwój i modernizacja infrastruktury technicznej oraz zagospodarowanie terenów niewykorzystanych w sposób odpowiadający na potrzeby mieszkańców. Interwencja w tym zakresie będzie służyć zarówno poprawie warunków życia, jak i lepszemu wykorzystaniu potencjału przestrzeni na obszarach rewitalizacji.

Na obszarach wiejskich zidentyfikowano także deficyty w infrastrukturze społecznej, w tym niewystarczający standard i funkcjonalność świetlic, co ogranicza możliwość prowadzenia zajęć oraz działań integracyjnych i animacyjnych. Wskazano na potrzebę modernizacji i doposażenia świetlic,

a w OR Piekary – na brak świetlicy wiejskiej. W OR Wójcicach zwracano ponadto uwagę na zły stan elewacji i podłóg świetlicy, a w Miłocicach – na zły stan elewacji w Wielopokoleniowym Centrum Rozwoju oraz zły stan elewacji i dachu świetlicy wiejskiej. Ponadto w części obszarów występują braki w infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej (boiska, szatnie, zaplecze) oraz zły stan placów zabaw. Diagnoza wskazała również na brak boiska do piłki nożnej, brak szatni przy boisku piłkarskim oraz niewystarczającą infrastrukturę centrum kultury. Odpowiedzią na te problemy będzie rozwój infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i usługowej służącej mieszkańcom oraz poprawa standardu obiektów pełniących funkcje integracyjne i aktywizujące. Przykładem takich działań będą budowa świetlicy wiejskiej w sołectwie Piekary, przedsięwzięcia ukierunkowane na rewitalizację centrum wsi Miłocice oraz poprawę funkcjonalności przestrzeni w sąsiedztwie świetlicy, Wielopokoleniowego Centrum Rozwoju i biblioteki, a także rewitalizacja budynku byłej szkoły przy ul. Szkolnej 1 w Miłocicach wraz z zagospodarowaniem terenów zielonych wokół obiektu oraz remont elewacji i dachu świetlicy wiejskiej w Miłocicach wraz z montażem paneli fotowoltaicznych.

Wszystkie podobszary charakteryzuje ponadto niewystarczające wykorzystanie walorów środowiskowych i turystycznych, brak tablic turystyczno-krajobrazowych oraz niewyznaczone lub nieistniejące ścieżki pieszo-rowerowe i dydaktyczne. Odpowiedzią na te deficyty będzie porządkowanie i zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz lepsze wykorzystanie ich funkcji rekreacyjnych, integracyjnych i środowiskowych. Przykładem przedsięwzięcia odpowiadającego na potrzebę tworzenia estetycznych i funkcjonalnych miejsc odpoczynku jest „Lawendowo-różana aleja spacerowa” na Osiedlu Komunalnym przy ul. Mieszka I (OR2), której celem jest przekształcenie przestrzeni w ogólnodostępny ciąg spacerowo-rekreacyjny sprzyjający integracji sąsiedzkiej, z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

W podobszarach miejskich dodatkowym wyzwaniem pozostaje niedostateczny zasięg monitoringu miejskiego, a na części obszarów niedostatki w zakresie bezpieczeństwa użytkowników przestrzeni publicznych. Odpowiedzią na te problemy będzie rozbudowa i podniesienie jakości systemu monitoringu oraz realizacja działań poprawiających bezpieczeństwo użytkowników infrastruktury publicznej. Przedsięwzięcia te mają ograniczać zjawiska aspołeczne i wzmacniać poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Uzupełnieniem działań infrastrukturalnych będą również przedsięwzięcia porządkujące i dostosowujące przestrzenie wspólne do zmieniających się potrzeb mieszkańców. Przykładem są projekty dotyczące modernizacji miejsc składowania odpadów (boksów śmietnikowych) na osiedlu Fabrycznym (OR1), odpowiadające na potrzebę poprawy funkcjonalności i estetyki przestrzeni wspólnych.

Celem interwencji w ramach Celu 3 jest poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji poprzez podniesienie standardu infrastruktury technicznej i społecznej, zwiększenie bezpieczeństwa i dostępności, uporządkowanie oraz poprawę estetyki przestrzeni publicznych, a także rozwój funkcji rekreacyjnych i społecznych przestrzeni publicznych poprzez podniesienie ich standardu użytkowego. Realizacja celu będzie prowadzona poprzez trzy wzajemnie uzupełniające się kierunki działań: Kierunek działania 3.1 „Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR”, obejmujący działania poprawiające standard infrastruktury technicznej i mieszkaniowej oraz podnoszące efektywność energetyczną zabudowy, w tym przedsięwzięcia termomodernizacyjne i działania zwiększające dostępność mieszkań, Kierunek działania 3.2 „Poprawa transportu i bezpieczeństwa komunikacyjnego OR”, obejmujący przedsięwzięcia dotyczące modernizacji dróg i chodników, poprawy oświetlenia, organizacji parkowania oraz działań podnoszących bezpieczeństwo użytkowników przestrzeni publicznych, a także Kierunek działania 3.3 „Rozwój infrastruktury społecznej, rekreacyjnej, kulturalnej, usługowej

oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych OR”, ukierunkowany na poprawę standardu obiektów i terenów służących mieszkańcom, porządkowanie i podnoszenie jakości przestrzeni publicznych oraz tworzenie miejsc rekreacji i odpoczynku.

Docelowo realizacja Celu 3 ma prowadzić do podniesienia jakości infrastruktury technicznej, komunikacyjnej i społecznej, poprawy bezpieczeństwa i dostępności, wzrostu estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz lepszego wykorzystania potencjału rekreacyjnego i środowiskowego obszarów rewitalizacji. Efektem powinno być stworzenie warunków sprzyjających poprawie jakości życia mieszkańców zarówno w podobszarach miejskich, jak i wiejskich, w tym zwiększenie dostępności usług, rozwój infrastruktury integracyjnej i rekreacyjnej oraz poprawa standardu zamieszkania.

Tabela 27. Kierunki działań realizujące Cel 3

Cel rewitalizacji	Kierunek działań
<p>Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji</p>	<p>Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR</p> <p>Kierunek działania 3.2. Poprawa transportu i bezpieczeństwa komunikacyjnego OR</p> <p>Kierunek działania 3.3. Rozwój infrastruktury społecznej, rekreacyjnej, kulturalnej, usługowej oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych OR</p>

Źródło: opracowanie własne.

Spójność celów i problemów

Jednym z elementów prac nad GPR w gminie Jelcz-Laskowice była diagnoza głównych problemów występujących na obszarze rewitalizacji. Identyfikacja problemów bazowała na analizie mierników rozwoju i była przedmiotem warsztatów konsultacyjnych. Wykorzystując metodę partycypacji społecznej połączonej z moderowaną dyskusją ustalono najważniejsze problemy, które następnie zostały pogrupowane i zaakceptowane przez interesariuszy rewitalizacji. W dalszej kolejności zdiagnozowane problemy stanowiły podstawę do ustalenia celów i kierunków działań GPR.

Poniżej przedstawiono matrycę negatywnych zjawisk i celów rewitalizacyjnych programu, która potwierdza, że zaproponowana interwencja wynika ze zdiagnozowanych negatywnych zjawisk i jest z nimi spójna. Literą „X” oznaczono cele adekwatne do zidentyfikowanych w toku prac nad GPR problemów.

Tabela 28. Matryca negatywnych zjawisk i celów rewitalizacyjnych

Sfera	Negatywne zjawiska	Obszar	Cel 1	Cel 2	Cel 3	
Społeczna	Uzależnienia w rejonie ul. Techników skutkujące interwencjami policji	OR1	X			
	Przewaga osób starszych w strukturze mieszkańców oraz brak miejsc aktywizacji, integracji i spotkań seniorów	OR2	X		X	
	Ograniczony dostęp mieszkańców do oferty kulturalnej i społecznej w porównaniu z miejscowościami lepiej skomunikowanymi	OR Miłocice	X			
	Brak miejsc spotkań integracji mieszkańców	OR Piekary	X		X	
	Niewystarczająca oferta zajęć dla dzieci, konieczność dowozu – ryzyko „utraconych talentów”	OR Miłocice,	X		X	
	Niewystarczająca oferta atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla młodzieży i seniorów	OR Wójcice	X			
	Brak dostępnych cenowo zajęć sportowych, artystycznych i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży z obszarów rewitalizowanych	Wszystkie podobszary	X			
	Wykluczenie osób z niepełnosprawnościami z życia społecznego z powodu barier architektonicznych i psychicznych	Wszystkie podobszary	X		X	
Gospodarcza	Potrzeba wsparcia nowych inicjatyw biznesowych	Wszystkie podobszary		X		
	Niski poziom innowacyjności			X		
	Problemy z prowadzeniem firmy			X		
	Niska widoczność usług lokalnych			X	X	
	Czynniki ekonomiczne i organizacyjne			X		
	Niedostateczny dostęp do doradztwa biznesowego				X	
	Ograniczona integracja środowiska przedsiębiorców				X	
Infrastrukturalna	Zanieczyszczenie powietrza	OR1			X	
	Brak odpowiedniego wykorzystania terenów przyrodniczych, atrakcji turystycznych	OR Miłocice, OR Piekary, OR Wójcice		X	X	
	Niewystarczająca liczba lokali usługowych i gastronomicznych	OR1		X	X	
	Niewystarczająca liczba miejsc rekreacji	OR1, OR2	X		X	

Sfera	Negatywne zjawiska	Obszar	Cel 1	Cel 2	Cel 3
	Niewystarczający monitoring miejski		X		X
	Niewystarczająca liczba miejsc parkingowych	OR2		X	X
	Brak boiska do piłki nożnej		X		X
	Niewystarczająca infrastruktura centrum kultury		X		X
	Brak świetlicy wiejskiej w Piekarach	OR Piekary	X		X
	Zły stan elewacji i podłóg świetlicy w Wójcicach	OR Wójcice	X		X
	Brak szatni przy boisku piłkarskim		X		X
	Niebezpieczne przystanki autobusowe	OR Miłocice, OR Piekary, OR Wójcice			X
	Brak powiązania komunikacji autobusowej i kolejowej				X
	Niewykorzystane działki gminne w centrum miejscowości		X		X
	Niewystarczający standard i funkcjonalność świetlic wymagający szerszego zakresu interwencji		X		X
	Brak tablic turystyczno-krajobrazowych	Wszystkie podobszary		X	X
	Zły stan placów zabaw		X		X
	Niewystarczająca ilość mieszkań komunalnych	OR1			X
	Brak termomodernizacji części bloków	OR1, OR2			X
	Zły stan techniczny dróg i chodników	OR2			X
	Zły stan zewnętrzny hali sportowej OSiR przy ul. Partyzantów, niewykorzystane pomieszczenie kottowni oraz niezagospodarowane otoczenie obiektu		X		X
	Brak sieci gazowej				X
	Zły stan elewacji i dachu świetlicy w Miłocicach	OR Miłocice	X		X
	Zły stan elewacji w Wielopokoleniowym Centrum Rozwoju		X		X
	Brak kanalizacji sanitarnej	OR Wójcice			X
	Nieodpowiedni stan dróg lokalnych	OR Miłocice, OR Piekary, OR Wójcice			X

Źródło: opracowanie własne.

Opis sposobu realizacji przez GPR dokumentów strategicznych gminy

Cele rewitalizacji są powiązane ze Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035 oraz Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035 jest w trakcie opracowania. Powiązania przedstawione w tabeli przygotowano w oparciu o aktualnie dostępny projekt Strategii poddany procedurze konsultacji społecznych. Opis komplementarności zaproponowanych celów GPR wobec zapisów ww. strategii przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Powiązania celów rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035	Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035	Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2021-2027
<p>Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez rozwój usług i integrację społeczną</p>	<p>Cel strategiczny 1. Zrównoważony i włączający rozwój społeczny zmierzający do poprawy jakości życia mieszkańców gminy Jelcz-Laskowice</p>	<p>Cel strategiczny nr 1 Stworzenie warunków służących zaspokajaniu potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych</p> <p>Cel strategiczny nr 2 Aktywna profilaktyka zdrowotna oraz rozwój sieci wsparcia dla osób uzależnionych i ich rodzin</p> <p>Cel strategiczny nr 3 Kompleksowa i profesjonalna pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie</p> <p>Cel strategiczny nr 4 Aktywizacja osób pozostających bez pracy</p> <p>Cel strategiczny nr 5 Ograniczenie marginalizacji społecznej osób zagrożonych ubóstwem</p> <p>Cel strategiczny nr 6 Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców</p>
<p>Cel 2. Wzmacnianie przedsiębiorczości, innowacyjności i rozwoju firm na terenie obszarów rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 2. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka, nauka, edukacja</p>	
<p>Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny 3. Wysoki stopień zachowania środowiska naturalnego i adaptacja do zmian klimatu</p> <p>Cel strategiczny 4. Funkcjonalna i bezpieczna przestrzeń do życia</p>	

Źródło: opracowanie własne.

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

6.1. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne w GPR

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że obowiązkowym elementem gminnego programu rewitalizacji jest lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych i charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, zgodnie z Ustawą, powinien zawierać: nazwę, wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Ponadto w GPR powinny się również znaleźć informacje na temat mechanizmów integrowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych i zdefiniowanych kierunków działań, a także szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych.

6.2. Proces identyfikacji projektów

Propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych do GPR gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035 zbierano w trybie otwartego naboru. Nabór przeprowadzono w związku z rozpoczęciem prac nad programem, przygotowywanym zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz Uchwałą nr XX/216/2025 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 26 września 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Do zgłaszania propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych zaproszono mieszkańców gminy Jelcz-Laskowice, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające na terenie gminy. Zgłoszenia przyjmowano wyłącznie formie online poprzez „Formularz przedsięwzięcia rewitalizacyjnego GPR” (Załącznik 6. Wzór formularza projektu – przedsięwzięcia rewitalizacyjnego). Formularz udostępniono w systemie elektronicznym pod adresem: <https://j-l-projekty.webankieta.pl/>. Nabór trwał od 20.10.2025 r. do 1.12.2025 r.

W wyniku naboru zgłoszono łącznie 35 propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych o łącznej wartości ponad 110 mln zł. Zgłoszone propozycje przedsięwzięć przeanalizowano pod kątem ich spójności z celami i kierunkami działań programu. Na tej podstawie opracowano listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, która następnie podlegała analizie i weryfikacji przez odpowiednie komórki Urzędu Miasta i Gminy w Jelczu-Laskowicach.

6.3. Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Wszystkie projekty, znajdujące się na liście podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych wpisują się w cele i kierunki działań rewitalizacyjnych. W wyniku procedury weryfikacji zgłoszonych przedsięwzięć oraz decyzji UMiG w Jelczu-Laskowicach do listy podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych zakwalifikowano 33 przedsięwzięcia rewitalizacyjne na łączną kwotę 110 096 000 zł. Zdecydowanie najwięcej środków skierowanych zostanie na realizację **Celu 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji**. Wnika to z faktu, iż Cel 3 został zdefiniowany na podstawie zidentyfikowanych problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej. Odpowiedzią na te wyzwania są najczęściej wysokokosztowe projekty infrastrukturalne. Tak jest również w przypadku gminy Jelcz-Laskowice, która w ramach Celu 3, planuje przeprowadzić 32 przedsięwzięcia rewitalizacyjne na łączną kwotę 110 090 000 zł. Szczegółowe informacje na temat opisanych powyżej projektów znajdują się na liście planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, która stanowi **Załącznik 7**. do niniejszego GPR.

6.4. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych rodzajów przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W celu realizacji kierunków działań opisanych w rozdziale 6 GPR dopuszczalna jest również realizacja pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia te będą wdrażane przez interesariuszy rewitalizacji, a ich celem będzie ograniczanie zdiagnozowanych problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, technicznych i przestrzennych. Warunkiem dopuszczającym wdrażanie tych przedsięwzięć będzie ich zgodność z celami GPR oraz wykazanie wpływu na ograniczenie negatywnych zjawisk, które powodują sytuację kryzysową na obszarach rewitalizacji.

Skala i zakres działań mogą się różnić w zależności od specyfiki danego przedsięwzięcia. Zakłada się, że będą to projekty uzupełniające i komplementarne w stosunku do podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Tabela 30. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Sfera	Cel	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
Spoteczna	<p>Cel 1.</p> <p>Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez rozwój usług i integrację społeczną</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programy wspierające, aktywizacyjne i budujące kompetencje wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym osób starszych, osób z niepełnosprawnościami, rodzin w kryzysie), łączące poradnictwo, działania środowiskowe i animację lokalną. ▪ Rozwój i upowszechnianie oferty społecznej, edukacyjnej, kulturalnej i rekreacyjnej na podobozarach rewitalizacji, w tym organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży oraz seniorów. ▪ Tworzenie i rozwój przestrzeni integracji oraz aktywności mieszkańców (świetlice, kluby mieszkańca, strefy aktywności, miejsca spotkań seniorów) oraz wzmacnianie funkcji animacyjnych istniejących obiektów (np. wielopokoleniowych centrów rozwoju). ▪ Formy animacji kultury i działania na rzecz żywego uczestnictwa w kulturze (w tym wydarzenia międzypokoleniowe), budujące więzi społeczne i tożsamość lokalną. ▪ Przedsięwzięcia promujące edukację pozaformalną i ustawiczną (m.in. kompetencje społeczne, obywatelskie, cyfrowe) oraz rozwijające zainteresowania dzieci i młodzieży, ograniczające ryzyko „utraconych talentów”. ▪ Działania profilaktyczne i środowiskowe ograniczające zjawiska uzależnień (alkohol, narkotyki/dopalacze, e-uzależnienia) – w tym działania kierowane do młodzieży i rodzin, szczególnie w miejscach identyfikowanych jako problemowe. ▪ Przeciwdziałanie przemocy i zachowaniom ryzykownym (w tym przemocy domowej i rówieśniczej/cyberprzemocy): edukacja, wsparcie psychologiczne i prawne, mediacje, działania profilaktyczne. ▪ Wsparcie zdrowia psychicznego (w tym interwencja kryzysowa, konsultacje, grupy wsparcia) oraz działania przeciwdziałające samotności i izolacji społecznej seniorów. ▪ Programy wzmacniania kompetencji rodzicielskich i wychowawczych (warsztaty, poradnictwo, szkoła dla rodziców). ▪ Rozwój współpracy mieszkańców ze służbami i instytucjami (lokalne partnerstwa na rzecz bezpieczeństwa, działania prewencyjne) oraz inicjatywy sprzyjające budowaniu zaufania i aktywności obywatelskiej. ▪ Działania na rzecz włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami, w tym likwidacja barier społecznych

Sfera	Cel	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
		<p>i organizacyjnych (dostosowanie form wsparcia, zapewnienie dostępności wydarzeń i usług).</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Programy wsparcia cyfrowego osób starszych i osób o ograniczonym dostępie do usług (bezpieczeństwo w sieci, e-usługi, asysta cyfrowa) jako element zwiększania dostępności oferty i usług społecznych. ▪ Działania ułatwiające udział dzieci i młodzieży w zajęciach i ofercie rozwojowej (np. organizacja dowozów/transportu na zajęcia, rozwiązania logistyczne zmniejszające bariery dostępu na obszarach wiejskich).
Gospodarcza	<p>Cel 2. Wzmacnianie przedsiębiorczości, innowacyjności i rozwoju firm na terenie obszarów rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instrumenty wsparcia dla firm „na start” (doradztwo, mentoring, pakiety wsparcia, mikrodotacje), ułatwiające rozpoczęcie działalności na obszarach rewitalizacji. ▪ Rozwój dostępnych form doradztwa biznesowego dla przedsiębiorców (w tym konsultacje specjalistyczne oraz doradztwo w formie mobilnej), odpowiadających na bariery organizacyjne i kompetencyjne w prowadzeniu firm. ▪ Kursy i szkolenia podnoszące kompetencje przedsiębiorcze, innowacyjne, zarządcze i marketingowe przedsiębiorców oraz osób planujących działalność (w tym marketing internetowy, budowanie marki, sprzedaż i obsługa klienta). ▪ Działania zwiększające widoczność i promocję lokalnych usług i produktów (kampanie informacyjno-promocyjne, narzędzia online, lokalne katalogi/serwisy, wydarzenia promocyjne). ▪ Inicjatywy wzmacniające współpracę i integrację środowiska przedsiębiorców oraz wymianę doświadczeń (np. forum mikro i małych firm, sieci współpracy, spotkania branżowe). ▪ Programy wspierające stabilizację i utrzymanie działalności gospodarczej (np. doradztwo w zakresie optymalizacji kosztów, planowania finansowego, zarządzania kryzysowego, profesjonalizacji procesów). ▪ Wsparcie działań służących rozwojowi innowacyjności w firmach (np. wdrażanie rozwiązań cyfrowych, automatyzacja prostych procesów, rozwój e-usług). ▪ Rozwój i profesjonalizacja informacji gospodarczej/inwestycyjnej oraz obsługi przedsiębiorców i inwestorów. ▪ Działania organizacyjne i informacyjne dotyczące dostępnych lokalnie instrumentów wsparcia prowadzenia działalności (np. ulgi/bonifikaty, jeśli zostaną wdrożone), poprawiające odporność firm na ryzyka finansowe i organizacyjne.
Infrastrukturalna	<p>Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej na obszarach rewitalizacji, w tym rozwój i modernizacja infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. ▪ Poprawa jakości infrastruktury drogowej i chodnikowej oraz bezpieczeństwa komunikacyjnego (remonty/modernizacje dróg lokalnych, ciągów pieszych, przejść, elementy uspokojenia ruchu). ▪ Rozwój i modernizacja oświetlenia ulicznego na obszarach rewitalizacji, jako element poprawy bezpieczeństwa i komfortu poruszania się. ▪ Poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej poprzez rozwój infrastruktury bezpieczeństwa (monitoring, doświetlenie, rozwiązania organizacyjne), odpowiadająca na diagnozowane deficyty zasięgu monitoringu.

Sfera	Cel	Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Programy poprawy termoizolacyjności budynków i efektywności energetycznej (mieszkalnych i użyteczności publicznej) oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, wspierające ograniczanie zanieczyszczeń powietrza i kosztów eksploatacji. ▪ Inwestycje służące zwiększaniu dostępności mieszkań, w tym rozwój zasobu mieszkaniowego o charakterze komunalnym/spotecznym oraz poprawa standardu zamieszkania. ▪ Inicjatywy lokalne na rzecz bezpośredniego otoczenia (np. podwórka, wnętrza kwaterów) oraz przedsięwzięcia porządkujące estetykę i funkcjonalność przestrzeni wspólnych (w tym infrastruktura porządkowa, np. miejsca gromadzenia odpadów). ▪ Zagospodarowanie i poprawa jakości przestrzeni publicznych (skwery, place, ciągi spacerowe), w tym tworzenie terenów zieleni, miejsc odpoczynku i rekreacji sprzyjających integracji sąsiedzkiej. ▪ Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i sportowej oraz poprawa standardu placów zabaw (w tym zaplecza, szatni, elementów bezpieczeństwa). ▪ Rozwój infrastruktury społecznej i obiektów służących integracji mieszkańców (świetlice, centra aktywności, obiekty wielofunkcyjne), w tym modernizacja i doposażenie istniejących obiektów oraz budowa brakujących. ▪ Poprawa funkcjonalności przystanków i infrastruktury transportu publicznego oraz działania na rzecz lepszej spójności komunikacyjnej (w tym elementy integracji połączeń autobusowych i kolejowych – w zakresie rozwiązań organizacyjnych i infrastrukturalnych). ▪ Programy wspierające poprawę i rozwój zieleni oraz promujące tworzenie zielono-niebieskiej infrastruktury (nasadzenia, powierzchnie przepuszczalne, działania retencyjne). ▪ Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i turystyczno-rekreacyjnej w skali lokalnej (np. ścieżki pieszo-rowerowe, dydaktyczne, tablice informacyjne) – jako element wykorzystania walorów środowiskowych i poprawy jakości spędzania czasu wolnego. ▪ Poprawa dostępności dla osób z ograniczoną mobilnością oraz osób ze szczególnymi potrzebami (likwidacja barier architektonicznych w obiektach i przestrzeni publicznej, udogodnienia dostępności).

Źródło: opracowanie własne.

7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniższa tabela przedstawia mechanizmy służące integrowaniu działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w ramach GPR. Określają one zasady doboru i oceny przedsięwzięć oraz sposób zapewniania spójności interwencji, tak aby działania były zgodne z celami i kierunkami programu, wzajemnie się uzupełniały i koncentrowały na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Tabela 31. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Mechanizm integracji	Na czym polega	Jak jest weryfikowany/zapewniany
1. Logika interwencji	Mechanizmy integrowania działań i przedsięwzięć opierają się na spójnym podejściu do planowania rewitalizacji: od diagnozy problemów, przez określenie celów i kierunków działań, aż po dobór konkretnych przedsięwzięć oraz ocenę ich efektów. Oznacza to, że każde działanie wynika z wcześniej zidentyfikowanych negatywnych zjawisk, jest przypisane do odpowiedniego celu i kierunku działań, a następnie monitorowane pod kątem osiągniętych rezultatów.	Powiązanie diagnoza → cele → kierunki → przedsięwzięcia → rezultaty; monitoring rezultatów w ramach systemu GPR.
2. Kompleksowość	Kompleksowość przejawia się w całościowym planowaniu działań rewitalizacyjnych odpowiadających na zdiagnozowane negatywne zjawiska. Obejmuje ona wszystkie cele i kierunki działań oraz różnych interesariuszy procesu rewitalizacji.	Ocena czy przedsięwzięcie stanowi element spójnego pakietu działań; aktualizacja listy podstawowych przedsięwzięć wraz z wdrażaniem GPR.
3. Komplementarność przestrzenna i koncentracja	Komplementarność przestrzenna wynika z miejsca realizacji lub oddziaływania przedsięwzięć. Wszystkie przedsięwzięcia muszą być realizowane na wyznaczonym obszarze rewitalizacji lub bezpośrednio na ten obszar oddziaływać, wpisując się w zdefiniowane kierunki działań. Na etapie tworzenia GPR uwzględniano powiązania przestrzenne pomiędzy przedsięwzięciami, tak aby ich oddziaływanie obejmowało cały obszar rewitalizacji (m.in. podczas warsztatów). Koncentracja terytorialna oznacza, że zdiagnozowane problemy występują na konkretnym obszarze rewitalizacji i to on stanowi podstawowe miejsce realizacji lub oddziaływania przedsięwzięć.	Weryfikacja miejsca realizacji/oddziaływania i spójności z kierunkami działań; Wzór formularza projektu – przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.
4. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	Komplementarność proceduralno-instytucjonalna jest zapewniana poprzez określenie ról kluczowych podmiotów wdrażających GPR (Rada Miejska, Burmistrz, Komitet Rewitalizacji, interesariusze) oraz wdrożenie procedur zarządzania. Zaprojektowane rozwiązania umożliwiają koordynację rewitalizacji ze strategicznymi zamierzeniami gminy. Na etapie przygotowania GPR przedsięwzięcia zostały zebrane i ocenione w ramach przejrzystej procedury, a następnie poddane konsultacjom społecznym.	Procedury opisane w GPR; transparentny nabór przedsięwzięć i konsultacje społeczne; koordynacja działań z decyzjami strategicznymi gminy.
5. Komplementarność finansowa	Komplementarność finansowa polega na planowaniu finansowania przedsięwzięć z różnych źródeł – zarówno krajowych, jak i zagranicznych (w tym funduszy UE) – tak aby środki z programów operacyjnych i instrumentów krajowych wzajemnie się uzupełniały. Wnioskodawcy zabezpieczają również niezbędny wkład własny, co wzmacnia łączenie środków publicznych i prywatnych.	Analiza źródeł finansowania i montażu finansowego; zapewnienie wkładu własnego; komplementarność między instrumentami krajowymi i programami operacyjnymi.

Źródło: opracowanie własne.

8. Szacunkowe ramy finansowe GPR wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

Szacunkowe ramy finansowe realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice wynikają ze zgłoszonych i zaakceptowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przedsięwzięcia zostały zgłoszone przez interesariuszy rewitalizacji w procedurze otwartego naboru. O możliwości zgłaszania projektów wnioskodawcy zostali poinformowani za pośrednictwem strony internetowej gminy. Przyjęta przez gminę procedura naboru była przejrzysta, powszechnie dostępna i niedyskryminująca m.in. dlatego, że system informatyczny służący do zgłaszania przedsięwzięć został udostępniony pod ogólnodostępnym adresem <https://j-l-projekty.webankieta.pl/>.

W związku z przyjętą metodologią uspołecznienia procesu przygotowania GPR, projektowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne były przedmiotem konsultacji społecznych (w terminie 30.03.2026 r. – 04.05.2026 r.). Zgłoszone przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały poddane analizie ze względu na ich kwalifikowalność do realizacji. Brano pod uwagę: realizację celów GPR, skalę oddziaływania na obszar rewitalizacji oraz harmonogram wdrażania. Na tej podstawie opracowano listę podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (Załącznik 7.) realizujących zdefiniowane kierunki działań. Podsumowanie wartości zgłoszonych projektów tworzy szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji.

Dodatkowo przyjęto założenie, że dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w niniejszym Gminnym Programie Rewitalizacji gmina Jelcz-Laskowice będzie ubiegać się o współfinansowanie ze środków zewnętrznych na poziomie 85% wartości przedsięwzięć. Założenie to ma charakter szacunkowy.

Tabela 32. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji gminy Jelcz-Laskowice

Cel GPR	Źródła finansowania		Razem
	Śr. zewnętrzne	Śr. własne	
Cel 1.	900,00	5 100,00	6 000,00
Cel 2.	0,00	0,00	0,00
Cel 3.	16 513 500,00	93 576 500,00	110 090 000,00
Ogółem	16 514 400,00	93 581 600,00	110 096 000,00

Źródło: opracowanie własne.

9. Struktura zarządzania realizacją GPR

9.1. Struktura zarządzania

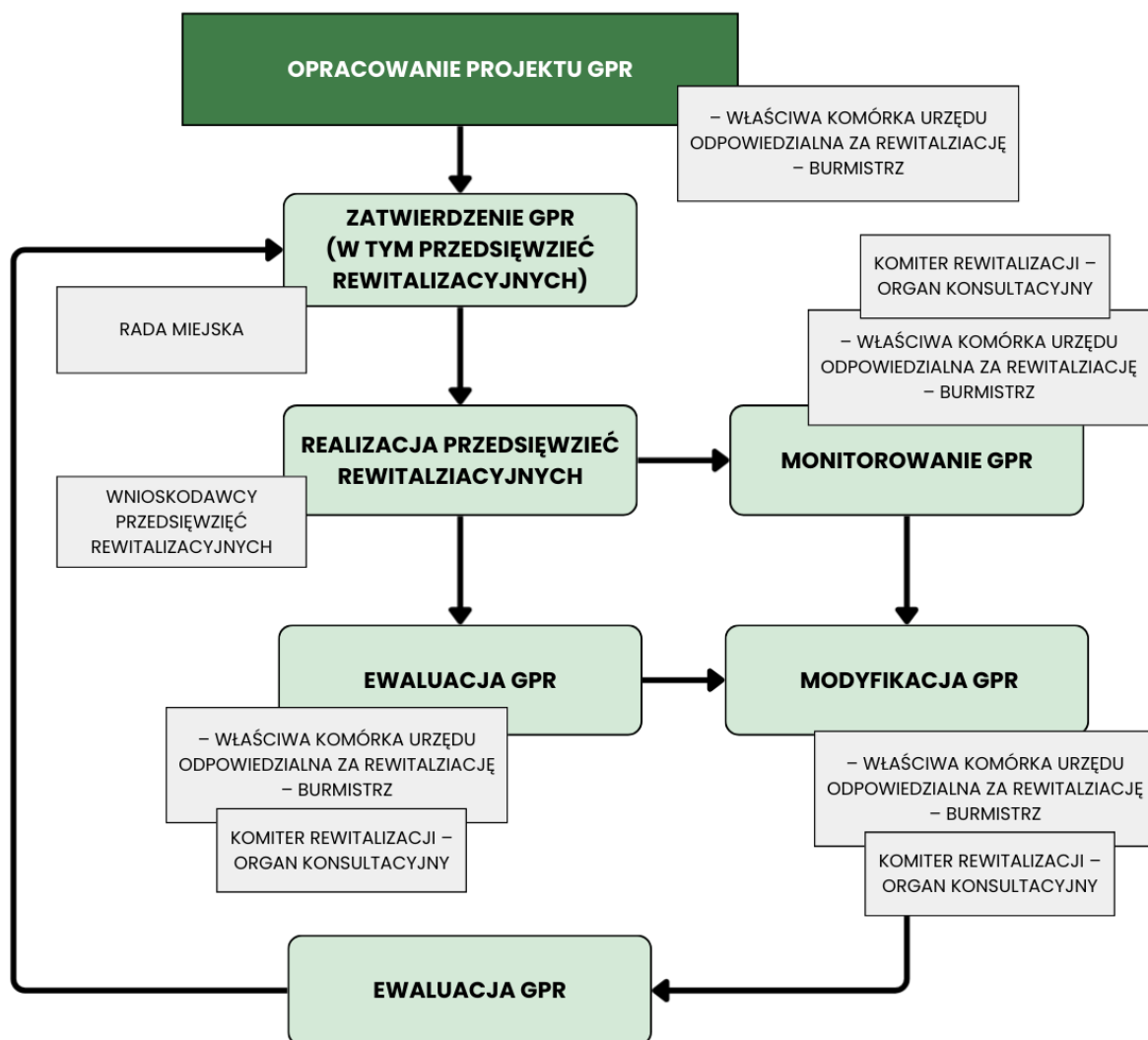
Struktura zarządzania realizacją GPR przedstawiać się będzie w następujący sposób:

- Rada Miejska w Jelczu-Laskowicach – funkcja uchwałodawcza,
- W imieniu Burmistrza Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice właściwa komórka Urzędu Miejskiego w Jelczu-Laskowicach odpowiedzialna za rewitalizację – funkcja wykonawcza,
- Komitet Rewitalizacji Gminy Jelcz-Laskowice – funkcja opiniodawcza i doradcza,
- Interesariusze rewitalizacji, podmioty/osoby realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne – funkcja realizacyjna.

9.2. Komitet Rewitalizacji

- a. Komitet Rewitalizacji to społeczny organ opiniodawczo-doradczy Burmistrza Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, stanowiący forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji.
- b. Komitet Rewitalizacji jest obligatoryjnym ciałem doradczym Burmistrza Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice w zakresie rewitalizacji i jest powoływany zarządzeniem Burmistrza niezwłocznie po podjęciu przez Radę Miejską w Jelczu-Laskowicach uchwały określającej zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji, zgodnie z ustawą o rewitalizacji.
- c. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji, z zapewnieniem wyłaniania przez interesariuszy ich przedstawicieli, określa Rada Miejska w Jelczu-Laskowicach w drodze uchwały podjętej po przeprowadzeniu konsultacji społecznych projektu uchwały oraz przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji.
- d. Komitet Rewitalizacji wspiera proces rewitalizacji poprzez wiedzę, doświadczenie i znajomość problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych występujących na obszarach zdegradowanych gminy.
- e. Komitet Rewitalizacji uczestniczy w monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Jelcz-Laskowice oraz w opiniowaniu dokumentów i projektów uchwał Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach związanych z rewitalizacją.
- f. Obsługę organizacyjną i techniczną Komitetu Rewitalizacji zapewnia Burmistrz Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, przy współpracy właściwej komórki organizacyjnej Urzędu Miejskiego w Jelczu-Laskowicach odpowiedzialnej za rewitalizację.

System zarządzania procesem rewitalizacji przebiega zgodnie z poniższym rysunkiem.

Rysunek 6. System zarządzania procesem rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Poniżej przedstawiono indykatywne (szacunkowe) koszty zarządzania i obsługi wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji w okresie od przyjęcia Programu do końca 2035 r. Zestawienie obejmuje wyłącznie koszty koordynacji, monitoringu, obsługi Komitetu Rewitalizacji oraz zleceń zewnętrznych (ewaluacje i aktualizacja programu), bez kosztów realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przyjęte wartości mają charakter indykatywny i mogą ulegać zmianom w zależności od sposobu, intensywności i harmonogramu wdrażania programu oraz uwarunkowań organizacyjnych i rynkowych.

Tabela 33. Podsumowanie indykatywnych kosztów zarządzania GPR w okresie do 2035 r.

Rodzaj kosztu	Wartość brutto
Wynagrodzenia osobowe	383 333,00 zł
Koszty operacyjne / rzeczowe funkcjonowania	95 833,00 zł
Usługi obce (razem)	79 950,00 zł
RAZEM	559 116,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

10. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji

10.1. Znaczenie i formy partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna może przybierać różne formy, które różnią się zakresem wpływu mieszkańców na podejmowane decyzje w zależności od stopnia i gotowości władz publicznych do uznania roli mieszkańców w tych procesach. W rewitalizacji, ze względu na jej kompleksowy charakter i przedmiot działania – wieloaspektowy kryzys dotyczący przede wszystkim społeczności zamieszkującej obszar zdegradowany – konieczne jest, aby partycypacja społeczna przybierała jak najpełniejszą formę angażowania interesariuszy. Wyrazem tego podejścia jest generalna zasada, że partycypacja społeczna jest niezbędnym elementem działań rewitalizacyjnych na każdym z czterech etapów procesu rewitalizacyjnego (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitoring i ewaluacja).

W związku z realizacją tej zasady zostały wprowadzone mechanizmy zapewniające realną partycypację społeczną w procesie rewitalizacji oraz formy przygotowania i prowadzenia konsultacji społecznych zapewniające skuteczne włączenie w proces rewitalizacji mieszkańców. Włączenie społeczności lokalnej w proces przygotowania GPR ma na celu dokładniejszą diagnozę sytuacji i pełniejszą analizę potrzeb, co pozwoli podjąć trafniejsze decyzje dotyczące celów i kierunków działań oraz uzyskać społeczny konsensus wokół proponowanych rozwiązań.

Dzięki społecznej akceptacji zmian zwiększa się szansa na utrzymanie trwałości rezultatów interwencji i minimalizację konfliktów społecznych. Z drugiej strony bezpośrednie uczestnictwo interesariuszy w procesie kształtowania zmian, związanych bezpośrednio z poprawą jakości życia, przekłada się na zwiększenie wiedzy wśród uczestników procesu, pogłębienie ich identyfikacji z miejscem, a także podniesienie poziomu motywacji związanej z aktywnością społeczną.

Ważnym aspektem przyjętych form partycypacji społecznej jest także zwiększenie świadomości wszystkich interesariuszy o procesie rewitalizacji (w tym jej istocie, celach i sposobach ich osiągnięcia) oraz wszelkie działania ukierunkowane na wspieranie działań i inicjatyw (szczególnie tych oddolnych). Działania z zakresu partycypacji społecznej są adresowane do wszystkich partnerów rewitalizacji, dlatego podstawowym elementem uspołecznienia całego procesu jest identyfikacja i analiza potrzeb poszczególnych grup interesariuszy.

Tabela 34. Analiza interesariuszy procesu rewitalizacji w gminie Jelcz-Laskowice

Grupa interesariuszy	Adresy instytucji/podmiotów	Sposób poinformowania/zaproszenia
Służby mundurowe (Policja, Straż miejska, Straż pożarna)	Komenda Powiatowa Policji w Oławie ul. 3 Maja 1, 55-200 Oława Komisariat Policji w Jelczu-Laskowicach ul. Witosa 35, 55-220 Jelcz-Laskowice Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Jelczu-Laskowicach ul. Techników 2, 55-231 Jelcz-Laskowice	Pismo – zaproszenie
Organizacje pozarządowe	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Miłocice „Łączymy Pokolenia” ul. Szkolna 1, Miłocice	Pismo – zaproszenie

Grupa interesariuszy	Adresy instytucji/podmiotów	Sposób poinformowania/zaproszenia
Organizacje skupiające przedsiębiorców/ Przedsiębiorstwa	Stowarzyszenie Pracodawców w Jelczu-Laskowicach ul. Witosa 19, 55-220 Jelcz-Laskowice	Pismo – zaproszenie
Instytucje rynku pracy (PUP, OHP, agencje zatrudnienia)	Powiatowy Urząd Pracy w Oławie ul. 3 Maja 1, 55-200 Oława	Pismo – zaproszenie
Instytucje kultury (domy kultury, biblioteki, teatry, muzea)	Miejsko-Gminne Centrum Kultury ul. Oławska 46, 55-220 Jelcz-Laskowice Miejska Biblioteka Publiczna w Jelczu-Laskowicach ul. Bożka 11, 55-220 Jelcz-Laskowice	Pismo – zaproszenie
Instytucje opieki społecznej	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Witosa 41, 55-220 Jelcz-Laskowice	Pismo – zaproszenie
Rada Miejska	Rada Miejska w Jelczu-Laskowicach ul. Witosa 24, 55-220 Jelcz-Laskowice	Pismo – zaproszenie
Mieszkańcy obszaru rewitalizowanego	–	Ogłoszenie na stronie www Ogłoszenie w miejscu zwyczajowo przyjętym
Organy władzy publicznej (wydziały urzędu, jednostki organizacyjne gminy, instytucje skarbu państwa)	Urząd Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice ul. Witosa 24, 55-220 Jelcz-Laskowice Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Techników 8, 55-221 Jelcz-Laskowice Miejsko-Gminne Centrum Sportu i Rekreacji ul. Oławska 46, 55-220 Jelcz-Laskowice Spółdzielnia Mieszkaniowa Lokatorsko – Własnościowa w Jelczu-Laskowicach ul. Bożka 11, 55-220 Jelcz-Laskowice Zakład Gospodarki Mieszkaniowej – TBS Sp. z o.o. ul. Techników 29, 55-220 Jelcz-Laskowice	Pismo – zaproszenie
Inne	Rada Seniorów w Jelczu-Laskowicach ul. Witosa 24, 55-220 Jelcz-Laskowice Przewodnicząca os. Piastowskiego, Przewodniczący os. Komunalnego, Przewodniczący os. L. Hirszfelda, Sottys Miłocic, Sottys Piekar, Sottys Wójcic	Pismo – zaproszenie

Źródło: opracowanie własne.

Przyjęta metodologia uspołecznienia, na każdym etapie procesu rewitalizacji, będzie realizowana na trzech poziomach „*drabiny partycypacji*” – informowanie, konsultowanie oraz uczestnictwo i obejmie najbardziej zaawansowane jej formy.

Podstawowym poziomem partycypacji społecznej w procesie rewitalizacji jest informowanie. **Informowanie** należy rozumieć jako komunikację jednostronną – administracja decyduje całkowicie jednostronnie, samodzielnie i informuje opinie o podjętych decyzjach lub przyjętych procedurach, które dotyczą poszczególne grupy interesariuszy. Informowanie będzie realizowana poprzez: działania edukacyjne i informacyjne o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach oraz przebiegu procesu rewitalizacji. Działania te będą realizowane głównie poprzez stronę internetową dedykowaną rewitalizacji oraz publikacje (artykuły promocyjno-informacyjne w prasie lokalnej).

Drugi poziom dialogu z interesariuszami rewitalizacji to konsultacje. **Konsultowanie** ma charakter dwustronny – przed podjęciem decyzji administracja aktywnie zasięga opinii różnych grup społecznych i ich reprezentantów. Pojawiające się opinie społeczne, mogą – lecz nie muszą – zostać w mniejszym lub większym stopniu wykorzystane przez administrację do zmiany treści decyzji. Konsultacje to zatem coś więcej niż zwykłe informowanie. Pamiętać jednak trzeba, że konsultacje nie oznaczają współdecydowania.

W przyjętej metodologii uspołecznienia procesu rewitalizacji, **konsultacje** będą prowadzone w formie:

- zbierania uwag i opinii na formularzu konsultacyjnym w postaci elektronicznej,
- badania ankietowego wśród społeczności obszaru rewitalizacji,
- spotkań informacyjnych.

Uczestnictwo (współdecydowanie) to nie tylko informowanie czy uzyskanie opinii na temat przedstawionych propozycji, ale autentyczne partnerstwo w budowaniu rozwiązań. Komunikacja ma charakter równoczesny – proces projektowania rozwiązań i ich konsultowania następują jednocześnie. Przed podjęciem decyzji administracja współpracuje z partnerami społecznymi w celu podjęcia decyzji opartej na zasadzie konsensusu (jednomyślności). Strony wspólnie definiują problemy i szukają rozwiązań uwzględniających interesy każdej z nich. Bez takiej wspólnej decyzji nie jest możliwe skuteczne kontynuowanie działań lub stają się one jednostronne albo nawet niezgodne z procedurami prawnymi, co ogranicza stopień realizacji zasady partnerstwa w odniesieniu do programu rewitalizacji.

Rysunek 7. Schemat partycypacji społecznej

Źródło: opracowanie własne.

Uczestnictwo, czyli najbardziej zaawansowana forma partycypacji społecznej będzie realizowana w gminie poprzez zgłaszanie propozycji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz warsztaty z przedstawicielami interesariuszy rewitalizacji. Istotnym elementem partycypacji społecznej będzie Komitet Rewitalizacji, który zostanie powołany niezwłocznie po zatwierdzeniu GPR przez Radę Miejską. Komitet będzie organem doradczym Burmistrza w sprawach dotyczących rewitalizacji.

10.2. Opis procesu konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszarów

W związku z realizacją prac zmierzających do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Jelcz-Laskowice, Burmistrz Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice powiadomił i zaprosił interesariuszy⁸ procesu rewitalizacji do udziału w konsultacjach społecznych. Konsultacje społeczne były prowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278 ze zm.).

W dniu 18 czerwca 2025 r. opublikowano informację o planowanych konsultacjach społecznych Uchwały Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Informacje o terminie, miejscu, przebiegu konsultacji społecznych ww. projektu Uchwały Rady Miejskiej zostały opublikowane:

- 1) W prasie lokalnej – Gazeta Powiatowa – Wiadomości Oławskie, 18 czerwca 2025, NR 24 (1675),
- 2) w aktualnościach na stronie internetowej Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice: <https://jelcz-laskowice.pl/5,aktualnosci?tresc=3249>,
- 3) w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice: <https://bip.jelczlaskowice.pl/m,3253,gminny-program-rewitalizacji.html>.
- 4) na tablicach informacyjnych w Urzędzie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice oraz na terenie gminy Jelcz-Laskowice,
- 5) na profilu Facebook Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Uwagi, propozycje i opinie można było zgłaszać w dniach od 19 czerwca 2025 r. do 24 lipca 2025 r. Konsultacje były prowadzone w formie:

1. Zbierania uwag z wykorzystaniem formularza zgłaszania uwag, dostępnego w wersji elektronicznej pod adresem: <https://gprjluwagi.webankieta.pl/>.
2. Spotkania informacyjnego w formie stacjonarnej, które odbyło się w Sali Narad w Urzędzie Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, w dniu 10 lipca 2025 r. o godz. 16:00.

W trakcie spotkania stacjonarnego przedstawiono prezentację dotyczącą przebiegu procesu konsultacji społecznych Uchwały Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice. Omówiono także poszczególne etapy pracy nad dokumentem, w tym metodologię przeprowadzania analizy, kryteria wyznaczenia obszarów wymagających rewitalizacji i wyniki analizy dot. Wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Podczas spotkania toczyła się merytoryczna dyskusja na temat wyznaczenia obszarów objętych rewitalizacją, szczególnie w odniesieniu do fragmentu ul. Oławskiej oraz ul. Bożka. Dyskusja pozwoliła na wymianę opinii wśród uczestników spotkania. Uczestnikom spotkania przekazano informację dot. sposobu zgłaszania uwag do konsultowanych dokumentów.

⁸ Interesariuszami rewitalizacji w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji są w szczególności: mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego; mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1 Ustawy o Rewitalizacji; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; organy władzy publicznej; podmioty, inne niż wymienione w pkt 6 Ustawy o rewitalizacji, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

3. Spotkania informacyjnego w formie online, które odbyło się w dniu 16 lipca 2025 r. o godz. 10:00 (<https://meet.google.com/prr-baki-zpo>).

W spotkaniu wzięło udział 7 osób. Podczas spotkania nie wniesiono zastrzeżeń co do zapisów konsultowanych dokumentów. Uczestnikom spotkania przekazano informację dot. sposobu zgłaszania uwag do konsultowanych dokumentów.

4. Ankiety elektronicznej, która była dostępna pod linkiem: <https://gprjlopinie.webankieta.pl>.

Z odpowiedzi respondentów wynika, że zdecydowana większość z nich popiera wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, które zostały wskazane w dokumentach będących przedmiotem konsultacji społecznych.

W trakcie konsultacji społecznych zgłoszono łącznie 5 uwag, z których 4 nie zostały uwzględnione i 1 została uwzględniona. Wykaz zgłoszonych uwag wraz z propozycją ich rozpatrzenia i uzasadnieniem stanowi Załącznik nr 1 do raportu z przebiegu procesu konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Miejskiej w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Ankieta, udostępniona w formie elektronicznej i skierowana do mieszkańców gminy Jelcz-Laskowice miała na celu zebranie opinii na temat projektu Uchwały. W ankiecie uczestniczyło 14 respondentów, którzy wyrazili swoje opinie na temat zaproponowanych obszarów: zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Żaden z respondentów ankiety nie zakwestionował prawidłowości wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Podsumowanie wyników ankiety stanowi Załącznik nr 2 do raportu z przebiegu procesu konsultacji społecznych projektu Uchwały Rady Miejskiej w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Z przeprowadzonych w ramach konsultacji czynności sporządzono protokół dokumentujący przebieg podjętych w ramach procesu konsultacji społecznych czynności. Protokół stanowi Załącznik nr 3 do raportu z przebiegu procesu konsultacji społecznych Uchwały Rady Miejskiej w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych Uchwały Rady Miejskiej w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice został opublikowany na stronie <https://bip.jelcz-laskowice.pl> w zakładce Gminny Program Rewitalizacji oraz na żądanie osób zainteresowanych jest udostępniany w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

10.3. Opis procesu konsultacji społecznych dotyczących projektu GPR

W związku z zakończeniem prac związanych z opracowaniem projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035, Burmistrz Jelcza-Laskowic poprzez ogłoszenia, powiadomił i zaprosił interesariuszy procesu rewitalizacji do udziału w konsultacjach społecznych. Konsultacje społeczne były prowadzone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278 ze zm.).

W dniu 26 marca 2026 r. opublikowano informację o planowanych konsultacjach społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035. Informacje o terminie, miejscu, przebiegu konsultacji społecznych ww. projektu GPR zostały opublikowane:

- 1) w prasie lokalnej – „Gazeta Powiatowa – Wiadomości Oławskie” 26 marca 2026, Nr 13 (1715),
- 2) w aktualnościach na stronie internetowej Gminy Jelcz-Laskowice:
<https://jelcz-laskowice.pl/aktualnosci/konsultacje-spoeczne-projektu-gminnego-programu-rewitalizacji.html>,
- 3) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice:
<https://bip.jelcz-laskowice.pl/a,24954,ogloszenie-burmistrza-jelcza-laskowic-o-przeprowadzeniu-konsultacji-spoecznych-projektu-gminnego-pr.html>,
- 4) na tablicach informacyjnych na terenie gminy Jelcz-Laskowice,
- 5) na profilu Facebook Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

Konsultowany dokument dostępny był na stronie <https://bip.jelcz-laskowice.pl/m,3253,gminny-program-rewitalizacji.html> oraz w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, ul. Witosa 24, 55-220 Jelcz-Laskowice, w pokoju nr 16 w godz. od 12:00 do 14:00.

Uwagi, propozycje i opinie można było zgłaszać w dniach od 30.03.2026 r. do 04.05.2026 r. Konsultacje były prowadzone w formie:

1. Zbierania uwag z wykorzystaniem formularza zgłaszania uwag, dostępnego w wersji elektronicznej pod adresem: <https://gprjluwagi.webankieta.pl/>.
2. Zbierania uwag z wykorzystaniem formularza zgłaszania uwag, dostępnego w wersji papierowej w sekretariacie Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice (pok. nr 20).
3. Spotkania informacyjnego w formie stacjonarnej, które odbyło się 9 kwietnia 2026 r. o godz. 14:00 w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice przy ul. W. Witosa 24 w Jelczu-Laskowicach (sala narad nr 11a).

W trakcie spotkania stacjonarnego przedstawiono prezentację dotyczącą przebiegu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035. Omówiono także poszczególne etapy pracy nad dokumentem. Uczestnikom spotkania przekazano informację dot. sposobu zgłaszania uwag.

4. Spotkania informacyjnego w formie online, które odbyło się 13 kwietnia 2026 r. o godz. 14:00.

W trakcie spotkania online przedstawiono prezentację dotyczącą przebiegu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035. Omówiono także etapy pracy nad dokumentem. Uczestnikom spotkania przekazano także informację dot. sposobu zgłaszania uwag.

5. Ankiety w formie elektronicznej, która była dostępna pod linkiem:

<https://gprjlopinie.webankieta.pl/>.

W ankiecie uczestniczyło 3 respondentów. Pomimo udostępnienia interesariuszom możliwości wyrażenia opinii dotyczących GPR (w formie zgodnej z ustawą o rewitalizacji) i szerokiego informowania o możliwości wypełnienia ankiety, zainteresowanie udziałem w badaniu było niskie. Biorąc pod uwagę potencjalną liczbę respondentów, czyli szerokie grono interesariuszy, wyników badania nie można uznać za reprezentatywne, należy traktować je wyłącznie jako materiał poglądowy.

W trakcie konsultacji społecznych nie zgłoszono żadnych uwag do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035.

Ankieta, udostępniona w formie elektronicznej i skierowana do interesariuszy miała na celu zebranie opinii na temat projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035. W ankiecie uczestniczyło 3 respondentów, którzy wyrazili swoje opinie na temat projektu GPR. Podsumowanie wyników ankiety stanowi Załącznik nr 1 do raportu z przebiegu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035.

Z przeprowadzonych w ramach konsultacji czynności sporządzono protokół dokumentujący przebieg podjętych w ramach procesu konsultacji społecznych czynności. Protokół stanowi Załącznik nr 2 do raportu z przebiegu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035.

Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035 został opublikowany na stronie <https://bip.jelcz-laskowice.pl/m,3253,gminny-program-rewitalizacji.html> oraz na żądanie osób zainteresowanych jest udostępniany w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice.

10.4. Uspołecznienie procesu rewitalizacji

Proces rewitalizacji na terenie gminy Jelcz-Laskowice został zaprojektowany, jest i będzie realizowany ze szczególnym uwzględnieniem zasady partnerstwa i partycypacji. Współpraca ze wszystkimi zdefiniowanymi grupami interesariuszy rewitalizacji będzie realizowana na każdym etapie procesu rewitalizacji. W poniższej tabeli scharakteryzowane zostały różne formy partycypacji wykorzystywane na poszczególnych etapach procesu.

Tabela 35. Partycypacja społeczna na każdym etapie procesu rewitalizacji

Poziom partycypacji	Forma partycypacji	Do momentu zatwierdzenia GPR		Po zatwierdzeniu GPR
		Diagnoza	Programowanie	Wdrażanie i monitoring
Informowanie	Działania edukacyjne i informacyjne o procesie rewitalizacji	Aktualne informacje o prowadzonych działaniach i postępach w procesie rewitalizacji na stronie internetowej gminy		
		Informowanie o procesie rewitalizacji, spotkania informacyjne		Publikacja sprawozdań monitoringowych oraz raportów ewaluacyjnych

Poziom partycypacji	Forma partycypacji	Do momentu zatwierdzenia GPR		Po zatwierdzeniu GPR
		Diagnoza	Programowanie	Wdrażanie i monitoring
Konsultowanie	Badanie ankietowe	Wskazywanie problemów i potencjałów występujących na OR	Wskazywanie pożądaných celów i kierunków działań rewitalizacyjnych	Ocena realizacji procesu rewitalizacji
	Zgłaszanie uwag i opinii	Zgłaszanie uwag i opinii dot. propozycji wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	Zgłaszanie uwag i opinii dot. projektu GPR	Zgłaszanie uwag i opinii dot. proponowanych modyfikacji GPR
Uczestnictwo	Projekty	Nie dot.	Zgłaszanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Przekazywanie danych i informacji na temat realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłaszanie propozycji nowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	Warsztaty	Diagnozowanie problemów występujących na OR	Definiowanie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych	Nie dot.
	Komitet Rewitalizacji	Nie dot.	Nie dot.	Opiniowanie projektu rocznego sprawozdania monitoringowego Opiniowanie propozycji modyfikacji GPR Opiniowanie projektu stanowiska gminy do rekomendacji zawartych w częściowym i końcowym raporcie ewaluacyjnym

Źródło: opracowanie własne.

Prace nad przygotowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice przebiegały we współpracy z wszystkimi zdefiniowanymi grupami interesariuszy procesu rewitalizacji. Dotychczas wykorzystane różnorodne formy partycypacji społecznej zapewniły udział różnych grup interesariuszy w pierwszych dwóch etapach (diagnozowania i programowania) tego procesu.

Tabela 36. Uspółcześnienie procesu przygotowania GPR

Data	Forma partycypacji	Grupa interesariuszy	Cel	Źródło dokumentujące
19.06.2025 r. – 24.07.2025 r.	Konsultacje dot. delimitacji obszarów	Wszyscy interesariusze	Zgłaszanie uwag i opinii dot. delimitacji obszarów	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych

Data	Forma partycypacji	Grupa interesariuszy	Cel	Źródło dokumentujące
10.07.2025 r.	Spotkanie informacyjne w formie stacjonarnej	Wszyscy interesariusze	Omówienie delimitacji obszarów oraz sposobu zgłaszania uwag	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych
16.07.2025 r.	Spotkanie informacyjne w formie online	Wszyscy interesariusze	Omówienie delimitacji obszarów oraz sposobu zgłaszania uwag	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych
20.10.2025 r. – 01.12.2025 r.	Zgłaszanie propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych	Wszyscy interesariusze	Weryfikacja i umieszczenie projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w GPR	Zestawienie projektów z systemu
26.11.2025 r.	Warsztaty	Przedstawiciele interesariuszy	Diagnozowanie problemów występujących na OR	Lista obecności
14.01.2026 r.	Warsztaty	Przedstawiciele interesariuszy	Definiowanie celów i kierunków działań rewitalizacyjnych	Lista obecności
30.03.2026 r. – 04.05.2026 r.	Konsultacje projektu GPR	Wszyscy interesariusze	Zgłaszanie uwag i opinii dot. projektu GPR	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych
30.03.2026 r. – 04.05.2026 r.	Konsultacje zasad wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji	Wszyscy interesariusze	Zgłaszanie uwag i opinii dot. zasad wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych
9.04.2026 r.	Spotkanie informacyjne w formie stacjonarnej	Wszyscy interesariusze	Omówienie projektu GPR oraz sposobu zgłaszania uwag	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych
9.04.2026 r.	Spotkanie informacyjne w formie stacjonarnej	Wszyscy interesariusze	Omówienie zasad wyznaczania składu i działania Komitetu Rewitalizacji oraz sposobu zgłaszania uwag	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych
13.04.2026 r.	Spotkanie informacyjne w formie online	Wszyscy interesariusze	Omówienie projektu GPR oraz sposobu zgłaszania uwag	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych
13.04.2026 r.	Spotkanie informacyjne w formie online	Wszyscy interesariusze	Omówienie zasad wyznaczania składu i działania Komitetu Rewitalizacji oraz sposobu zgłaszania uwag	Raport z przebiegu procesu konsultacji społecznych

Źródło: opracowanie własne.

10.5. Opiniowanie GPR przez podmioty wymienione w art. 17 ust. 2 pkt 4a i 4b ustawy o rewitalizacji

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4a i 4b ustawy o rewitalizacji, Burmistrz Jelcza-Laskowice w dniu 25 marca 2026 r. wystąpił do 26 podmiotów wyszczególnionych ww. punkcie ustawy, z prośbą o wydanie opinii w zakresie swojej własności rzeczowej lub miejscowej, dotyczącej projektu *Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035*.

Termin na przedstawienie opinii został wyznaczony zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy o rewitalizacji. Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy o rewitalizacji nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie uważa się za równoznaczne z pozytywnym zaopiniowaniem projektu gminnego programu rewitalizacji. W przypadku podmiotów, które nie przedstawiły opinii w wyznaczonym terminie, projekt Gminnego Programu Rewitalizacji uznaje się za pozytywnie zaopiniowany.

W wyznaczonym terminie wpłynęło 9 pism opiniujących projekt Gminnego Programu Rewitalizacji. Szczegółowe zestawienie poszczególnych opinii wraz z odniesieniem zostało przedstawione poniżej.

Tabela 37. Zestawienie opinii i uwag do projektu GPR przestanych przez instytucje wskazane w art. 17 ust. 2 pkt 4a i 4b ustawy o rewitalizacji

Lp.	Instytucja	Opinie/uwagi	Odniesienie do uwag
1.	Starostwo Powiatowe w Oławie ul. 3 Maja 1, 55-200 Oława	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
2.	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Departament Gospodarki i Promocji Wydział Rozwoju Regionalnego ul. Walońska 3-5, 50-413 Wrocław	[...] pozytywnie zaopiniował projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035 w zakresie zgodności z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego oraz Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030.	Nie dotyczy.
3.	Wojewoda Dolnośląski pl. Powstańców Warszawy 1, 50-153 Wrocław	[...] opiniuję pozytywnie projekt Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego, określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2026 r. poz. 399).	Nie dotyczy.
4.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Oławie ul. Chrobrego 17, 55-200 Oława	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
5.	Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna we Wrocławiu ul. Marii Curie-Skłodowskiej 73, 50-950 Wrocław	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
6.	Krajowy Zasób Nieruchomości ul. Nowy Świat 19, 00-029 Warszawa	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.

Lp.	Instytucja	Opinie/uwagi	Odniesienie do uwag
7.	Ośrodek Zamiejscowy we Wrocławiu Centralnego Wojskowego Centrum Rekrutacji Szef Ośrodka płk Grzegorz Kopczyk ul. Obornicka 130, 50-984 Wrocław	[...] opiniuje pozytywnie oraz nie wnosi dodatkowych uwag i wniosków do projektu „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035”.	Nie dotyczy.
8.	Delegatura Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego we Wrocławiu ul. Druckiego-Lubeckiego 2, 50-036 Wrocław	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
9.	Dolnośląska Służba Dróg i Kolei we Wrocławiu ul. Krakowska 28, 50-425 Wrocław	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
10.	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków we Wrocławiu ul. Władysława Łokietka 11, 50-243 Wrocław	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
11.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu ul. Jana Długosza 68, 51-162 Wrocław	[...] przedstawiony projekt „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035”, opiniuję bez uwag w zakresie form ochrony przyrody.	Nie dotyczy.
12.	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej we Wrocławiu ul. Norwida 34, 50-950 Wrocław	Decyzją Nr 273/RPP/G-354/2026 z dnia 29 kwietnia 2026 r. uzgodnił projekt gminnego programu rewitalizacji jw. w zakresie terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Ponadto, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie zwrócił się, w trybie art. 166 ust. 4 pkt 1 ustawy, do Ministra Infrastruktury o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035, przedłożonego do uzgodnienia w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. Po przeanalizowaniu przekazanej dokumentacji Minister Infrastruktury opiniuje powyższy projekt pozytywnie.	Nie dotyczy.

Lp.	Instytucja	Opinie/uwagi	Odniesienie do uwag
13.	Tauron Dystrybucja S.A. ul. Podgórska 25A, 31-035 Kraków	[...] projekt „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035” opiniujemy bez uwag.	Nie dotyczy.
14.	Orange Polska Hurt Infrastruktura i Serwis Usług Zarządzania Zasobami Infrastruktury i Obsługi Klienta al. 29 Listopada 20, 31-401 Kraków	[...] opiniuje pozytywnie przedstawiony projekt Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035, z uwagą: – w przypadku wystąpienia kolizji z istniejącymi urządzeniami telekomunikacyjnymi naszej własności należy wystąpić do ORANGE POLSKA o wydanie warunków technicznych na ich zabezpieczenie lub przełożenie.	Uwagi zostały przyjęte do wiadomości. Z uwagi na fakt, iż GPR nie zawiera tego typu informacji, treść dokumentu nie została zmieniona.
15.	Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy we Wrocławiu ul. Ziębicka 44, 50-507 Wrocław	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
16.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad we Wrocławiu ul. Powstańców Śląskich 186, 53-139 Wrocław	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
17.	Dyrektor Oddziału Gospodarowania Nieruchomościami PKP S.A. we Wrocławiu ul. Joannitów 13, 50-525 Wrocław	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
18.	Zakład Linii Kolejowych PKP PLK S.A. we Wrocławiu ul. Joannitów 13, 50-525 Wrocław	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
19.	Gminna Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna w Jelczu-Laskowicach ul. Wincentego Witosa 24, 55-230 Jelcz-Laskowice	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
20.	Powiatowy Zarząd Drogowy w Oławie plac Zamkowy 18, 55-200 Oława	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
21.	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Techników 8, 55-230 Jelcz-Laskowice	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.

Lp.	Instytucja	Opinie/uwagi	Odniesienie do uwag
22.	Nadodrzański Oddział Straży Granicznej ul. Poprzeczna 1, 66-600 Krosno Odrzańskie	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
23.	Komenda Powiatowa Policji w Oławie ul. Kopernika 1. 55-200 Oława	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
24.	Nadleśnictwo Oława ul. 1 Maja 4, 55-200 Oława	Brak odpowiedzi.	Nie dotyczy.
25.	Okręgowy Urząd Górniczy we Wrocławiu ul. Kotlarska 41, 50-151 Wrocław	[...] w zakresie zagospodarowania terenów górniczych, działając na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 4 lit. b tiret 4 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278), nie wnoszę uwag do przedłożonego Programu.	Nie dotyczy.
26.	Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego Ul. Wybrzeże Juliusza Słowackiego 12-14, 50-406 Wrocław	Uzasadnienie Zgodnie z art. 110a ust. 1 Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2025, poz. 647 t.j. ze zm.) starosta prowadzi obserwację terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów, na których występują te ruchy, a także rejestr zawierający informacje o tych terenach.	Nie dotyczy. Pismo zostało przekazane do Starosty Powiatu Oławskiego. W przedmiotowej sprawie nie wpłynęło stanowisko.

Źródło: opracowanie własne.

10.6. Opis procedury Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko

Dnia 25 marca 2026 r. Burmistrz Jelcza-Laskowic zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie stwierdzenia braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. „Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 23 kwietnia 2026 r., WSl.411.2.44.2026.ER, mając na względzie charakter działań wskazanych w przedłożonym projekcie dokumentu, a także mając na względzie uwarunkowania, o których mowa w art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r. poz. 1112) przychylił się do stanowiska organu opracowującego projekt dokumentu o braku konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu ww. dokumentu.

11. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

11.1. Monitoring i ewaluacja

Opis podstawowych celów i założeń dot. monitoringu i ewaluacji GPR

1. Monitorowanie realizacji GPR to ciągły i systematyczny proces zbierania i analizowania danych ilościowych oraz jakościowych, który umożliwia opisanie aktualnego stanu realizacji GPR. Polega na bieżącej obserwacji postępu finansowo-rzeczowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych, która pozwala ocenić stan zaawansowania realizacji ww. przedsięwzięć oraz stwierdzić, czy są realizowane zgodnie z założeniami, jakie zostały przyjęte na etapie ich planowania. Celem monitorowania jest więc określenie postępu rzeczowo-finansowego przedsięwzięć rewitalizacyjnych i zapewnienie zgodności ich realizacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami.
2. Monitorowanie GPR jest procesem bieżącym i prowadzone jest przez cały okres wdrażania GPR.
3. Podstawowymi narzędziami służącymi monitorowaniu GPR są coroczne sprawozdania monitoringowe.
4. Monitoring prowadzony jest przede wszystkim z wykorzystaniem wskaźników produktu i rezultatu umożliwiających szybki pomiar stopnia zaawansowania realizacji projektów rewitalizacyjnych oraz ich zgodności z planowanymi założeniami.
5. Ewaluacja to proces zbierania, a następnie analizowania wiarygodnych informacji i danych dotyczących zarówno realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (np. w aspekcie rzeczowym i finansowym), jak również dotyczących obszaru rewitalizowanego (przy uwzględnieniu dostępności danych statystycznych). Jej celem jest ocena skuteczności i efektywności działań rewitalizacyjnych (w tym przede wszystkim przedsięwzięć rewitalizacyjnych), w odniesieniu do założonych celów GPR, która stanowi podstawę dla ewentualnych działań korygujących, usprawniających, aktualizujących oraz do lepszego zrozumienia samego procesu rewitalizacji.
6. Podstawowymi narzędziami służącymi ewaluacji GPR są raporty ewaluacyjne: częściowy sporządzany w roku następującym po roku, w którym upływa połowa okresu obowiązywania GPR i raport ewaluacyjny końcowy, sporządzany w roku następującym po roku zakończenia obowiązywania GPR.
7. Ocena skuteczności i efektywności działań rewitalizacyjnych prowadzona jest przede wszystkim w oparciu o mierniki rozwoju, umożliwiające szybki i wiarygodny pomiar stopnia realizacji założonych celów GPR.
8. W proces monitorowania i ewaluacji GPR zaangażowane są podmioty określone w podrozdziale 9.1. *Struktura zarządzania*.

Opis procedury monitoringu GPR – sprawozdanie monitoringowe

1. Za koordynację procesu monitorowania GPR odpowiada właściwa komórka Urzędu Miejskiego w Jelczu-Laskowicach odpowiedzialna za rewitalizację. Do jej zadań należy m.in.:
 - a. Bieżąca współpraca z podmiotami/osobami realizującymi przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
 - b. Przygotowanie sprawozdania monitoringowego,
 - c. Zorganizowanie posiedzenia Komitetu Rewitalizacji w sprawie zaopiniowania sprawozdania monitoringowego.

2. Projekt rocznego sprawozdania monitoringowego przygotowany jest i opiniowany do końca kwietnia danego roku i obejmuje swoim zakresem poprzedni rok kalendarzowy (pierwsze roczne sprawozdanie monitoringowe obejmuje okres od przyjęcia GPR do końca roku kalendarzowego następującego po roku, w którym GPR został przyjęty).
3. Projekt rocznego sprawozdania monitoringowego opracowywany jest w oparciu o dane i informacje przekazywane m.in. przez podmioty/osoby realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne.
4. Podmioty/osoby realizujące, przedsięwzięcia rewitalizacyjne zobowiązane są przekazać do właściwej komórki urzędu odpowiedzialnej za rewitalizację niezbędne informacje. Informacje przekazywane są do końca stycznia danego roku i przedstawiają stan na 31 grudnia roku poprzedniego.
5. Właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację może wezwać podmioty/osoby realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne do przedstawienia dodatkowych informacji oraz wyjaśnień.
6. Właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację analizuje informacje przekazywane przez podmioty/osoby realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne, w tym w zakresie postępu rzeczowo-finansowego projektów rewitalizacyjnych oraz ich zgodności z wcześniej zatwierdzonymi założeniami w GPR, dotyczącymi co najmniej możliwości i terminu ich realizacji oraz zakładanych wartości docelowych wskaźników produktu/ rezultatu, a następnie przygotowuje projekt rocznego sprawozdania monitoringowego.
7. Projekt rocznego sprawozdania monitoringowego zawiera co najmniej:
 - a. Ocenę stopnia zaawansowania wdrażania GPR (narastająco), sporządzoną w oparciu o poziom osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu przez przedsięwzięcia rewitalizacyjne.
 - b. Rekomendacje odnośnie:
 - Konieczności/braku konieczności ponowienia naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu wpisania nowych projektów rewitalizacyjnych do GPR, w następstwie m.in. oceny, o której mowa w pkt 7 ppkt a),
 - Konieczności/braku konieczności wykreślenia przedsięwzięć rewitalizacyjnych umieszczonych w GPR.
8. Projekt rocznego sprawozdania monitoringowego przedkładany jest pod obrady Komitetu Rewitalizacji w celu jego zaopiniowania.
9. Komitet Rewitalizacji może zaopiniować projekt rocznego sprawozdania monitoringowego:
 - a. Pozytywnie bez zastrzeżeń,
 - b. Pozytywnie z jednoczesnym zgłoszeniem uwag,
 - c. Negatywnie z jednoczesnym zgłoszeniem uwag.
10. Zaopiniowany projekt rocznego sprawozdania monitoringowego przedkładany jest do zatwierdzenia Burmistrzowi, w tym również w zakresie uwzględnienia/ nieuwzględnienia w nim uwag, o których mowa w pkt 9 ppkt b) albo c). Opinia Komitetu Rewitalizacji nie jest dla Burmistrza wiążąca.

11. Zatwierdzone sprawozdanie monitoringowe za dany rok przedkładać jest do wiadomości Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach oraz publikowane co najmniej na stronie internetowej gminy, w terminie do 30 czerwca roku, w którym zostało zatwierdzone.

Opis procedury ewaluacji GPR – raport ewaluacyjny

1. Za koordynację procesu ewaluacji GPR odpowiada właściwa komórka urzędu odpowiedzialna za rewitalizację. Do jej zadań należy m.in.:
 - a. Zlecenie podmiotowi zewnętrznemu przygotowania raportu ewaluacyjnego częściowego oraz raportu ewaluacyjnego końcowego oraz ich odbiór,
 - b. Bieżąca współpraca z ewaluatorem,
 - c. Przygotowanie stanowiska gminy do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym częściowym oraz raporcie ewaluacyjnym końcowym,
 - d. Zorganizowanie posiedzenia Komitetu Rewitalizacji w sprawie zaopiniowania przygotowanego stanowiska gminy do rekomendacji zawartych w ww. raportach ewaluacyjnych.
2. Raport ewaluacyjny częściowy oraz raport ewaluacyjny końcowy przygotowują się do końca sierpnia danego roku, w którym powinien zostać opracowany.
3. Raport ewaluacyjny częściowy oraz raport ewaluacyjny końcowy zawierają co najmniej:
 - a. Ocenę stopnia zaawansowania wdrażania GPR, sporządzoną w oparciu o poziom osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu przez przedsięwzięcia rewitalizacyjne oraz ocenę ich zgodności z założeniami w GPR;
 - b. Ocenę skuteczności i efektywności działań rewitalizacyjnych, w odniesieniu do założonych dla obszaru rewitalizowanego celów w GPR (tj. poprawy sytuacji na obszarach rewitalizacji), w oparciu o obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.
 - c. Rekomendacje dotyczące konieczności podjęcia działań korygujących, usprawniających, aktualizujących.
4. Projekt stanowiska Burmistrza Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym częściowym oraz raporcie ewaluacyjnym końcowym przygotowują jest przez właściwą komórkę urzędu odpowiedzialną za rewitalizację.
5. Projekt stanowiska do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym przedkładać jest pod obrady Komitetu Rewitalizacji w celu jego zaopiniowania do końca października danego roku, w którym został przygotowany raport ewaluacyjny.
6. Komitet Rewitalizacji może zaopiniować projekt stanowiska Burmistrza Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym:
 - a. Pozytywnie bez zastrzeżeń;
 - b. Pozytywnie z jednoczesnym zgłoszeniem uwag;
 - c. Negatywnie z jednoczesnym zgłoszeniem uwag.
7. Zaopiniowany projekt stanowiska do rekomendacji zawartych w raporcie ewaluacyjnym przedkładać jest do zatwierdzenia Burmistrzowi Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, w tym również w zakresie uwzględnienia/nieuwzględnienia zawartych w nim uwag.

Raport ewaluacyjny częściowy oraz raport ewaluacyjny końcowy wraz ze stanowiskiem Burmistrza Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice do zawartych w nich rekomendacji, przedkładane są do wiadomości Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach oraz publikowane, co najmniej na stronie internetowej gminy w terminie do 31 grudnia roku, którym zostały opracowane.

11.2. System wprowadzania modyfikacji GPR

1. Główną podstawą dla wprowadzenia modyfikacji GPR są:
 - a. Zmiany w systemie rewitalizacji w Polsce wynikające np. ze zmiany Ustawy o rewitalizacji,
 - b. Rekomendacje zawarte w zatwierdzonym sprawozdaniu monitoringowym lub raporcie ewaluacyjnym,
 - c. Konieczność wprowadzenia nowych zadań do GPR.
2. Inicjatorem modyfikacji i zmian mogą być wszystkie podmioty określone w podrozdziale „Struktura zarządzania”. Za koordynację procesu wprowadzania modyfikacji i zmian w ramach GPR odpowiada właściwa komórka Urzędu Miejskiego w Jelczu-Laskowicach odpowiedzialna za rewitalizację.
3. Wprowadzanie modyfikacji w ramach GPR przebiega zgodnie z przepisami obowiązującymi na moment dokonywania zmian.

11.3. Harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

Prace związane z „Gminnym Programem Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035” obejmują łącznie 12 lat (lata 2024-2035) i podzielone są na dwa okresy: I – obejmujący lata 2027-2030 oraz II – obejmujący lata 2031-2035.

Tabela 38. Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji

Programowanie i okres uruchamiania GPR 2024-2026	I okres wdrażania GPR 2027-2030	II okres wdrażania GPR 2031-2035
Diagnoza i wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Opracowanie i przyjęcie GPR. Opracowanie szczegółowego harmonogramu na lata 2027-2030.	Monitorowanie i ocena realizacji. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2027-2030. W 2030 r. – opracowanie harmonogramu na lata 2031-2035. Ewaluacja śródkresowa realizacji GPR, wnioski i modyfikacja.	Monitorowanie i ocena realizacji. Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych na lata 2031-2035. Ewaluacja końcowa realizacji GPR, wnioski do przygotowania kolejnego GPR.

Źródło: opracowanie własne.

12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach – programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Nie przewiduje się konieczności zmian w uchwałach definiujących politykę mieszkaniową gminy, o których mowa w art. 21 ust 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

13. Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 Ustawy o rewitalizacji (Komitet Rewitalizacji)

Nie stwierdzono konieczności wprowadzania zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 Ustawy o rewitalizacji (Komitet Rewitalizacji).

14. Wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania

Na obszarze rewitalizacji nie zostanie ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji.

15. Realizacja GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

15.1. Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy

W momencie zatwierdzania Gminnego Programu Rewitalizacji na terenie gminy Jelcz-Laskowice nie obowiązywał Plan Ogólny.

15.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji nie stwierdzono konieczności uchwalenia nowych lub zmiany planów zagospodarowania przestrzennego.

15.3. Miejskowy Plan Rewitalizacji

W toku prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji nie stwierdzono konieczności opracowania Miejscowego Planu Rewitalizacji.

15.4. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Mapa przedstawiająca podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzona w skali 1:5000 stanowi Załącznik 8. do niniejszego Programu.

Spis rysunków

Rysunek 1. Potożenie gminy Jelcz-Laskowice na tle województwa dolnośląskiego.....	5
Rysunek 2. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2023 r.	10
Rysunek 3. Metodologia identyfikacji miejscowości i ulic, na których występują zjawiska kryzysowe na przykładzie obszaru problemowego bezrobocia.....	20
Rysunek 4. Wypracowane propozycje rozwiązań, które mogłyby przyczynić się do zmniejszenia lub likwidacji problemów w sferze gospodarczej	35
Rysunek 5. Logika rewitalizacji	42
Rysunek 6. System zarządzania procesem rewitalizacji	60
Rysunek 7. Schemat partycypacji społecznej.....	63

Spis tabel

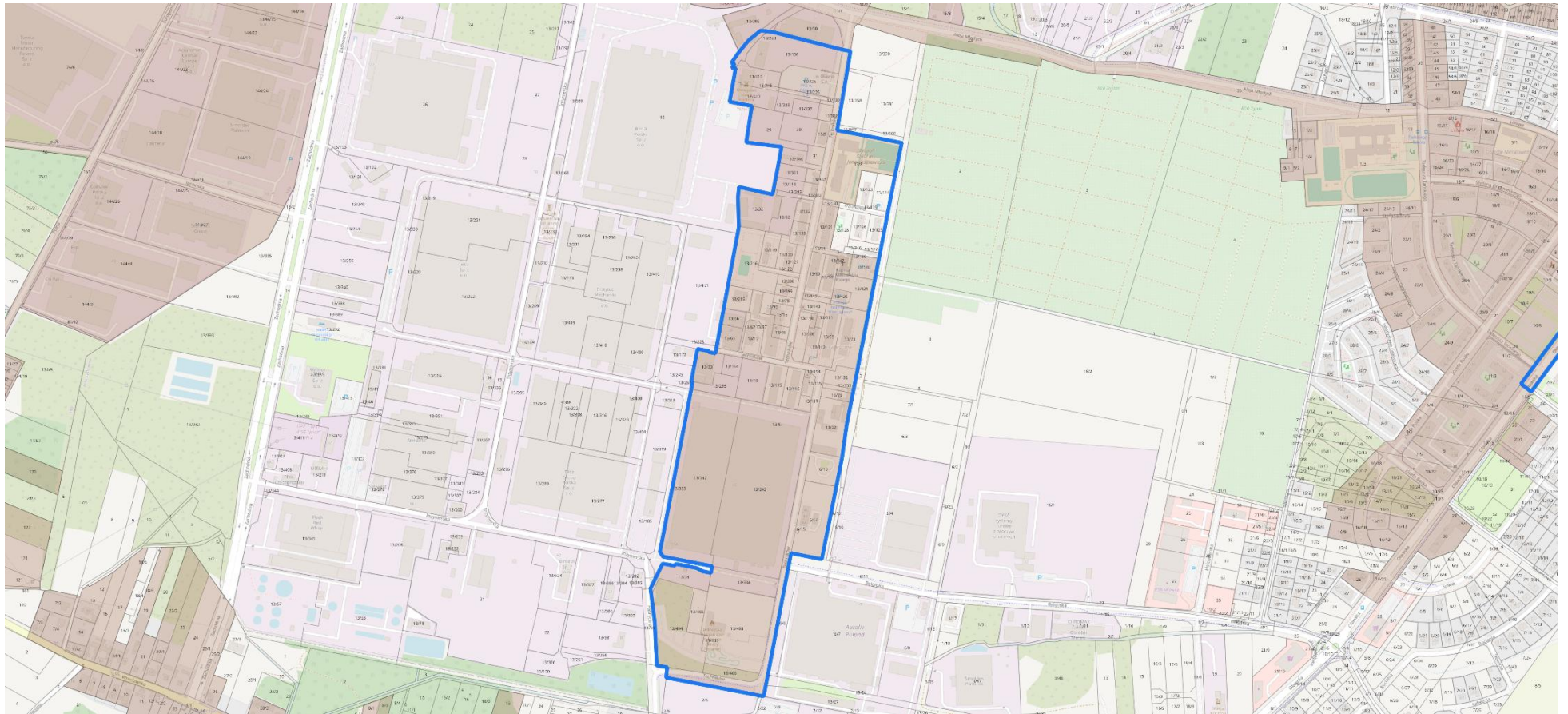
Tabela 1. Liczba ludności w latach 2021-2023 – stan na 31 grudnia.....	6
Tabela 2. Urodzenia żywe, zgony i przyrost naturalny na 1000 osób w latach 2021-2023	6
Tabela 3. Ruch migracyjny na 1000 osób w latach 2021-2023	7
Tabela 4. Współczynnik obciążenia demograficznego w latach 2021-2023.....	7
Tabela 5. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%].....	8
Tabela 6. Pomoc społeczna w latach 2021-2023	8
Tabela 7. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 ludności w latach 2019-2023	9
Tabela 8. Służba zdrowia w latach 2021-2023	10
Tabela 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Jelcz-Laskowice w latach 2021-2023.....	11
Tabela 10. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora kreatywnego w liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem w latach 2021-2023 [%]	11
Tabela 11. Wskaźniki przedsiębiorczości w latach 2021-2023.....	12
Tabela 12. Zmieszane odpady zebrane w ciągu roku w latach 2021-2023 [kg]	13
Tabela 13. Infrastruktura przedszkolna w latach 2021-2023.....	14
Tabela 14. Odsetek gospodarstw domowych korzystających z instalacji wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w latach 2021-2023 [%]	15
Tabela 15. Zasoby mieszkaniowe w latach 2021-2023	16
Tabela 16. Lista przykładowych mierników wykorzystywanych w celu identyfikacji występowania stanu kryzysowego w gminie Jelcz-Laskowice.....	19
Tabela 17. Przykładowa matryca obszarów problemowych.....	21
Tabela 18. Matryca identyfikująca występowanie stanu kryzysowego.....	25
Tabela 19. Weryfikacja kryterium wyznaczenia obszaru rewitalizacji w zakresie szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk	27
Tabela 20. Porównanie wartości mierników dla gminy i obszaru rewitalizacji.....	30
Tabela 21. Wyniki warsztatów konsultacyjnych – sfera społeczna	33
Tabela 22. Wyniki warsztatów konsultacyjnych – sfera gospodarcza	36
Tabela 23. Wyniki warsztatów konsultacyjnych – sfera infrastrukturalna	37
Tabela 24. Wyniki warsztatów konsultacyjnych – potencjały rozwojowe	40
Tabela 25. Kierunki działań realizujące Cel 1	44
Tabela 26. Kierunki działań realizujące Cel 2	46
Tabela 27. Kierunki działań realizujące Cel 3	49
Tabela 28. Matryca negatywnych zjawisk i celów rewitalizacyjnych	50
Tabela 29. Powiązania celów rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy	52
Tabela 30. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	54
Tabela 31. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	57

Tabela 32. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji gminy Jelcz-Laskowice.....	58
Tabela 33. Podsumowanie indykatywnych kosztów zarządzania GPR w okresie do 2035 r.....	60
Tabela 34. Analiza interesariuszy procesu rewitalizacji w gminie Jelcz-Laskowice	61
Tabela 35. Partycypacja społeczna na każdym etapie procesu rewitalizacji.....	67
Tabela 36. Uspołecznienie procesu przygotowania GPR	68
Tabela 37. Zestawienie opinii i uwag do projektu GPR przesłanych przez instytucje wskazane w art. 17 ust. 2 pkt 4a i 4b ustawy o rewitalizacji.....	70
Tabela 38. Ramowy harmonogram realizacji procesu rewitalizacji	77

Spis załączników

Załącznik 1. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji 1 – Jelcz-Laskowice	81
Załącznik 2. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji 2 – Jelcz-Laskowice	82
Załącznik 3. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji – Miłocice	83
Załącznik 4. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji – Piekary	84
Załącznik 5. Mapa pogładowa Obszaru Rewitalizacji – Wójcice	85
Załącznik 6. Wzór formularza projektu – przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	86
Załącznik 7. Lista planowanych, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	92
Załącznik 8. Mapa przedstawiająca podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji	98

Załącznik 1. Mapa poglądowa Obszaru Rewitalizacji 1 – Jelcz-Laskowice

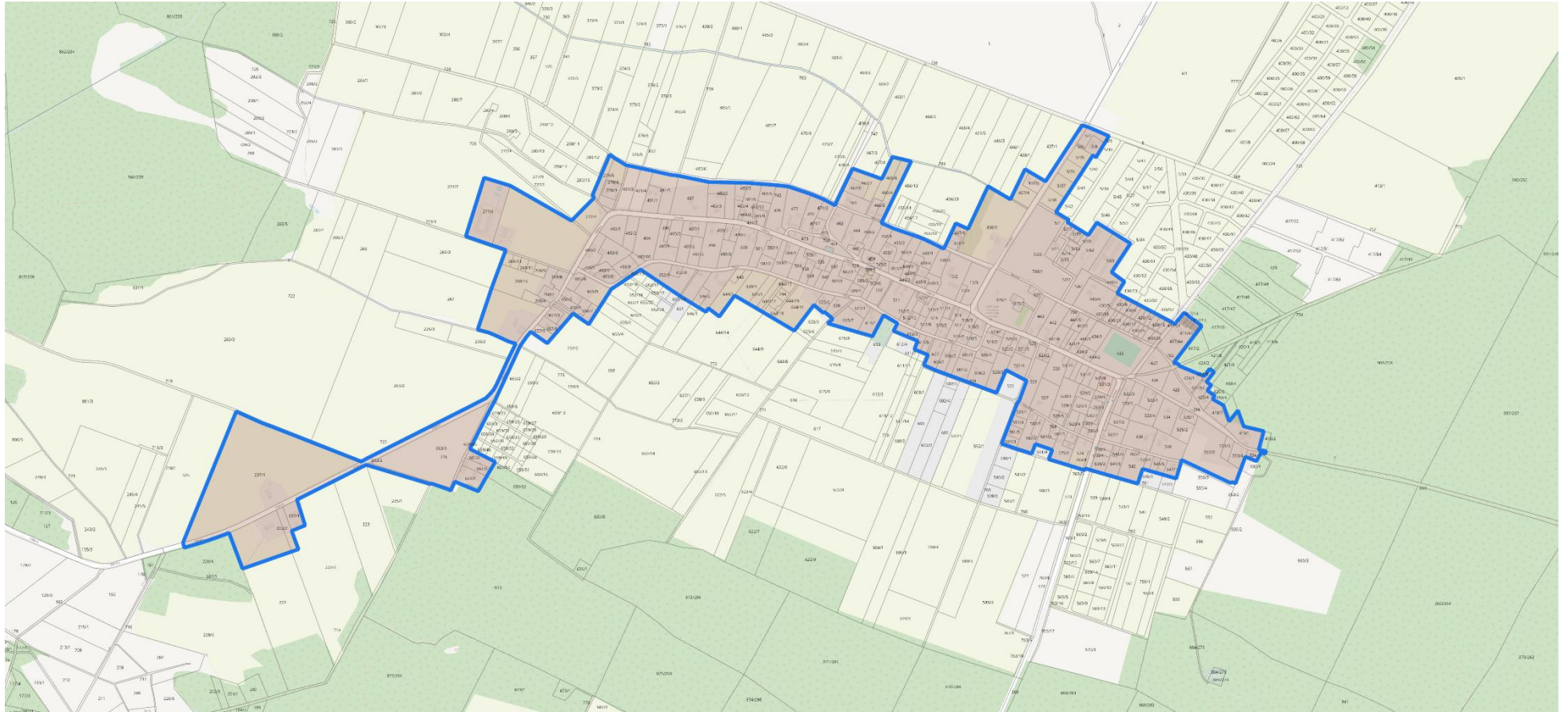
Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map.

Załącznik 2. Mapa pogłądowa Obszaru Rewitalizacji 2 – Jelcz-Laskowice

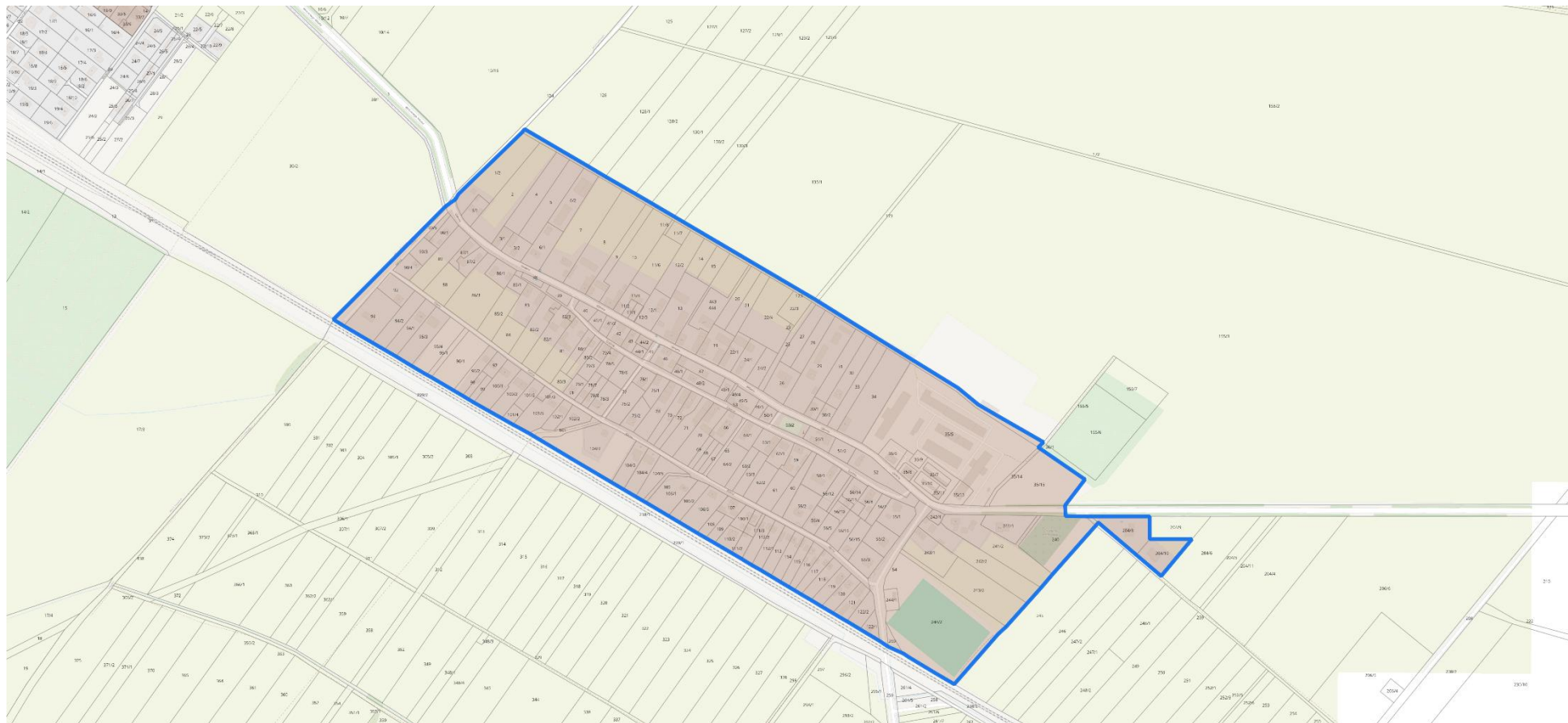
Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map.

Załącznik 3. Mapa poglądowa Obszaru Rewitalizacji – Mitocice

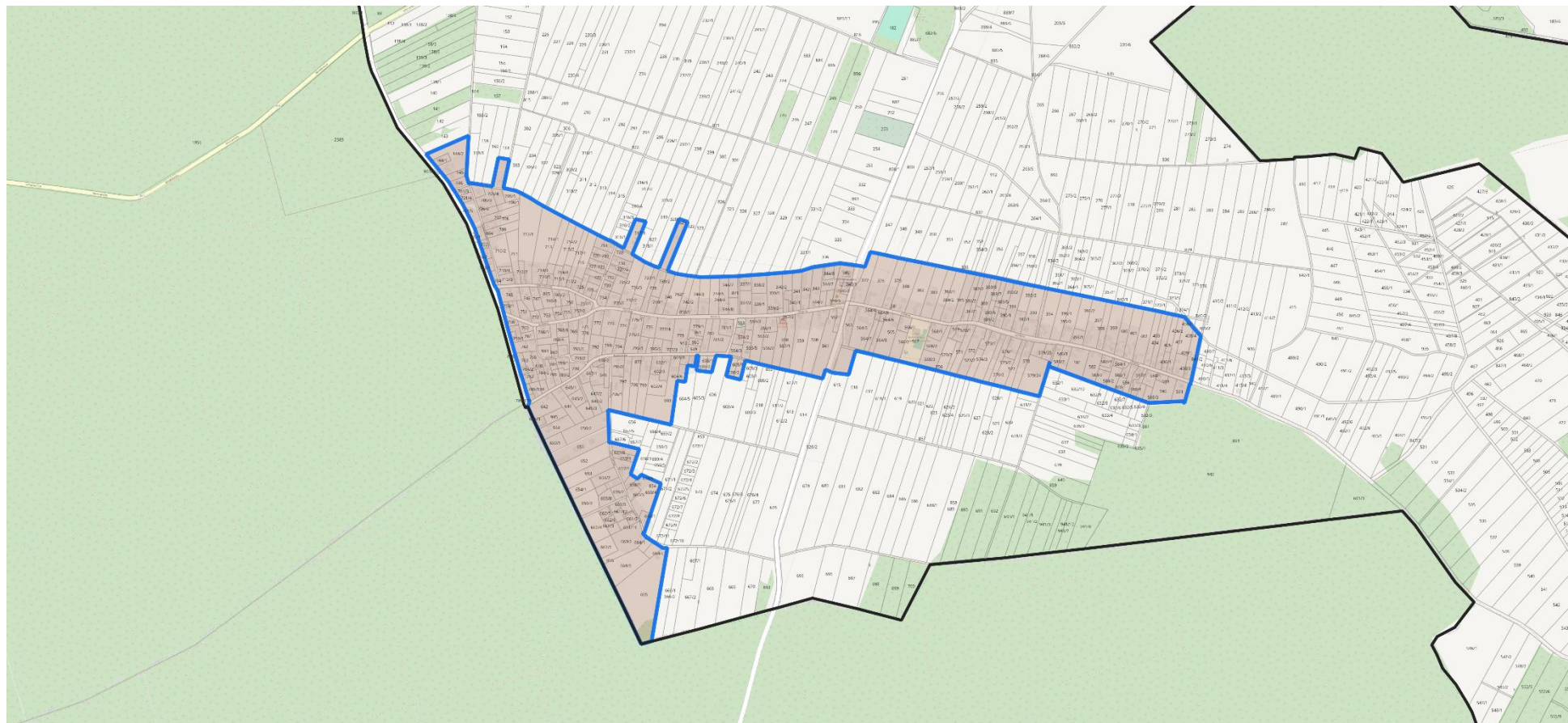
Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map.

Załącznik 4. Mapa poglądowa Obszaru Rewitalizacji – Piekary

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map.

Załącznik 5. Mapa poglądowa Obszaru Rewitalizacji – Wójcice

Źródło: opracowanie własne na podstawie Open Street Map.

Załącznik 6. Wzór formularza projektu – przedsięwzięcia rewitalizacyjnego

FORMULARZ PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO GPR JELCZ-LASKOWICE

Formularz przedsięwzięcia rewitalizacyjnego należy wypełnić zgodnie z instrukcją wypełniania zamieszczoną przy każdym pytaniu. Wypełniając formularz należy kierować się największą starannością (przedsięwzięcie powinno być dokładnie przemyślane i zaplanowane). Pytania obowiązkowe zostały oznaczone (*).

Formularz należy wypełnić formułując odpowiedzi zwięźle i rzeczowo opisujące elementy związane z projektem. Należy unikać nadmiernie obszernych opisów.

Wypełnianie formularza można przerwać w dowolnym czasie wykorzystując przycisk "Odtóż na później" znajdującym się w lewym dolnym narożniku strony. Wygenerowany link należy wykorzystać przy ponownym wypełnianiu ankiety.

Propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych można będzie zgłaszać w terminie do 01-12-2025 r.

W przypadku wycofania projektu przed upływem terminu zgłaszania przedsięwzięć rewitalizacyjnych należy skontaktować się z pracownikiem Urzędu Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice, przesyłając informację na wskazany adres e-mail: um.strategie@jelcz-laskowice.pl.

Po wysłaniu formularza przedsięwzięcia rewitalizacyjnego do systemu należy go pobrać w formie pdf. Link do pdf znajduje się w lewym dolnym narożniku strony z komunikatem o zakończeniu pracy.

1. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych*

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych do przeprowadzenia badań oraz analizy wyników tych badań, zgodnie z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 2135).

Odpowiedź "TAK" umożliwi zgłoszenie projektu do Gminnego Programu Rewitalizacji. Odpowiedź "NIE" zakończy wypełnianie Formularza ankiety projektu.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- TAK
 NIE

2. Zgoda w przypadku umieszczenia przedsięwzięcia rewitalizacyjnego będącego zadaniem podmiotu innego niż gmina w gminnym programie rewitalizacji*

Zamieszczenie w gminnym programie rewitalizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego, którego realizacja stanowi zadanie podmiotu innego niż gmina, wymaga zgody tego podmiotu. Odpowiedź "Podmiot inny niż gmina - nie wyrażam zgody" zakończy wypełnianie Formularza ankiety projektu.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- Gmina lub jednostka organizacyjna gminy
 Podmiot inny niż gmina - wyrażam zgodę
 Podmiot inny niż gmina - nie wyrażam zgody

3. Nazwa projektu*

Nazwa projektu powinna być krótka, zwięzła i jednoznaczna. Zaleca się, aby zawierała kluczowe informacje dotyczące planowanego przedsięwzięcia, w szczególności:

- lokalizację (np. nazwę miejscowości, dzielnicy lub osiedla),
- zakres rzeczowy projektu (np. remont, szkolenie, budowa, działania społeczne),
- grupę docelową – jeśli ma to zastosowanie (np. dzieci, seniorzy, osoby bezrobotne).

Unikaj ogólników oraz nadmiernie rozbudowanych i trudnych do zrozumienia nazw.

Dobrze sformułowana nazwa powinna jasno wskazywać, czego dotyczy projekt i dla kogo jest przeznaczony.

4. Dane Wnioskodawcy*

Należy wpisać pełną nazwę Wnioskodawcy zgodnie z aktualnym dokumentem stanowiącym podstawę jego funkcjonowania (np. statut, ustawa, uchwała powołująca właściwy organ). Wymagane jest również podanie aktualnych danych rejestrowych podmiotu, zgodnych ze stanem faktycznym i prawnym.

Nawa podmiotu: _____

Imię i nazwisko osoby do kontaktów: _____

Kod pocztowy: _____

Miejscowość: _____

Ulica / nr domu / nr lokalu: _____

telefon: _____

e-mail: _____

5. Czy projekt realizowany będzie w partnerstwie? *

Należy zaznaczyć odpowiednią opcję, wskazując, czy projekt będzie realizowany w partnerstwie. Partnerem jest podmiot, który współrealizuje projekt wspólnie z Wnioskodawcą na podstawie zawartej umowy o partnerstwie. Partner wnosi do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe oraz jest uprawniony do ponoszenia wydatków na równi z Wnioskodawcą.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- Tak
 Nie

6. Nazwa partnerów (jeśli dotyczy)

W przypadku realizacji projektu w partnerstwie należy podać pełną nazwę każdego z partnerów, zgodną z aktualnym dokumentem stanowiącym podstawę jego funkcjonowania (np. statut, ustawa, uchwała powołująca właściwy organ). Wskazane nazwy powinny odzwierciedlać oficjalne brzmienie podmiotów, zgodne z dokumentacją rejestrową oraz stanem faktycznym i prawnym.

7. Miejsce realizacji projektu (adres)*

Należy wskazać miejsce realizacji projektu — jeśli to możliwe, z dokładnością do pełnego adresu. W przypadku braku dokładnego adresu, należy podać możliwie precyzyjne dane lokalizacyjne (np. numer działki ewidencyjnej).

Miejscowość: -----

Kod pocztowy: -----

Ulica: -----

nr budynku: -----

nr działki: -----

8. Czy projekt będzie realizowany na obszarze objętym rewitalizacją? *

Proszę wskazać odpowiednią odpowiedź. Uwaga: projekty muszą być realizowane na obszarze wskazanym do rewitalizacji (poza obszarem mogą być realizowane projekty, jeżeli wynika to z ich specyfiki, np. inicjatywy społeczne skierowane na aktywizację zawodową mieszkańców obszaru rewitalizacji – **w takim wypadku należy przedstawić szczegółowe uzasadnienie w polu nr 9 formularza.**

- **Podobszar Rewitalizacji 1 – (OR1)** – obejmuje ulice w Jelcz-Laskowicach: Działkową, Techników,
- **Podobszar Rewitalizacji 2 – (OR2)** – obejmuje ulice w Jelcz-Laskowicach: Aleja Wolności, Garażowa, Mieszka I, Oławska nr parzyste 16-44, Partyzantów, Piastowska,
- **Podobszar Rewitalizacji 3 – (OR Miłocice),**
- **Podobszar Rewitalizacji 4 – (OR Piekary),**
- **Podobszar Rewitalizacji 5 – (OR Wójcice).**

Szczegółowa mapa wyznaczonego obszaru: **POBIERZ**.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- Tak
 Nie

9. Uzasadnienie realizacji przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji (jeśli dotyczy) *

Jeśli projekt nie będzie realizowany bezpośrednio na obszarze rewitalizacji, proszę szczegółowo uzasadnić, w jaki sposób jego realizacja przyczyni się do rozwiązania problemów występujących na obszarze rewitalizowanym oraz w jaki sposób będzie oddziaływać na mieszkańców tego obszaru.

Pole wymagane w przypadku, gdy projekt jest realizowany poza obszarem rewitalizacji.

10. Typ projektu*

Jeżeli projekt dotyczy kilku sfer, należy zaznaczyć sferę dominującą — tj. tę, która stanowi główny obszar interwencji, zwłaszcza pod względem kosztów realizacji:

Sfera społeczna (bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, wysoka liczba mieszkańców będąca osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym),

Sfera gospodarcza (niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),

Sfera środowiskowa (przekroczenia standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),

Sfera przestrzenno-funkcjonalna (niewystarczające wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niski poziomu obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),

Sfera techniczna (degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- sfera społeczna
- sfera gospodarcza
- sfera środowiskowa
- sfera przestrzenno-funkcjonalna
- sfera techniczna

11. Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia*

Należy zwięźle i rzeczowo opisać, z czego wynika potrzeba realizacji projektu.

W szczególności należy:

– wskazać **główny problem**, który projekt ma rozwiązać – **musi on być zgodny ze wskazaną wcześniej sferą (pole nr 9 formularza)**,

– opisać, w jaki sposób ten problem dotyka **bezpośrednich i pośrednich odbiorców** przedsięwzięcia (np. mieszkańców, podmioty gospodarcze, instytucje),

– przedstawić aktualne **potrzeby, niedogodności lub ograniczenia**, z jakimi borykają się odbiorcy w obszarze objętym projektem (np. w zakresie edukacji, pomocy społecznej, ochrony środowiska itp.),

– ocenić, czy obecna infrastruktura, wyposażenie lub dostępność usług (jeśli dotyczy) są wystarczające i funkcjonalne – ze szczególnym uwzględnieniem kwestii takich jak: dostępność, jakość usług, łatwość obsługi, uciążliwości dla użytkowników.

Opis powinien jasno wskazywać, **dłaczego realizacja projektu jest konieczna** oraz jakie konkretne problemy zostaną dzięki niemu rozwiązane.

12. Cel projektu*

Proszę w sposób zwięzły i konkretny określić główny cel realizowanego przedsięwzięcia (np. przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, poprawa jakości życia mieszkańców, podniesienie estetyki przestrzeni publicznej).

Cel główny projektu powinien:

- **wynikać bezpośrednio z problemu zdiagnozowanego w polu 11 formularza** – czyli odnosić się do konkretnej potrzeby lub trudności, którą projekt ma rozwiązać lub złagodzić,
- **opisywać stan docelowy**, czyli pożądaną sytuację, jaka ma zostać osiągnięta w wyniku realizacji projektu,
- **być spójny z zakresem zaplanowanych działań** – tzn. jasno wskazywać, jaki efekt zostanie osiągnięty dzięki realizowanym zadaniom.

Cel powinien być realny, mierzalny i możliwy do osiągnięcia w ramach projektu.

13. Zakres realizowanych zadań*

W tym polu należy wymienić i krótko opisać kluczowe zadania, które Wnioskodawca planuje zrealizować w ramach projektu. Zadania te powinny być logicznie i bezpośrednio powiązane z głównym celem projektu, a ich realizacja musi prowadzić do osiągnięcia zamierzonego efektu. Dobrze zaplanowane zadania powinny przyczyniać się do ograniczenia lub wyeliminowania problemów oraz negatywnych zjawisk wskazanych w opisie problemu (pole nr 11 formularza).

14. Prognozowane rezultaty*

Proszę wskazać przewidywane rezultaty realizacji przedsięwzięcia, czyli konkretne i mierzalne efekty, które zostaną osiągnięte dzięki realizacji projektu.

Rezultaty powinny być realistyczne, możliwe do osiągnięcia w ramach projektu oraz spójne z jego celem (**pole nr 12 formularza**) i zakresem działań (**pole nr 13 formularza**).

(np. Poprawa dostępności usług, Wzrost aktywności społecznej, Poprawa stanu technicznego infrastruktury)

15. Sposób oceny prognozowanych rezultatów – wskaźniki obowiązkowe*

Prognozowane rezultaty będą oceniane poprzez wskaźniki rezultatu. Proszę wskazać jakie wskaźniki rezultatu realizował będzie projekt oraz podać wartość.

Jeśli wskaźnik nie jest realizowany – należy wpisać wartość 0.

Jeśli wskaźnik jest realizowany – należy podać jego wartość docelową po zakończeniu realizacji projektu.

Zaznacz co najmniej 4 odpowiedzi

- Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji objęta projektem [osoby]:

- Powierzchnia terenów rewitalizowanych objętych projektem[ha]:

- Liczba budynków publicznych podanych rewitalizacji objętych projektem [szt.]:

- Liczba budynków prywatnych podanych rewitalizacji objętych projektem [szt.]:

16. Sposób oceny prognozowanych rezultatów – wskaźnik własny

Prognozowane rezultaty będą oceniane poprzez wskaźniki rezultatu. Proszę wskazać jakie wskaźniki rezultatu realizował będzie projekt oraz podać wartość.

Podanie wskaźnika nie jest obowiązkowe w przypadku, kiedy podano wartość docelową co najmniej jednego wskaźnika obowiązkowego. Nazwa wskaźnika [jednostka] – wartość.

17. Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania

Należy krótko scharakteryzować działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami (o ile dane te są możliwe do wskazania), które będą korzystały z produktów i rezultatów projektu.

18. Wskaż planowany rok rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia*

19. Wskaż planowany rok zakończenia realizacji przedsięwzięcia*

20. Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)*

Należy podać wartość przedsięwzięcia wyrażoną w zł.

21. Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia*

Przy wyborze krajowych lub zagranicznych środków pomocowych proszę o wskazanie źródła finansowania np. WFOŚ, PEFRON, Programy UE, itp.

Zaznacz kilka odpowiedzi

- Środki własne
- Krajowe środki pomocowe:

- Zagraniczne środki pomocowe:

22. Potwierdzenie prawdziwości informacji*

Wybierając odpowiedź "TAK" działając jako upoważniony przedstawiciel podmiotu zagaszającego projekt oświadczam, że informacje zawarte w niniejszym formularzu są zgodne ze stanem faktycznym i prawnym.

Wybór odpowiedzi "TAK" spowoduje zakończenie wypełniania formularza i zgłoszenie projektu do Programu Rewitalizacji.

Zaznacz tylko jedną odpowiedź

- TAK

Załącznik 7. Lista planowanych, podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa projektu	Dane wnioskodawcy	Projekt realizowany w partnerstwie	Miejsce realizacji projektu				Projekt realizowany na obszarze objętym rewitalizacją	Typ projektu	Cel Gminnego Programu Rewitalizacji	Kierunek działania	Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny prognozowanych rezultatów					Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Planowany rok rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia	Planowany rok zakończenia realizacji przedsięwzięcia	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia			
				Miejscowość	Kod pocztowy	Ulica	nr budynku									nr działki	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji (osoby)	Powierzchnia terenów rewitalizowanych objętych projektem [ha]	Liczba budynków publicznych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Liczba budynków prywatnych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]					Wskaźnik własny	Środki własne	Krajowe środki pomocowe	Zagraniczne środki pomocowe
1	Budowa windy zewnętrznej do budynku przy ul. Techników 22-24 w Jelczu-Laskowicach	Wspólnota Mieszkaniowa Techników 22-24 Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Techników	22-24	13/131	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Poprawi dostęp do mieszkań osobom starszym i z ograniczeniami ruchowymi.	Poprawa jakości życia mieszkańców.	Planujemy wykonanie dźwigu zewnętrznego który umożliwi dostęp mieszkańcom do swojego budynku. Poniżej główne działania jakie należy przeprowadzić: projektowanie, - uzyskanie pozwoleń na budowę, - zlecenie wykonania, - odbiór robót.	Zwiększenie dostępności i komfortu wszystkich mieszkańców budynku oraz wzrost aktywności dla osób obecnie wykluczonych.	208	0,2438	0	1			2027	2027	800 000	Tak	Gmina bądź środki zewnętrzne	Nie
2	Modernizacja i budowa miejsc składowania odpadów (boksy śmietnikowe) Jelcz-Laskowice osiedle Fabryczne	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Techników		13/128; 13/216; 13/143;13/73	Tak	sfera przestrzenno-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Niedostawianie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostawianie infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.	poprawa jakości życia mieszkańców i podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Wybudowanie lub dostarczenie gotowych rozwiązań do poprawnej segregacji odpadów.	Poprawa stanu technicznego infrastruktury.		876	6	4	11			2026	2028	1 000 000	Nie	Gmina bądź środki zewnętrzne	Nie
3	Kompleksowa Termomodernizacja budynków na osiedlu komunalnym w Jelczu-Laskowicach	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej - TBS Sp. z o.o.	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Wolności	40AB; 38AB; 36AB; 34AB	10/42; 10/43; 10/49	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynków mieszkalnych TBS.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja elewacji oraz wymiana stolarki okiennej i modernizacja balkonów.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną na EP o minimum 25%	224	0,7541	0	3			2026	2032	3 200 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji, Gmina	Nie
4	Termomodernizacja budynków mieszkalnych TBS	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej - TBS Sp. z o.o.	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Mieszka I	2-6; 8-12; 14-18; 20-24; 26-28	10/50; 10/55; 10/52; 10/56; 10/60	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Niska efektywność energetyczna budynków niekorzystnie wpływa na środowisko oraz jest uciążliwa dla mieszkańców.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja, wymiana stolarki i modernizacja balkonów.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną na EP o minimum 25%	393	1,4031	0	5			2028	2035	5 600 000	Tak	Fundusz termomodernizacji, Gmina	Nie
5	Termomodernizacja Wspólnoty Mieszkaniowej al. Wolności 1 Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Wolności 1A-B	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	al. Wolności	1AB	10/1	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku mieszkalnego.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	29	0,1329	0	1			2027	2027	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji, Gmina	Nie
6	Termomodernizacja budynku wspólnoty mieszkaniowej przy al. Wolności 3A-B w Jelczu-Laskowicach	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Wolności 3A-B	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	al. Wolności	3AB	10/2	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku Wspólnoty Mieszkaniowej	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	24	0,1343	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji, Gmina	Nie
7	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej al. Wolności 5AB Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Wolności 5A-B Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	al. Wolności	5AB	10/4	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku Wspólnoty Mieszkaniowej	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	27	0,1526	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji, Gmina	Nie
8	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej al. Wolności 7A-B Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Wolności 7A-B Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	al. Wolności	7AB	10/5	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku Wspólnoty Mieszkaniowej	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	25	0,1641	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
9	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej al. Wolności 9AB	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Wolności 9A-B Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	al. Wolności	9A-B	10/6	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku mieszkalnego.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	34	0,1365	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
10	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej al. Wolności 11A-B Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa Al. Wolności 11A-B Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	al. Wolności	11A-B	10/8	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku mieszkalnego.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	35	0,1288	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
11	Poprawa estetyki ul. Mieszka I w Jelczu-Laskowicach	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Mieszka I		10/46	Tak	sfera przestrzenno-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Poprawić estetykę części osiedla komunalnego i poznać przeszłość architektonicznych dla osób z ograniczeniami ruchowymi.	Poprawa jakości życia mieszkańców i podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Wymiana linii energetycznej napowietrznej na podziemną. Wykonanie parkingów wzdłuż drogi i likwidacja przeszkód dla osób z ograniczeniami ruchowymi. Wykonanie nasadzeń roślinności średniej wysokości.	Poprawa stany technicznego infrastruktury i zieleni.		530	2,25	0	10			2028	2030	800 000	Nie	Gmina bądź środki zewnętrzne	Nie
12	Remont dach budynku przy ul. Głównej 99 w Wójcicach, wraz z jego termomodernizacją	Wspólnota Mieszkaniowa Wójcice, ul. Główna 99	Nie	Wójcice	55-220	Główna	99	554/1	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku wraz z wymianą dachu.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Termomodernizacja budynku polegająca na wymianie dachu.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	8	0,0709	0	1			2027	2028	100 000	Tak	Gmina bądź środki zewnętrzne	Nie
13	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Piastowska 32-34 Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piastowska 32-34 Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Piastowska	32-34	10/15	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Kompleksowa Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	38	0,1252	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
14	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Piastowska 40-42 Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piastowska 40-42 Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Piastowska	40-42	10/13	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zwiększenie energooszczędności budynku wspólnoty mieszkaniowej.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Kompleksowa Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	34	0,1606	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
15	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Piastowska 44-46 Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piastowska 44-46 Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Piastowska	44-46	10/12	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zmniejszenie energochłonności budynku.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Kompleksowa Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	37	0,168	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
16	Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Piastowska 48-50 Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piastowska 48-50 Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Piastowska	48-50	10/11	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Zmniejszenie energochłonności budynku.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Kompleksowa Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%	28	0,1583	0	1			2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie

Lp.	Nazwa projektu	Dane wnioskodawcy	Projekt realizowany w partnerstwie	Miejsce realizacji projektu					Projekt realizowany na obszarze objętym rewitalizacją	Typ projektu	Cel Gminnego Programu Rewitalizacji	Kierunek działania	Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny prognozowanych rezultatów					Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Planowany rok rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia	Planowany rok zakończenia realizacji przedsięwzięcia	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia		
				Miejscowość	Kod pocztowy	Ulica	nr budynku	nr działki									Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoby]	Powierzchnia terenów rewitalizowanych objętych projektem [ha]	Liczba budynków publicznych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Liczba budynków prywatnych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Wskaźnik własny					Środki własne	Krajowe środki pomocowe	Zagraniczne środki pomocowe
17	Termomodernizacja budynku Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piastowska 52-54 Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piastowska 52-54 Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Piastowska	52-54	10/10	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Zmniejszenie energochłonności budynku mieszkalnego.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Kompleksowa Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	29	0,1285	0	1	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%		2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
18	Termomodernizacja budynku Wspólnota Mieszkaniowej ul. Piastowska 56-58 Jelcz-Laskowice	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Piastowska 56-58 Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Piastowska	56-58	10/9	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Zmniejszenie energochłonności budynku mieszkalnego.	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Kompleksowa Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	32	0,0886	0	1	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%		2027	2028	500 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
19	Termomodernizacja budynku Wspólnota Mieszkaniowej "ZACISZE" ul. Główna 34-34A Piekary	Wspólnota Mieszkaniowa "ZACISZE" ul. Główna 34-34A Piekary	Nie	Piekary	55-220	Główna	34-34A	35/13	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Termomodernizacja budynku Wspólnota Mieszkaniowej "Zacisze".	Poprawa jakości i kosztów życia mieszkańców oraz podniesienie estetyki przestrzeni publicznej.	Kompleksowa Termomodernizacja budynku.	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię pierwotną oraz poprawa estetyki.	11	0,0918	0	1	Zmniejszenie zapotrzebowania na EP o minimum 25%		2027	2028	300 000	Tak	Fundusz Termomodernizacji i Remontów, Gmina	Nie
20	Budowa budynków mieszkalnych TBS wraz z zagospodarowaniem terenu	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej - TBS Sp. z o.o.	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Techników		13/390;13/391	Tak	sfera przestrzenna-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Niewystarczająca ilość mieszkań na wynajem o ograniczonych czynszach.	Zwiększenie dostępności mieszkań na wynajem.	Budowa dwóch budynków mieszkalnych wraz z zagospodarowaniem terenu.	Zwiększenie dostępności mieszkań na wynajem.	100	2	0	0	48 lokali mieszkalnych i 4 usługowe		2027	2031	34 000 000	Tak	Fundusz dopłat, Gmina	Nie
21	Budowa Mieszkań Komunalnych na terenie gminy Jelcz-Laskowice	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Techników		13/390; 13/391	Tak	sfera przestrzenna-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Niewystarczająca liczba mieszkań komunalnych.	Zwiększenie dostępności mieszkań komunalnych.	Budowa 3 budynków mieszkalnych wraz z infrastrukturą techniczną i rekreacyjną.	Budowa 3 budynków mieszkalnych.	150	2	3	0	72 lokale mieszkalne		2026	2032	42 000 000	Tak	Fundusz dopłat lub inne środki zewnętrzne	Nie
22	Rewitalizacja centrum wsi Miłocice, obejmująca utwardzenie nawierzchni oraz rewitalizację skwerku przy skrzyżowaniu ulic Szkolnej i Główniej	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Miłocice	Nie	Miłocice	55-220			746, 461, 462	Tak	sfera przestrzenna-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.3. Rozwój infrastruktury społecznej, rekreacyjnej, kulturalnej, usługowej oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych OR	Wspomniane działki leżą w centrum wsi Miłocice. Jest to bardzo ważne dla mieszkańców miejsce, ponieważ bezpośrednio przy nich położone są: - Świątynia Wniebowstąpienia - miejsce spotkań i integracji mieszkańców podczas imprez społecznych i prywatnych, w lokalu tym mieści się Okręgowa Komisja Wyborcza. - Kościół - miejsce kultury. - Wielopokoleniowe Centrum Rozwoju - ośrodek kultury lokalnej, prowadzony przez Stowarzyszenie "Łączymy Pokolenia", dzięki umowie użyczenia zawartej z Gminą Jelcz-Laskowice. - Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jelczu - Laskowicach. Rewitalizacja tego obszaru powinna obejmować: 1. Utwardzenie drogi w obrębie działki 746 wraz z wyznaczeniem chodników prowadzących do Kościoła i budynku przy ul. Szkolnej 1 oraz miejsc parkingowych. Osoby korzystające z tych obiektów napotykać na problem braku utwardzonej nawierzchni i miejsc parkingowych. Błoto powstające w okresie jesienno-zimowym oraz dziury i kałuże znacznie obniżają estetykę tego miejsca a brak wyznaczonych miejsc parkingowych powoduje, że niszczyony jest teren zielony. 2. Rewitalizację położonego na działce 461 terenu zielonego. Teren zielony położony na działce 461 jest ścisłym centrum wsi i powinien być jego wizytówką. Jego rewitalizacja powinna obejmować: - nasadzenie młodych drzew (rosnące tam stare jesiony stopniowo obumierają) - utworzenie tzw. parku kieszonkowego - miejsca rekreacji, które swoim wyglądem poprawi estetykę centrum wsi a mieszkańcom da możliwość relaksu i odpoczynku (np. w oczekiwaniu na zajęcia w Centrum czy po mszach) oraz integracji. Nie zawsze jest ona bowiem możliwa w prywatnych ogrodach a przestrzeń wspólna jest niezastąpiona. Park powinien być dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. - utworzenie placu do street workout w ramach umożliwienia aktywnego spędzenia czasu na świeżym powietrzu dla młodych ludzi. - utworzenie toru pump truck na części działki graniczącej ze stawem przeciwpożarowym, w ramach umożliwienia aktywnego spędzenia czasu na świeżym powietrzu dla dzieci i młodzieży oraz aktywnych dorosłych. 3. Rewitalizacja stawu przeciwpożarowego położonego na działce 462. Staw wymaga oczyszczenia i naprawy betonowych brzegów. Realizacja projektu jest konieczna, ponieważ objęty nią obszar stanowi wizytówkę wsi oraz jej ważną funkcjonalnie część. Z obszaru tego korzysta wiele osób i poprawa jego estetyki wpłynie na postrzeganie wsi Miłocice jako obszaru dobrego do życia.	Celem projektu jest poprawa estetyki i funkcjonalności centrum wsi Miłocice oraz stworzenie przestrzeni do rekreacji dla mieszkańców z wszystkich grup wiekowych. Stanem docelowym jest: - utwardzona droga (ul. Szkolna, przy której mieszczą się Wielopokoleniowe Centrum Rozwoju, Biblioteka oraz Kościół) wraz z chodnikami dostosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych i miejscami parkingowymi, - zrewitalizowany skwer na działce 461 (gdzie mieścił się będzie park kieszonkowy dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, pump track i plac street workout) jako nowe miejsce rekreacji dla osób z wszystkich grup wiekowych, - wyremontowany staw przeciwpożarowy, który nie psuje estetyki centrum wsi.	1. Utwardzenie drogi w obrębie działki 746 oraz budowa chodników prowadzących do budynku przy ul. Szkolnej 1 i kościoła a także prywatnych posesji. Chodniki powinny być dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Konieczne jest wyznaczenie miejsc parkingowych. 2. Nasadzenie nowych drzew na działce 461. Istniejący tam starodrzew systematycznie obumiera. 3. Utworzenie na części działki 461 tzw. parku kieszonkowego - niewielkiej, estetycznie zagospodarowanej przestrzeni do odpoczynku i rekreacji, dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych. 4. Utworzenie na części działki 461 placu do street workout jako miejsca rekreacji dla młodzieży i aktywnych dorosłych. 5. Utworzenie na części działki 461 toru pump truck jako miejsca rekreacji dla dzieci, młodzieży i aktywnych dorosłych.	Rezultatem zaplanowanych działań będzie: - poprawa estetyki centrum wsi, - poprawa stanu technicznego infrastruktury i dostosowanie jej do potrzeb osób niepełnosprawnych, - stworzenie miejsca rekreacji dla wszystkich grup wiekowych mieszkańców, - poprawa oceny wsi Miłocice jako miejsca do życia.	600	0,7	0	0	Realizacja projektu umożliwi osobom ze szczególnymi potrzebami dostępność do budynku Wielopokoleniowego Centrum Rozwoju oraz Kościoła a także to parku kieszonkowego, który powstanie w ramach projektu. Osoby ze szczególnymi potrzebami są również wśród mieszkańców ul. Szkolnej.		2026	2035	300 000	Nie	PEFRON	Programy UE

Lp.	Nazwa projektu	Dane wnioskodawcy	Projekt realizowany w partnerstwie	Miejsce realizacji projektu					Projekt realizowany na obszarze objętym rewitalizacją	Typ projektu	Cel Gminnego Programu Rewitalizacji	Kierunek działania	Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny prognozowanych rezultatów					Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Planowany rok rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia	Planowany rok zakończenia realizacji przedsięwzięcia	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia			
				Miejscowość	Kod pocztowy	Ulica	nr budynku	nr działki									Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji objęta projektem [osoby]	Powierzchnia terenów rewitalizowanych objętych projektem [ha]	Liczba budynków publicznych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Liczba budynków prywatnych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Wskaźnik własny					Środki własne	Krajowe środki pomocowe	Zagraniczne środki pomocowe	
23	Rewitalizacja budynku byłej szkoły przy ul. Szkolnej 1 w Miłocicach - budynku użyteczności publicznej, z którego korzystają mieszkańcy ze wszystkich grup wiekowych	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Miłocice	Nie	Miłocice	55-220	Szkolna	1	460	Tak	sfera przestrzenna-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	<p>Potrzeba realizacji projektu wynika z tego, że Miłocice są wsią znacznie oddaloną od ośrodków miejskich a poziom usług komunikacyjnych jest niewystarczający by wyrównać szanse mieszkańców w dostępie do oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rozrywkowej dostępnej mieszkańcom Jelcza - Laskowic.</p> <p>Mieszkańcy wzięli sprawy w swoje ręce i przy ogromnym wsparciu Gminy Jelcz - Laskowice stworzyli w budynku starej szkoły przy ul. Szkolnej 1 swoiste centrum kultury lokalnej.</p> <p>Mieści się tu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wielopokoleniowe Centrum Rozwoju (prowadzone przez Stowarzyszenie "Łączymy Pokolenia") - Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej w Jelczu - Laskowicach <p>Wielopokoleniowe Centrum Rozwoju oferuje szereg aktywności, które w większości są bezpłatne (dzięki współpracy z Miejsko-Gminne Centrum Kultury w Jelczu - Laskowicach, Biblioteką oraz dzięki dotacjom zdobytym przez Stowarzyszenie). Mieści się tu siłownia, sala fitness (zajęcia fitness 3 razy w tygodniu), sala warsztatowa (rękodzieło, zajęcia z robotyki i wiele innych), sala do zajęć muzycznych.</p> <p>Przy Centrum działa Ognisko Muzyczne (nauka śpiewu, gry na pianinie i na gitarze) oraz Wielopokoleniowy Zespół Wokalny "Miłogranie".</p> <p>Wokół budynku jest duży, niezagospodarowany teren zielony. W budynku ten zostały zainwestowane już duże środki finansowe. Dzięki wsparciu Gminy oraz poprzyświadczeniu przez Gminę i Stowarzyszenie funduszem udało się wyremontować kotłownię (nowy piec CO), łazienki na parterze, wymienić część okien. Wyremontowany został lokal na piętrze, który swego czasu pełnił funkcję mieszkania dla uchodźców. Wymieniony został również dach budynku.</p> <p>Dzięki pracy wolontariuszy wyremontowana została część sal i przestrzeń komunikacyjna.</p> <p>Dzięki tym inwestycjom "stara szkoła" tętni życiem a mieszkańcy, wykluczeni komunikacyjnie, nie muszą rezygnować ze swoich zainteresowań.</p> <p>Budynki wymagają dalszych remontów wewnątrz (poprawa bezpieczeństwa uczestników zajęć) poprawy estetyki na zewnątrz (elewacja, osuszenie fundamentów) oraz zagospodarowania terenów zielonych przy budynku.</p> <p>Budynki "starej szkoły" jest bardzo ważnym elementem miłocickiej rzeczywistości. Korzystają z niego mieszkańcy z wszystkich grup wiekowych, nie tylko Miłociczanie, ale również sąsiedzi z innych wiosek Gminy Jelcz - Laskowice.</p> <p>Konieczną jest poprawa jego funkcjonalności oraz estetyki, gdyż funkcjonowanie Wielopokoleniowego Centrum Rozwoju jest kluczowe dla poprawy jakości życia na wsi oraz dla postrzegania Miłocic jako miejsca dobrego do życia. Funkcjonowanie Centrum pomaga likwidować różnice w dostępie mieszkańców wsi do oferty kulturalnej, rozrywkowej i sportowej, względem mieszkańców miast.</p>	<p>Celem projektu jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa osób korzystających z oferty Wielopokoleniowego Centrum Rozwoju oraz Biblioteki w Miłocicach a co za tym idzie zwiększenie ich liczby, - obniżenie kosztów ogrzewania budynku, - poprawa estetyki budynku przy ul. Szkolnej 1 a co za tym idzie zachęcenie większej liczby osób do korzystania z jego oferty i poprawa estetyki wsi, - stworzenie miejsc rekreacji na terenach zielonych wokół budynku przy ul. Szkolnej 1. 	<p>Konieczne jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymiana instalacji elektrycznej (częściowo wymieniona ale w części budynku jest stara i stwarza potencjalne zagrożenie pożarowe), - wymiana instalacji CO (dostosowanie instalacji do nowego pieca i optymalizacja kosztów ogrzewania), - remont podłogi w sali fitness (wyrównanie drewnianej podłogi płytami OSB i wymiana wykładziny), - wymiana zniszczonych wykładzin w sali warsztatowej na piętrze oraz w przestrzeni komunikacyjnej na piętrze na wykładzinę odporną na ścieranie, - osuszenie fundamentów budynku i remont elewacji, - zagospodarowanie terenów zielonych wokół budynku (usunięcie zagrażających zawałeniem zabudowań, rewitalizacja trawników, utworzenie miejsca do prowadzenia warsztatów na świeżym powietrzu). 	<p>Rezultatami projektu będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa bezpieczeństwa osób korzystających z oferty WCR i Biblioteki, - obniżenie kosztów ogrzewania budynku przy ul. Szkolnej 1, - poprawa estetyki budynku oraz jego otoczenia (poprawa estetyki centrum wsi), - zwiększenie liczby osób korzystających z oferty WCR i Biblioteki, - zmniejszenie różnicy w dostępie do oferty kulturalnej/sportowej/rozrywkowej mieszkańców wsi względem mieszkańców miast. 	600	0,1	1	0				2026	2035	1 000 000	Tak	Nie	Programy UE

Lp.	Nazwa projektu	Dane wnioskodawcy	Projekt realizowany w partnerstwie	Miejsce realizacji projektu					Projekt realizowany na obszarze objętym rewitalizacją	Typ projektu	Cel Gminnego Programu Rewitalizacji	Kierunek działania	Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny prognozowanych rezultatów					Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Planowany rok rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia	Planowany rok zakończenia realizacji przedsięwzięcia	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia		
				Miejscowość	Kod pocztowy	Ulica	nr budynku	nr działki									Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji objęta projektem [osoby]	Powierzchnia terenów rewitalizowanych objętych projektem [ha]	Liczba budynków publicznych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Liczba budynków prywatnych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Wskaźnik własny					Środki własne	Krajowe środki pomocowe	Zagraniczne środki pomocowe
24	Remont elewacji i dachu budynku Świąticy Wiewiórki w Miłocicach, obejmujący montaż paneli słonecznych na dachu oraz stworzenie muralu z herbem Miłocic na ścianie szczytowej	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	MIŁOCICE	55-220	Główna	26A, 26B	509/2	Tak	sfera techniczna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Głównym problemem dotyczącym Świąticy Wiewiórki w Miłocicach jest zły stan techniczny elewacji i dachu budynku oraz wysokie koszty energii elektrycznej. Świątlica Wiewiórka jest wizytówką miejscowości i jednym z jej najważniejszych obiektów. Odbývają się tu imprezy integracyjne, wydarzenia kulturalne, spotkania rodzinne. W czasie wyborów miesi się tu Okręgowa Komisja Wyborcza. Kuchnia przy Świąticy jest centrum działalności prężnie działającego Koła Gospodyń Wiejskich w Miłocicach a przyległa do niej remiza jest siedzibą lokalnej drużyny OSP i Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej. Elewacja Świąticy wymaga gruntownego remontu. Została ona wprawdzie dotychczas pomalowana, ale wilgoć panująca od strony północnej powoduje, że nowa farba już zaczyna odchodzić. Potrzebne jest osuszenie fundamentów i remont elewacji. W celu poprawy estetyki budynku i podkreślenia jego społecznej roli, na ścianie szczytowej powinien powstać mural z herbem Miłocic. Remontu wymaga również dach budynku, na którym obecnie jest blachodachówka. Jest to rozwiązanie nieestetyczne i nieenergospzczędne. Koszt ogrzewania budynku prądem elektrycznym jest na tyle wysoki, że zimą świątlica wykorzystywana jest bardzo rzadko. Rozwiązaniem jest montaż na dachu budynku paneli fotowoltaicznych, co znacznie obniży wydatki na energię elektryczną. Świątlica w Miłocicach ma bardzo zadbane wnętrza, świetnie wyposażone zaplecze kuchenne i mogłaby być wykorzystywana w dużo większym stopniu niż jest obecnie. Na przeszkodzie stoi nieestetyczny wygląd zewnętrzny oraz wysokie koszty ogrzewania zimą i klimatyzacji latem.	Poprawa estetyki budynku Świąticy Wiewiórki a co za tym idzie poprawa estetyki całego centrum wsi. Obniżenie kosztów energii elektrycznej a co za tym idzie - obniżenie kosztów ogrzewania i klimatyzacji. Zwiększenie częstotliwości wykorzystania Świąticy Wiewiórki przez mieszkańców.	W ramach projektu zrealizowane będą działania: 1. Osuszenie i wykonanie odpowiedniej izolacji fundamentów Świąticy Wiewiórki, zwłaszcza od strony północnej. 2. Remont elewacji Świąticy Wiewiórki. 3. Wymiana pokrycia dachowego Świąticy Wiewiórki, ocieplenie dachu. 4. Montaż paneli fotowoltaicznych na dachu Świąticy Wiewiórki. 5. Wykonanie muralu z herbem Miłocic na ścianie szczytowej Świąticy Wiewiórki.	Rezultatem projektu będzie: - poprawa estetyki, stanu technicznego oraz obniżenie kosztów utrzymania budynku Świąticy Wiewiórki, - wyróżnienie budynku Świąticy Wiewiórki jako obiektu o dużym znaczeniu społecznym, - poprawa estetyki centrum wsi.	600	0,8	1	0		2026	2035	1 000 000	Tak	Tak	Programy UE	
25	Remont drogi dojazdowej wraz z wykonaniem parkingów na działce 13/142 w Jelczu-Laskowicach	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Techników		13/142	Tak	sfera przestrzenno-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.2. Poprawa transportu i bezpieczeństwa komunikacyjnego OR	Brak miejsc parkingowych i zły stan dojazdu do punktu zbiórki odpadów powoduje niszczenie otoczonej zieleni. Jednocześnie poprawi łatwość obsługi opróżniania pojemników oraz dostęp dla mieszkańców.	Celem jest poprawa jakości życia mieszkańców i podniesienie estetyki przestrzeni.	Wykonanie parkingu wraz z drogą dojazdową.	Poprawa stanu technicznego infrastruktury.	150	0,0520	0	0		Realizacja projektu w znaczący sposób przyczyni się do dostępności do drogi i parkingu dla osób z niepełnosprawnościami	2026	2027	220 000	Nie	Gmina bądź środki zewnętrzne	Nie
26	Poprawa stanu infrastruktury drogowej i oświetlenia na drogach gminnych w miejscowości Miłocice	Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Miłocice	Nie	Miłocice	55-220	Połna, Leśna, Cicha		744, 756, 760/1, 780	Tak	sfera przestrzenno-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.2. Poprawa transportu i bezpieczeństwa komunikacyjnego OR	Głównym problemem, który ma rozwiązać ten projekt jest niedostosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura drogowa - brak utwardzonej nawierzchni na ulicach Cichej i Leśnej oraz brak lub niewystarczające oświetlenie ulic Połnej, Cichej i Leśnej. Powoduje to niższy komfort życia mieszkańców. Latem narażeni są na podnoszony przez przejeżdżające pojazdy kurz a w okresie jesienno-zimowym na powstające błoto. W połączeniu z brakiem lub niewystarczającym oświetleniem ulic, powoduje to izolację mieszkańców tych obszarów od reszty miejscowości. Ulice Cicha i Leśna są jedynymi zabudowanymi ulicami w Miłocicach, które nie mają nawierzchni asfaltowej. Brak oświetlenia obniża poziom bezpieczeństwa na drodze i powoduje, że zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym, mieszkańcy unikają wychodzenia z domu w porze wieczorowej. Ogranicza to możliwości korzystania przez osoby ze wszystkich grup wiekowych z zajęć integracyjnych/sportowych/kulturalnych organizowanych w sołectwie. Oświetlenie ulicy Połnej jest szczególnie ważne, gdyż mieści się na niej cmentarz. Licznie odwiedzający go przyjezdni generują dodatkowy ruch i zwiększają zagrożenie drogowe, zwłaszcza dla pieszych. Ulica Połna nie ma chodnika. Ważne jest również wykonanie nawierzchni asfaltowej oraz oświetlenia łącznika ul. Głównej i Połnej (działka 780). Jest to droga z kościoła na cmentarz. Podczas pogrzebów podążają tędy kondukt pogrzebowe, brodząc w błocie i dziurach.	Celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury drogowej i oświetleniowej Miłocic poprzez: - wykonanie nawierzchni asfaltowej ulic Cichej, Leśnej oraz łącznika ul. Głównej i Połnej (dz. 780), - montaż lamp solarnowiatrowych przy ulicach Cichej, Leśnej i Połnej.	Zakres prac: - wykonanie nawierzchni asfaltowej ulic Cichej, Leśnej oraz łącznika ul. Głównej i Połnej (dz. 780), - montaż lamp solarnowiatrowych przy ulicach Cichej, Leśnej i Połnej.	Rezultatem projektu będzie wzrost bezpieczeństwa mieszkańców oraz poprawa komfortu ich życia.	600	2,3	0	0		Wykonanie nawierzchni asfaltowej oraz poprawa oświetlenia znacząco wpłyną na dostępność ulic Połnej (cmentarz), Cichej i Leśnej dla osób niepełnosprawnych.	2026	2035	1 000 000	Tak	Nie	Programy UE

Lp.	Nazwa projektu	Dane wnioskodawcy	Projekt realizowany w partnerstwie	Miejsce realizacji projektu					Projekt realizowany na obszarze objętym rewitalizacją	Typ projektu	Cel Gminnego Programu Rewitalizacji	Kierunek działania	Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny prognozowanych rezultatów					Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Planowany rok rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia	Planowany rok zakończenia realizacji przedsięwzięcia	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia		
				Miejscowość	Kod pocztowy	Ulica	nr budynku	nr działki									Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji objęta projektem [osoby]	Powierzchnia terenów rewitalizowanych objętych projektem [ha]	Liczba budynków publicznych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Liczba budynków prywatnych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Wskaźnik własny					Środek własny	Krajowe środki pomocowe	Zagraniczne środki pomocowe
27	Fantastyczny Offline - działania w kierunku integracji mieszkańców w każdym wieku, poprzez wspólne spędzanie wolnego czasu	Klub Fantastyki Jelcz-Laskowice	Tak - partner: Zgraja Oleśnica Biblioteka Miejska w Jelczu-Laskowicach	Jelcz-Laskowice	55-220	Witosa	24	Tak	sfera społeczna	Cel 1. Poprawa jakości życia mieszkańców obszarów rewitalizacji poprzez rozwój usług i integrację społeczną	Kierunek działania 1.2. Wzmacnianie integracji społecznej, bezpieczeństwa oraz włączenia grup zagrożonych wykluczeniem z terenu OR	Rozwija kompetencje miękkie potrzebne na rynku pracy (współpraca, komunikacja, kreatywność, planowanie), integruje osoby zagrożone wykluczeniem i ułatwia im udział w życiu społecznym, umożliwia nawiązywanie kontaktów z lokalnymi instytucjami i organizacjami wspierającymi aktywizację, wzmacnia motywację i umiejętności mogących stać się podstawą przyszłej aktywności zawodowej, umożliwia zdobycie praktycznych doświadczeń organizacyjnych przez mieszkańców, buduje więzi społeczne i wspierającą się społeczność sprzyjającą aktywizacji zawodowej.	Integracja mieszkańców poprzez wspólne, offline'owe aktywności fantastyczne, wzmocnienie relacji społecznych i współpracy międzypokoleniowej, stworzenie bezpiecznej i kreatywnej przestrzeni do spędzania czasu bez ekranów, aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, rozwijanie kompetencji społecznych i kreatywnych ważnych na rynku pracy, ożywienie lokalnej przestrzeni publicznej poprzez wydarzenie dostępne dla wszystkich mieszkańców.	Organizacja Fantastycznego Pikniku Offline jako otwartego wydarzenia społecznego, przygotowanie strefy gier planszowych, karcianych i RPG, przeprowadzenie warsztatów kreatywnych, realizacja konkursu cosplay, organizacja prezentacji i pokazów kultury fantastycznej, przygotowanie strefy rodzinnej z aktywnościami bez telefonów, integracja mieszkańców poprzez wspólne działania i rozwijanie kompetencji społecznych. Projekt polega na organizacji pikniku sąsiedzkiego w Jelczu-Laskowicach, obejmującego działania integracyjne związane z fantastyką, grami i twórczością kreatywną. Integracja społeczności lokalnej, ożywienie przestrzeni publicznej po rewitalizacji oraz promocja kreatywnej i kulturalnej aktywności poprzez bezpłatne wydarzenie angażujące mieszkańców w różnym wieku w szczególności rodziny z dziećmi, młodzież oraz dorosłych. Strefa gier planszowych, karcianych i RPG, miniwarszaty kreatywne (malowanie figurek, krótkie sesje storytellingowe), konkurs cosplay dla dzieci, młodzieży i dorosłych, prezentacje i pokazy związane z kulturą fantastyczną, strefa rodzinna z prostymi zabawkami tematycznymi.	Zwiększenie integracji mieszkańców i wzmocnienie więzi społecznych, aktywizacja rodzin, dzieci, młodzieży i seniorów poprzez wspólne działania offline, poprawa umiejętności społecznych i komunikacyjnych uczestników, wzrost kreatywności dzięki warsztatom i aktywnościom twórczym, większe zaangażowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w życie lokalnej społeczności, rozwój kompetencji miękkich istotnych na rynku pracy, ożywienie przestrzeni publicznej poprzez organizację atrakcyjnego wydarzenia, zwiększenie świadomości mieszkańców na temat alternatywnych form spędzania czasu wolnego bez telefonów, budowanie pozytywnego wizerunku gminy jako miejsca wspierającego kulturę, integrację i aktywność społeczną.	600	0	1	0	Liczba uczestników wydarzenia [osoby] – 150 Liczba osób biorących udział w warsztatach kreatywnych [osoby] – 40 Liczba uczestników strefy gier planszowych i RPG [osoby] – 60 Liczba osób biorących udział w konkursie cosplay [osoby] – 20 Liczba rodzin uczestniczących w strefie rodzinnej bez telefonów [rodziny] – 30 Liczba nowych kontaktów społecznych nawiązanych podczas wydarzenia (deklarowanych w ankiecie) [kontakty] – 50 Poziom zadowolenia uczestników z wydarzenia (ocena w ankiecie, średnia) [skala 1-5] – 4,5 Wzrost świadomości na temat alternatywnych form spędzania czasu wolnego bez ekranów (deklaracje w ankiecie) [% uczestników] – 70%	Wydarzenie będzie przystosowane dla osób ze specjalnymi potrzebami, poprzez zapewnienie dostępnej przestrzeni wydarzenia, możliwość poruszania się po terenie pikniku bez barier, dostosowanie stanowisk warsztatowych i stref aktywności, możliwość udziału z asystentem, zapewnienie materiałów i instrukcji w formie łatwej do zrozumienia oraz dostosowanie tempa i formy działań do indywidualnych potrzeb uczestników.	2026	2026	6 000	Nie	Wygranego projektu	Nie	
28	Lawendowo-różana aleja spacerowa na Osiedlu Komunalnym przy ul. Mieszka I	Przewodniczący Zarządu Osiedla Komunalnego	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Mieszka I	10/47	Tak	sfera przestrzenna-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.3. Rozwój infrastruktury społecznej, rekreacyjnej, kulturalnej, usługowej oraz zagospodarowanie przestrzeni publicznych OR	Potrzeba realizacji projektu wynika z obecnego stanu terenu przy garażach od strony ul. Mieszka I na Osiedlu Komunalnym. Obszar ten jest zaniedbany, pełni głównie funkcję zaplecza technicznego i nie spełnia roli przyjaznej, wygodnej dla mieszkańców przestrzeni publicznej. Brakuje tam urządzonej zieleni, ławek, cienia oraz estetycznej alei spacerowej, co obniża komfort życia i sprawia, że ta część osiedla jest postrzegana jako mało atrakcyjna. Problem bezpośrednio dotyka mieszkańców osiedla – w szczególności osoby starsze, rodziny z dziećmi i osoby o ograniczonej mobilności, które nie mają w pobliżu domu spokojnego, zielonego miejsca na krótki spacer, odpocznik na ławce czy zwykłą rozmowę z sąsiadami. Pośrednio wpływa to także na wizerunek całego osiedla jako miejsca do życia i rozwijania lokalnej aktywności. Mieszkańcy realnie odczuwają potrzebę poprawy estetyki otoczenia, zwiększenia udziału zieleni oraz stworzenia podstawowej infrastruktury społecznej, takiej jak ławki, alejki i nasadzenia. Obecna infrastruktura jest niewystarczająca – teren nie zapewnia komfortowego dojścia ani miejsca do odpoczynku, nie daje schronienia przed słońcem i nie sprzyja budowaniu relacji sąsiedzkich. W sferze przestrzenna-funkcjonalnej oznacza to niski standard terenów publicznych oraz niedobór infrastruktury dopasowanej do potrzeb różnych grup użytkowników, w tym osób ze szczególnymi potrzebami. Realizacja projektu – stworzenie lawendowo-różanej alei z dodatkowymi nasadzeniami laurowiśni i katalp oraz montaż kilku ławek – pozwoli uporządkować i ożywić tę przestrzeń, podnieść jakość i funkcjonalność terenu publicznego, zapewnić dostępne miejsce wypoczynku oraz poprawić codzienny komfort mieszkańców Osiedla Komunalnego.	Głównym celem projektu jest poprawa jakości życia mieszkańców Osiedla Komunalnego poprzez przekształcenie zaniedbanego terenu przy garażach od strony ul. Mieszka I w estetyczną, ogólnodostępną i funkcjonalną przestrzeń publiczną o charakterze rekreacyjno-społecznym. Realizacja zadania – utworzenie lawendowo-różanej alei z dodatkowymi nasadzeniami laurowiśni i katalp oraz montaż kilku ławek – ma doprowadzić do powstania przyjaznego, zielonego ciągu spacerowego, który zapewni mieszkańcom miejsce do odpoczynku, krótkiego spaceru, spotkań sąsiedzkich i codziennego „chwilowego wytchnienia” w bezpośrednim sąsiedztwie miejsca zamieszkania. Celem jest także podniesienie estetyki tej części osiedla oraz zwiększenie udziału zieleni urządzonej, co pozytywnie wpłynie na odbiór przestrzeni, poczucie komfortu i bezpieczeństwa użytkowników oraz integrację lokalnej społeczności. Projekt mierza do tego, aby dotychczasowe „zaplecze techniczne” przestało być obszarem pomijanym i mało atrakcyjnym, a stało się ważnym, naturalnym punktem codziennych aktywności mieszkańców – w tym osób starszych, rodzin z dziećmi i osób o szczególnych potrzebach. Osiągnięcie celu będzie mierzalne poprzez faktyczne powstanie nowej, uporządkowanej przestrzeni z nasadzeniami i ławkami oraz zwiększoną frekwencją mieszkańców korzystających z tego miejsca.	Zakres realizowanych zadań obejmuje w pierwszej kolejności przygotowanie terenu pod inwestycję, w tym uporządkowanie przestrzeni przy garażach od strony ul. Mieszka I, ewentualne usunięcie zbędnej roślinności oraz wyrównanie podłoża pod przyszłą aleję. Następnie zaplanowane jest wytyczenie ciągu spacerowego i stref lokalizacji ławek oraz nasadzeń, tak aby nowa przestrzeń była czytelna, funkcjonalna i bezpieczna dla użytkowników, w tym osób starszych i o ograniczonej mobilności. Kluczowym zadaniem będzie wykonanie nasadzeń roślinnych – utworzenie lawendowo-różanej alei z dodatkowymi nasadzeniami laurowiśni i katalp, dobranych pod kątem estetyki, trwałości oraz dostosowania do warunków terenowych. Równoległe przewidziany jest montaż kilku ławek wzdłuż alei, tak aby mieszkańcy zyskali realną możliwość odpoczynku, krótkiego spaceru i spotkań sąsiedzkich w przyjaznym otoczeniu zieleni. Ostatnim etapem będzie pielęgnacja nasadzeń w okresie początkowym oraz bieżąca konserwacja elementów małej architektury, co pozwoli utrzymać efekt projektu i trwale poprawić jakość przestrzeni publicznej na Osiedlu Komunalnym. Wszystkie zadania są bezpośrednio powiązane z celem głównym projektu i służą przekształceniu zaniedbanego „zaplecza” w atrakcyjną, zieloną przestrzeń rekreacyjno-społeczną dla mieszkańców.	Prognozowanym rezultatem realizacji przedsięwzięcia będzie wyraźna poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznej na terenie Osiedla Komunalnego. Powstanie nowa, ogólnodostępna strefa zieleni w postaci lawendowo-różanej alei z dodatkowymi nasadzeniami laurowiśni i katalp oraz spaceroworekreacyjnej, co przełoży się na poprawę odbioru wizualnego tej części osiedla oraz poczucia komfortu i bezpieczeństwa użytkowników. Rezultatem będzie także wzrost codziennej aktywności mieszkańców w przestrzeni wspólnej (spacer, spotkania sąsiedzkie, krótkie formy wypoczynku), w szczególności wśród osób starszych, rodzin z dziećmi i osób o szczególnych potrzebach, które zyskają blisko domu dostępne, wygodne miejsce do spędzania czasu w świeżym powietrzu. Projekt przyczyni się tym samym do ograniczenia dotychczasowych niedogodności związanych z brakiem atrakcyjnych terenów publicznych na osiedlu, poprawy estetyki otoczenia oraz wzmocnienia integracji lokalnej społeczności.	ok. 1500	ok. 0,3220	0	ok. 25	Liczba nowych nasadzeń (lawenda, róża, laurowiśnię, katalpa), szt. – 120/160. Liczba zamontowanych ławek, szt. – 4/6 Długość utworzonej alei spacerowej, mb – 80/100 Mała architektura dodatkowa (kosze na śmieci, tabliczki), szt. - 5/7	Projekt zakłada uwzględnienie potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami poprzez zaprojektowanie alei w formie równego, utwardzonego ciągu pieszego o odpowiedniej szerokości, ułatwiającego poruszanie się osobom starszym, poruszającym się o kulach, na wózkach inwalidzkich oraz opiekunom z wózkami dziecięcymi. Planowany jest brak progów i barier architektonicznych na całej długości alei, a ławki zostaną rozmieszczone w regularnych odstępach, z oparciami i podokietnikami, co ułatwi wstawanie i odpocznik osobom o ograniczonej sprawności. Czytelny układ nasadzeń i ciągu spacerowego, a także uporządkowanie przestrzeni wokół, poprawią orientację i bezpieczeństwo wszystkich użytkowników, w tym osób o szczególnych potrzebach.	2026	2028	70 000	Nie	Z budżetu gminy (dochody własne, subwencje, dotacje), z funduszy europejskich (programy regionalne, krajowe), z różnych programów rządowych i wojewódzkich wspierających rewitalizację, zieleni, przestrzeń publiczną itp.	Nie	

Lp.	Nazwa projektu	Dane wnioskodawcy	Projekt realizowany w partnerstwie	Miejsce realizacji projektu					Projekt realizowany na obszarze objętym rewitalizacją	Typ projektu	Cel Gminnego Programu Rewitalizacji	Kierunek działania	Opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia	Cel projektu	Zakres realizowanych zadań	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny prognozowanych rezultatów					Dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami	Planowany rok rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia	Planowany rok zakończenia realizacji przedsięwzięcia	Szacowana wartość przedsięwzięcia (zł)	Planowane źródła finansowania przedsięwzięcia		
				Miejscowość	Kod pocztowy	Ulica	nr budynku	nr działki									Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji objęta projektem [osoby]	Powierzchnia terenów rewitalizowanych objętych projektem [ha]	Liczba budynków publicznych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Liczba budynków prywatnych podanych do rewitalizacji objętych projektem [szt.]	Wskaźnik własny					Środki własne	Krajowe środki pomocowe	Zagraniczne środki pomocowe
29	Budowa Świetlicy wiejskiej w Sołectwie Piekary	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Piekary	55-220	ul. Góma		dz. nr 244/2	Tak	sfera przestrzennie-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego i oferty kulturalnej dla mieszkańców miejscowości	Zwiększenie oferty kulturalnej i spędzania wolnego czasu w Sołectwie oraz dostępu do usług kulturalno-edukacyjnych	Budowa nowego budynku świetlicy wiejskiej, dostosowanego do potrzeb lokalnej społeczności.	Poprawa dostępności usług, wzrost aktywności społecznej.	396	550	1	0		Realizacja projektu przewiduje przystosowanie obiektu dla osób z niepełnosprawnościami, poprzez usuwanie barier architektonicznych, dostosowanie sanitariatów, czy budowę miejsca parkingowego dla osób z niepełnosprawnościami.	2026	2029	2 000 000	Tak	Tak	Nie
30	Termomodernizacja Budynku OSiR przy ul. Partyzantów w Jelczu-Laskowicach wraz z zagospodarowaniem terenu	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Jelcz-Laskowice	55-220	Partyzantów	10	10/36 AR 34	Tak	sfera przestrzennie-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Kompleksowa termomodernizacja zmniejszy zapotrzebowanie budynku na energię pierwotną	Poprawa efektywności energetycznej budynku oraz zagospodarowanie terenu wokół - zgodnie z projektem	Termomodernizacja budynku, prace polegające na zagospodarowaniu terenów wokół - zgodnie z projektem	Poprawa efektywności energetycznej budynku, poprawa stanu technicznego i wizualnego, wzrost aktywności społecznej.	15000	0,16	1	0		Dostosowanie dla osób z niepełnosprawnościami	2026	2030	7 500 000	Tak	Nie	Nie
31	Budowa i rozbudowa infrastruktury oświetleniowej na terenie Gminy Jelcz-Laskowice	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Gmina Jelcz-Laskowice	55-220	Jelcz-Laskowice (Techników, Działkowa, al. Wolności, Garazowa, Mieszka I, Olawska, Partyzantów, Piastowska), Miłocice, Piekary i Wójcice			Tak	sfera przestrzennie-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Budowa lub rozbudowa infrastruktury oświetleniowej w znaczący sposób wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców Gminy	Poprawa komfortu i jakości życia oraz bezpieczeństwa w ruchu drogowym	Rozbudowa istniejącego oświetlenia, budowa nowych sieci	Poprawa stanu technicznego infrastruktury oświetleniowej.	4500	0	0	0			2026	2030	1 000 000	Tak	Nie	Nie
32	Budowa i rozbudowa monitoringu miejskiego na terenie miasta i gminy Jelcz-Laskowice	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Gmina Jelcz-Laskowice	55-220	Jelcz-Laskowice (Techników, Działkowa, al. Wolności, Garazowa, Mieszka I, Olawska, Partyzantów, Piastowska), Miłocice, Piekary i Wójcice			Tak	sfera przestrzennie-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Niewystarczająca ilość i jakość monitoringu oświetleniowego w znaczący sposób wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i aspołecznych zachowań.	Poprawa bezpieczeństwa na terenie Gminy	rozbudowanie monitoringu miejskiego, budowa nowych sieci monitoringu	Poprawa bezpieczeństwa w Gminie, poprawa stanu technicznego infrastruktury.	4500	0	0	0			2026	2030	200 000	Tak	Nie	Nie
33	Poprawa infrastruktury drogowej na obszarach OR i OZ w Gminie Jelcz-Laskowice	Gmina Jelcz-Laskowice	Nie	Gmina Jelcz-Laskowice	55-220	Jelcz-Laskowice (Techników, Działkowa, al. Wolności, Garazowa, Mieszka I, Olawska, Partyzantów, Piastowska), Miłocice, Piekary i Wójcice			Tak	sfera przestrzennie-funkcjonalna	Cel 3. Poprawa jakości infrastruktury i przestrzeni publicznych obszarów rewitalizacji	Kierunek działania 3.1. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, mieszkaniowej i usług publicznych OR	Investycja poprawi jakość dróg i chodników w wyznaczonych obszarach OR i OZ	Poprawa jakości infrastruktury drogowej w Gminie.	Remont, budowa, przebudowa dróg i chodników, w zależności od potrzeb.	Poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej w Gminie.	4500	0	0	0		Investycja zakłada dostosowanie infrastruktury drogowej dla osób z niepełnosprawnościami, polegające na min.: budowie miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami, likwidacją barier infrastrukturalnych itp.	2026	2035	2 000 000	Tak	Nie	Nie

Źródło: opracowanie własne.

Załącznik 8. Mapa przedstawiająca podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

Załącznik stanowi odrębny plik zewnętrzny. Ze względu na ograniczenia techniczne związane z rozmiarem pliku nie został osadzony w treści niniejszego dokumentu i jest przekazywany jako osobny materiał uzupełniający do „Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice na lata 2026-2035”.

